

Raport o stanie Gminy Czarne za rok 2022

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Miasta i Gminy Czarne,
Radni Rady Miejskiej w Czarnem**

Wzorem lat ubiegłych Raport o stanie Gminy Czarne za 2022 rok w całości został przygotowany przez Pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, Dyrektorów i Kierowników jednostek organizacyjnych oraz Prezesów spółek miejskich.

Raport w sposób szczegółowy i wyczerpujący przedstawia całokształt podejmowanych działań, przedsięwzięć i inwestycji zrealizowanych w 2022 roku.

Serdecznie dziękuję tym wszystkim, którzy przyczynili się do powstania Raportu przez przygotowanie odpowiednich materiałów, jak i codzienną pracę na rzecz dalszego rozwoju Gminy, a szczególnie pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, Pani Skarbnik Gminy, Sekretarzowi Gminy, Dyrektorom Szkół i Nauczycielom, Pani Dyrektor i Pracownikom Żłobka, Pani Kierownik i Pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej, Pani Dyrektor i Pracownikom Czarneńskiego Centrum Kultury, Prezesom Spółek Miejskich Panu Kierownikowi i Pracownikom Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka, Sołtysom i Radom Sołeckim, Przewodniczącym i Członkom Rad Osiedli, Stowarzyszeniom i Strażakom Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem i w Bińczu.

Dziękuję również wszystkim Radnym Rady Miejskiej i Mieszkańcom za aktywność w dostrzeganiu społecznych potrzeb i dbałość o Naszą Gminę – Gminę Czarne.

Z poważaniem i wyrazami szacunku

BURMISTRZ
mgr Piotr Zabrocki

Czarne, dnia 25 maja 2023 roku

Spis treści

WSTĘP	3
1. INFORMACJA OGÓLNA	3
1.1. Położenie i powierzchnia	3
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	5
1.3. Jednostki pomocnicze Gminy	6
1.4. Ludność i dynamika zmian	7
1.5. Podmioty gospodarcze.....	11
1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Czarne	12
2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE	15
2.1. Wykonanie budżetu Gminy Czarne za 2022 rok	15
2.2. Przychody i rozchody	19
2.3. Poziom zadłużenia	19
2.4. Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2022 roku.	20
2.5. Zaległości z tytułu podatków i opłat.....	27
2.6 Fundusz Solecki	28
3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI	33
4. PROMOCJA GMINY CZARNE W 2022 ROKU	51
5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	67
6. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	72
6.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022.....	72
6.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023	73
6.3. Opieka nad zabytkami	74
6.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2021-2025.....	74
6.5. Program „Opieka 75 +”	75
6.6. Program „Posilek w szkole i w domu”	75
6.7. Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022.....	76
6.8. Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022-2025	77
6.9. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie... 77	
6.10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne	77
6.11. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	78
6.12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	79
7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	79
7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	79
7.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	81
8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	84

8.1. Gospodarowanie odpadami	84
8.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska.....	87
9. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	88
9.1. Pomoc Społeczna.....	88
9.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem	96
10. EDUKACJA	101
10.1. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli.	101
10.2. Struktura zatrudnienia w szkołach.	101
10.3. Udział jednostek oświatowych w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach, pozyskane środki finansowe.	103
10.4. Finanse oświaty	110
10.5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty.....	114
10.6. Objęcie kształceniem, wychowaniem i opieką dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy.	117
11. KULTURA	119
11.1. Czarnieńskie Centrum Kultury.....	119
11.2. Biblioteki.....	123
11.3. Inwestycje i remonty w kulturze	126
12. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	127
13. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.....	128
13.1. Zaopatrzenie w wodę.....	128
13.2. Gospodarka ściekowa.....	130
13.3. Gospodarka mieszkaniowa	135
13.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 r.	140
14. MONITORING MIEJSKI.....	141
15. SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA WĘGLA DLA MIESZKAŃCÓW	142
SPIS TABEL	143
SPIS WYKRESÓW	144

WSTĘP

Raport o stanie gminy za 2022 rok opracowany został na podstawie art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) Zgodnie z tymi przepisami Burmistrz, co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie gminy zaprezentowany zostanie podczas sesji, na której podejmowana będzie uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany będzie w pierwszej kolejności. Do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy rozpatrywanie raportu o stanie gminy oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania dla burmistrza. Sensem raportu jest zgromadzenie i odzwierciedlenie danych dotyczących aktywności organu wykonawczego w danym roku, a przede wszystkim przedstawienie tych informacji członkom organu stanowiącego. Raportowi przypisuje się trzy zasadnicze funkcje:

- a) sprawozdawczą,
- b) partycypacyjną,
- c) oceniającą.

Raport obejmuje informacje dotyczące działalności organu wykonawczego, a zatem procesu realizacji wszystkich zadań i kompetencji tego podmiotu.

1. INFORMACJA OGÓLNA

1.1. Położenie i powierzchnia

Niezwykle piękna i gościnna gmina Czarne położona jest w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego nad rzeką Czarnicą, u zbiegu województw zachodniopomorskiego i wielkopolskiego, przy linii kolejowej Chojnice – Szczecinek.

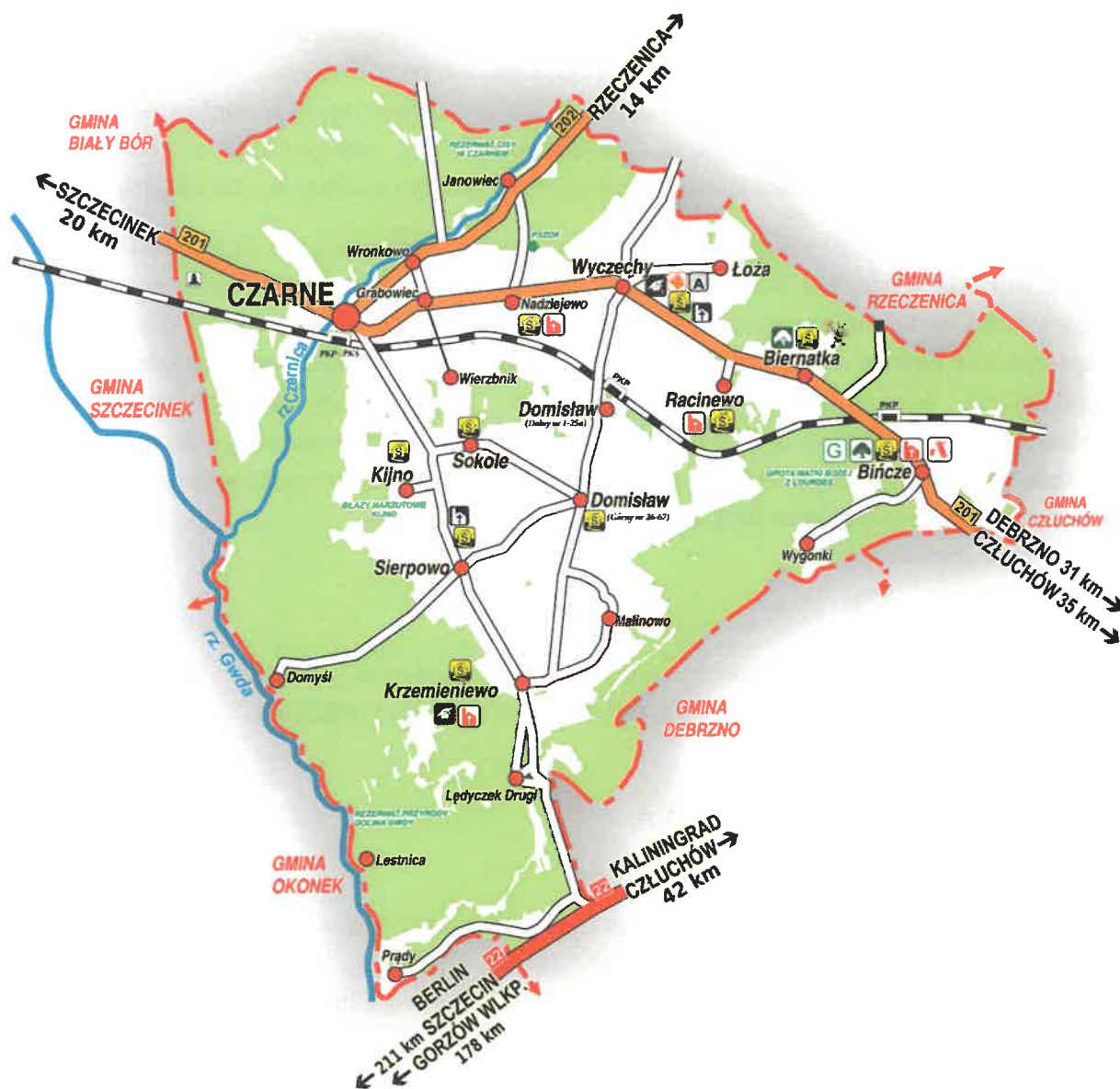
Rysunek 1. Położenie gminy Czarne w województwie pomorskim

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_\(gmina\)#/media/Plik:Map_-_PL_-_powiat_czluchowski_-_Czarne.PNG](https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_(gmina)#/media/Plik:Map_-_PL_-_powiat_czluchowski_-_Czarne.PNG)

Rysunek 2. Gmina Czarne mapa topograficzna

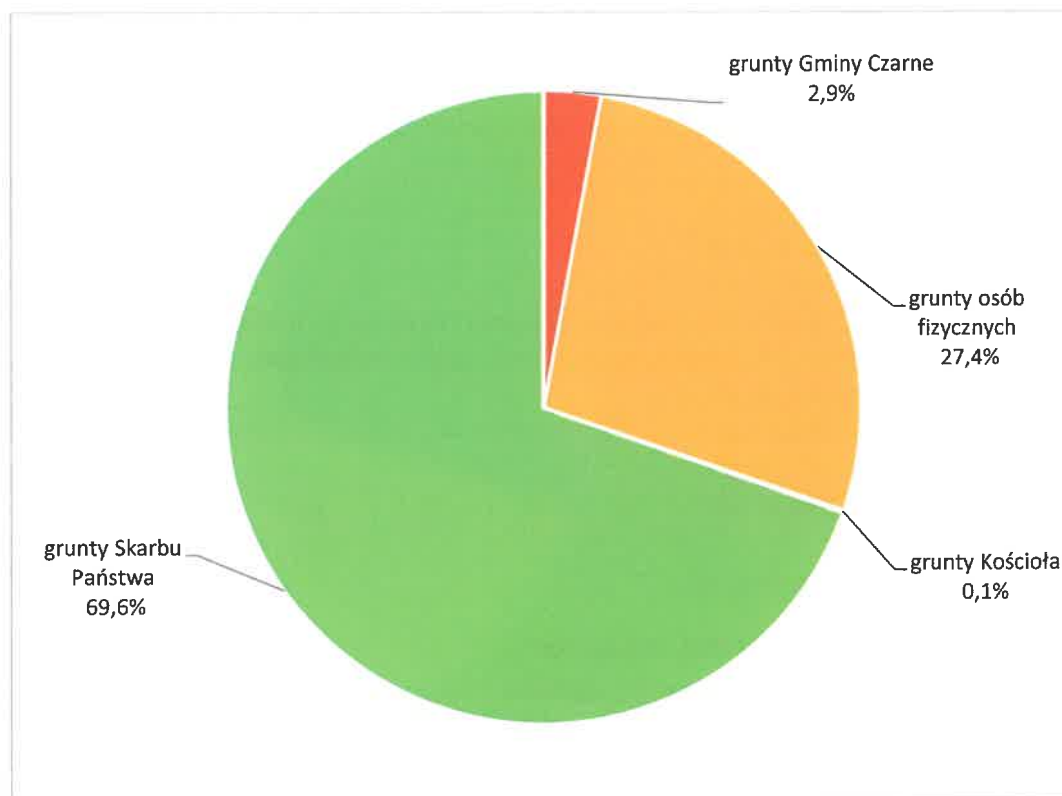

Gmina Czarne to miejsce przyjazne dla mieszkańców i turystów. Okoliczne lasy, bogactwo naturalne i przyrodnicze, czyste powietrze, rzeki i jeziora, a także aktywność mieszkańców są niepodważalnymi atutami czarzeńskiej ziemi, która stanowi Bramę Pomorza. Przez gminę przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 201 Gwda-Barkowo i nr 202 Czarne-Rzeczenica. Wymienione szlaki komunikacyjne mają charakter regionalny i lokalny.

Siedzibą gminy jest miasto Czarne. Powierzchnia gminy wynosi 235 km², to jest 23483 ha, z czego użytki rolne stanowią 38,2 % ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 55,5 %, a pozostałe grunty 4,3%, nieużytki 2,0 %. Zdecydowana większość, bo prawie 69,6 % gruntów na terenie gminy należy do Skarbu Państwa, grunty będące w posiadaniu osób fizycznych stanowią 27,4 %, własnością Gminy Czarne jest 2,9 % powierzchni terytorium gminy, a ponadto 0,1 % obszaru gminy jest własnością Kościoła.

Wykres 1. Struktura własności gruntów w gminie Czarne

Źródło: wykonanie własne w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Miejska w Czarnem liczy 15 radnych. Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

- Komisja Budżetu, Planowania i Spraw Socjalnych - 4 osoby,
- Komisja Oświaty, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej - 4 osoby,
- Komisja Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego - 4 osoby,
- Komisja Rewizyjna - 5 osób,
- Komisja Skarg, Petycji i Wniosków - 5 osób.

Diety radnych Rady Miejskiej w Czarnem w 2022 r. (miesięcznie)

Przewodniczący Rady Miejskiej	1.932,58 zł
Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej	1.288,39 zł
Przewodniczący Komisji	1.288,39 zł
radni (bez funkcji)	1.073,66

Na dzień 31.12.2022 r. Urząd Miasta i Gminy w Czarnem zatrudniał ogółem 33 osoby. Na utrzymanie urzędu wydatkowano 3.832.939,31 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 3.226.465,31 zł.

Średnie wynagrodzenie, dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc (*w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe*):

Burmistrz	23.238,39 zł
Skarbnik Gminy	14.356,26 zł
Sekretarz Gminy	8.716,71 zł
kadra kierownicza	9.387,01 zł, (w tym wypłacona odprawa za 6 miesięcy)
radcy prawni	9404,74 (średnia na etat, na 1 etacie zatrudnione są 2 osoby)
inspektorzy	6.149,52 zł
podinspektorzy	5.396,11 zł
młodszy referent	2.271,26 zł
pracownicy obsługi	3.858,97 zł

Gminne jednostki organizacyjne to:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem,
- 2) Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem,
- 4) Szkoła Podstawowa w Wyczechach,
- 5) Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie,
- 6) Przedszkole Gminne w Czarnem,
- 7) Żłobek Gminny w Czarnem,
- 8) Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem.

1.3. Jednostki pomocnicze Gminy

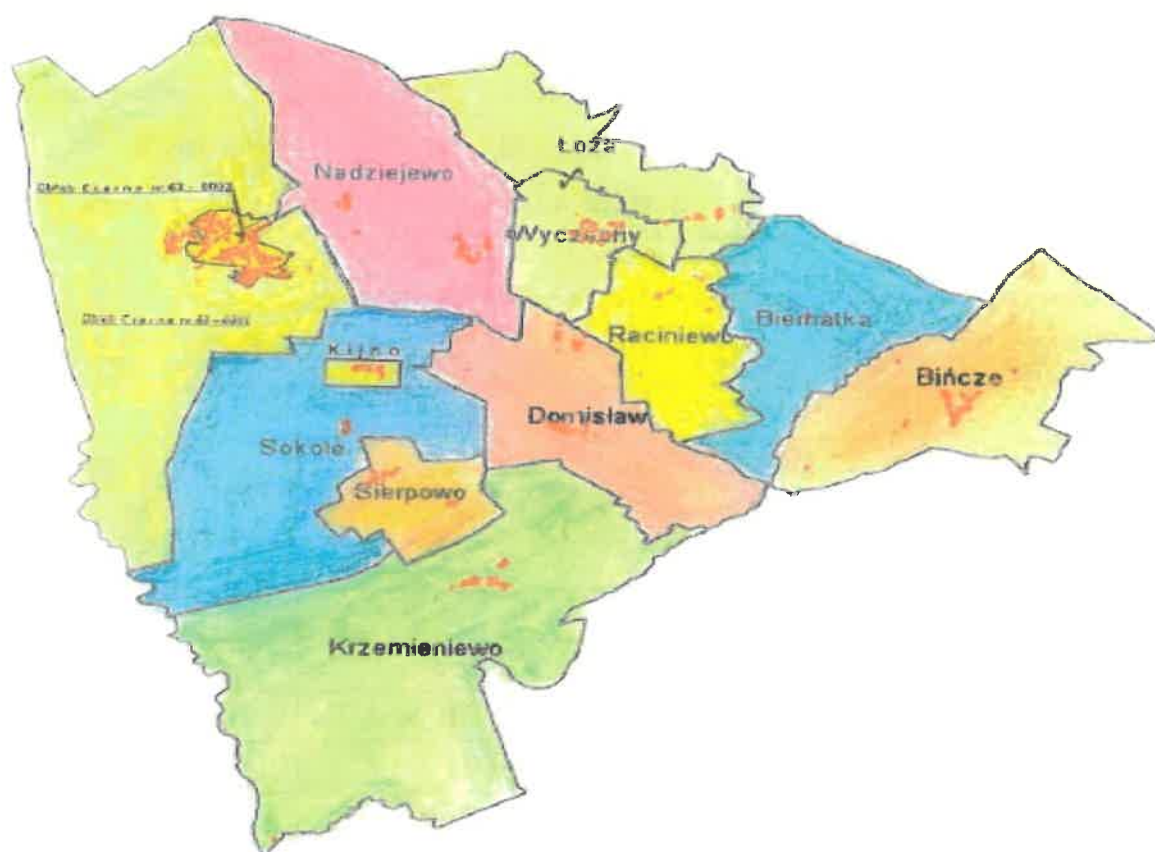
W skład Gminy Czarne wchodzi 10 sołectw: Wyczechy-Łoża, Nadziejewo, Bińcze, Domisław, Kijno, Sokole, Sierpowo, Krzemieniewo, Raciniewo, Biernatka oraz 3 osiedla w Czarnem (nr 1, nr 2, nr 3).

Jednostki pomocnicze takie jak sołectwa prowadzą gospodarkę finansową jedynie w ramach planu wydatków budżetu gminy w formie funduszu sołeckiego opisanego w rozdziale 2.6 Fundusz Sołecki.

Sołtysi i Przewodniczący Osiedli otrzymywali z tytułu pełnienia swoich funkcji – do 27.01.2022 r. 200 zł, a od 28.01.2022 r. 500 zł miesięcznego ryczału.

Rysunek 3. Podział gminy Czarne na sołectwa

Źródło: wykonanie własne w oparciu o program mapy.czuchow.pl

1.4. Ludność i dynamika zmian

Na terenie gminy Czarne na dzień 1 stycznia 2022 r. zameldowane były 8522 osoby, w tym 4059 mężczyzn i 4463 kobiet. Jednakże wskutek przemeldowań osób oraz ujemnego wyniku przyrostu naturalnego liczba zameldowanych mieszkańców zmniejszyła się o 107 osób i na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 8415 osób (3996 mężczyzn i 4419 kobiet).

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców kształtuje się następująco (dane uzyskane z ewidencji ludności UMiG Czarne):

Tabela 1. Liczba mieszkańców i przyrost naturalny w gminie Czarne 2022 r.

Liczba mieszkańców	Urodzenia	Zgony
01.01.2022 r.: 8522 osób 31.12.2022 r.: 8415 osób ubyło: 107 osób tj. mniej o 1,26 %	w roku 2022: 67 rok 2021 do roku 2022: więcej o 12 tj. więcej o 17,91 %	w roku 2022: 115 rok 2021 do roku 2022: mniej o 3 tj. mniej o 2,6 %

Tabela 2 Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy w 2022 r.

nazwa	stan na 01.01.2022	stan na 31.12.2022	wynik
Biernatka	113	108	-5
Bińcze	422	427	5
Czarne	5506	5432	-74
Domisław	322	321	-1
Domyśl	0	0	0
Grabowiec	62	63	1
Janowiec	6	6	0
Kijno	122	119	-3
Krzemieniewo	482	468	-14
Lędyczek Drugi	1	1	0
Łoża	80	83	3
Malinowo	15	15	0
Raciniewo	129	127	-2
Nadziejewo	173	173	0
Prądy	10	10	0
Sierpowo	185	176	-9
Sokole	132	126	-6
Wierzbnik	4	5	+ 1
Wronkowo	63	63	0
Wyczechy	693	690	-3
Wygonki	2	2	0
OGÓŁEM	8522	8415	-107

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Czarne na koniec 2022 roku wyniosła 265 wobec 344 osób zarejestrowanych na początku roku. Z kolei liczba osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku była niższa o 6 osób w stosunku do 2021 roku (57 osób) i wynosiła w 2022 roku – 51 osób. Poniżej szczegółowe dane w tabelach.

Tabela 3. Informacja o bezrobociu w gminie Czarne na przestrzeni lat 2021-2022

zarejestrowani bezrobotni		według stanu na koniec roku	
		2021	2022
Ogółem		344	265
w tym	Kobiety	170	154
	Zamieszkali na wsi	151	122
	Liczba uprawnionych do zasiłku	57	51
	Długotrwale bezrobotni	191	133
	Dotychczas niepracujący	53	48
	Bez kwalifikacji zawodowych	181	90
	Bez doświadczenia zawodowego	80	67
	Bezrobotni niepełnosprawni	22	18
	Do 30 roku życia	114	91
	W tym do 25 roku życia	63	48
	Powyżej 50 roku życia	76	61

Tabela 4. Informacja o bezrobociu w sołectwach i mieście Czarne

Liczba osób bezrobotnych wg stanu na koniec		XII 2020	XII 2021	XII 2022
		359	344	265
w tym	kobiety ogółem	180	170	154
	miasto Czarne	221	193	143
	sołectwo Biernatka	3	4	5
	sołectwo Bińcze	29	30	26
	sołectwo Domisław	17	21	15
	sołectwo Krzemieniewo	13	10	16
	sołectwo Sokole	7	7	5
	sołectwo Kijno	11	9	6
	sołectwo Sierpowo	5	14	7
	sołectwo Raciniewo	8	9	9

sołectwo Wyczechy-Łoża	31	31	24
sołectwo Nadziejewo	14	16	9
osoby do 29 roku życia	101	114	82
osoby po 50 roku życia	87	76	61
niepełnosprawni	13	22	18

Tabela 5. Osoby bezrobotne zatrudnione przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem w 2022 r.

Osoby bezrobotne	Ilość osób	Rodzaj wykonywanych prac	Miejsce wykonywania prac
stażyści	13	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne, prace porządkowe świetlice wiejskie	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem, Czarneńskie Centrum Kultury
pracownicy w ramach prac interwencyjnych	7	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne, Opiekun świetlicy wiejskiej (Bińcze, Kijno, Sokole, Sierpowo)	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem, Czarneńskie Centrum Kultury
pracownicy w ramach robót publicznych	7	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem
prace społeczno-użyteczne	5	usługi opiekuńcze, prace porządkowe utrzymanie czystości, organizacja zajęć i imprez w świetlicach wiejskich	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Miasta i Gminy w Czarnem, świetlice wiejskie

Gmina Czarne we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Czulchowie realizowała programy mające na celu aktywizację osób bezrobotnych. W ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych w Gminie w 2022 roku zatrudnione były średnio miesięcznie w przeliczeniu na pełne etaty 5,92 osoby.

Ogólny koszt zatrudnienia pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz po stażach wyniósł 192 621,46 zł, z czego gmina otrzymała refundację z Powiatowego Urzędu Pracy w wysokości 44 835,99 zł.

W ramach podpisanego porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych 5 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku z terenu gminy, podjęło pracę w usługach opiekuńczych i pracach porządkowych. Łączny koszt wydatkowany przez gminę to 18.198,00 zł, z czego 10 053,50 zł podlegało refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy.

Poza stażem i pracami interwencyjnymi w Gminie Czarne zatrudniani byli także:

- gospodarz stadionu w Czarnem,
- pracownik na tzw. Sarniaku,
- 2 opiekunów dzieci w autobusach,
- 3 trenerów na Orliku.

- pracownik PSZOK Nadziejewo,
- pracownicy świetlic (Bińcze, Biernatka, Raciniewo, Sokole, Kijno, Sierpowo).

Łączny koszt zatrudnienia (umowa zlecenie) w/w osób wyniósł 167 032,42 zł.

1.5. Podmioty gospodarcze

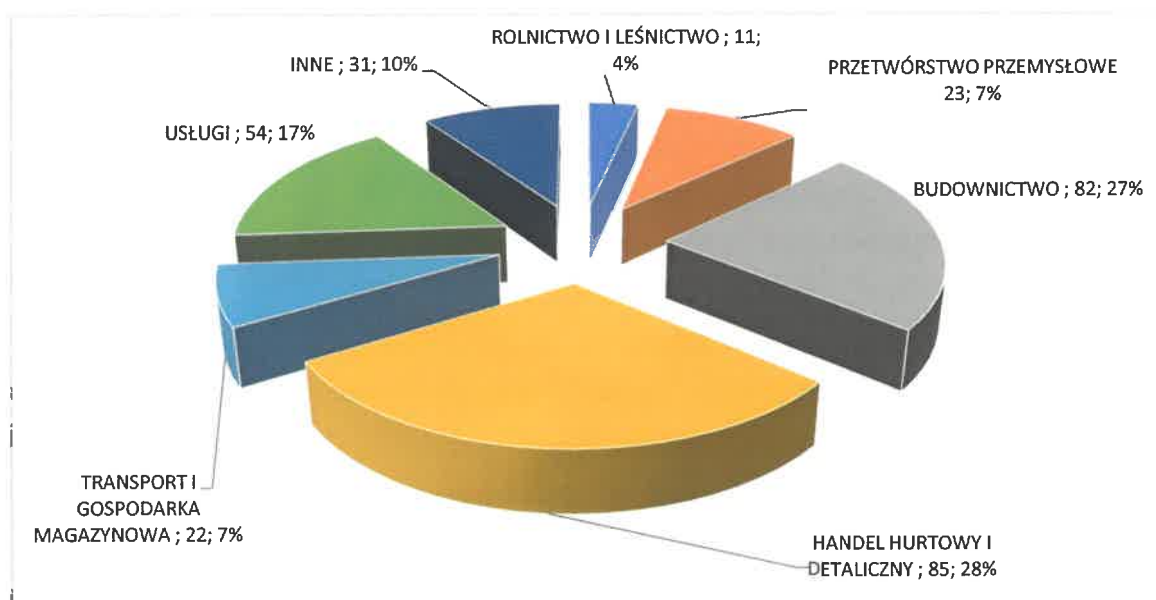
Na terenie gminy Czarne działają różne podmioty gospodarcze, np. przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe, handlowe, rolne. Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na terenie gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2022 r. działało:

- 247 przedsiębiorców o statusie aktywny,
- 7 podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w formie spółek cywilnych,
- 61 przedsiębiorców o statusie zawieszony.

Tabela 6. Wnioski złożone do CEIDG w okresie 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w gminie Czarne

RODZAJ WNIOSKU	LICZBA WNIOSKÓW
zakończenie działalności	22
zmiana ze wznowieniem	8
zmiana z zakończeniem	2
zmiana z zawieszeniem	17
zmiana danych	33
założenie działalności	9
ŁĄCZNIE	91

Wykres 2. Statystyka przedsiębiorstw według kodu PKD

1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Czarne

Na terenie Gminy Czarne działają następujące organizacje pozarządowe:

1. Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe,
2. Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego,
3. Uczniowski Klub Sportowy CHAMPION CZARNE,
4. Uczniowski Klub Sportowy DEBIUTANT Wyczechy,
5. Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Czarne,
6. Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Wyczechy,
7. Ludowy Zespół Sportowy „Skra” Bińcze,
8. Stowarzyszenie „Krzemień” Krzemieniewo,
9. Klub Karate KYOKUSHIN Czarne,
10. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bińcze, Biernatka, Raciniewo,
11. Stowarzyszenie „MÓJ ŚWIAT”,
12. Stowarzyszenie „Inspiracja”,
13. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej „Szansa” im. Jana Pawła II w Czarnem,
14. Stowarzyszenie Mniejszości Ukraińskiej i jej Sympatyków „SMEREKA”,
15. Stowarzyszenie Z Otwartym Sercem,
16. Stowarzyszenie „Idea”
17. Stowarzyszenie „Brygada Inki”,
18. Strzeleckie Bractwo Kurkowe,
19. Stowarzyszenie „EKO-BARĆ 1954r.”,
20. OSP Czarne,
21. OSP Bińcze,
22. Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu,
23. Koło Gospodyń Wiejskich w Nadziejewie,
24. Koło Gospodyń Wiejskich w Domisławiu,
25. Koło Gospodyń Wiejskich w Wyczechach,
26. Koło Gospodyń Wiejskich w Sierpowie,
27. Koło Gospodyń Wiejskich w Bińczu,
28. Koło Gospodyń Wiejskich w Raciniewie,
29. Koło Gospodyń Wiejskich w Kijnie.

Na terenie gminy Czarne działają także Terenowe Oddziały Stowarzyszeń i Klubów:

1. Oddział Wojskowego Koła PTTK Husaria,
2. Powiatowy Związek Niewidomych w Człuchowie koło w Czarnem,
3. Miejsko-Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi w Czarnem,
4. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Czarnem,

5. Koło Terenowe Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej przy Zakładzie Karnym w Czarnem,
6. Polski Związek Działkowców, Stowarzyszenie Ogrodowe im. Obrońców Pokoju w Czarnem,
7. PZHGP Chojnice - Człuchów oddział Czarne,
8. Polski Związek Wędkarski koło Czarne.

W roku 2021 na realizację zadań publicznych w ramach „Programu współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi” oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022 Gmina Czarne zaplanowała w budżecie środki finansowe w wysokości:

1. z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 228.800,- zł,
2. z zakresu edukacji – 10.000,00 zł.
3. na udzielenie pożyczek organizacjom pozarządowym, w szczególności w celu realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej - 200.000,- zł.

Dnia 4 stycznia 2022 roku wprowadzono ZARZĄDZENIE NR 0050.2.2022 Burmistrza Czarnego w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych określonych w „Programie współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022”. W wyniku przeprowadzonego konkursu z zakresu edukacji przyznano dotację w wysokości 10.000,00 zł dla Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego. Dotację wykorzystano w 100%. Z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2022 roku przyznano dotację o łącznej wartości 228.800,- zł z czego organizacje pozarządowe wykorzystały środki z dotacji w wysokości 223.801,85 zł.

Tabela 7. Przyznane dotacje dla organizacji pozarządowych w 2022 roku z zakresu edukacji

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania	Wielkość przyznanej dotacji w zł	Wielkość wykorzystanej dotacji w zł
(I) EDUKACJA				
1.	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego	Nauka, edukacja i wychowanie w zakresie udzielania pomocy materialnej dla uczącej się młodzieży i wyrównywanie szans w dostępie do edukacji	10 000,00	10 000,00
RAZEM			10 000,00	10 000,00

Tabela 8. Przyznane dotacje dla organizacji pozarządowych w 2022 r. z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania	Wielkość przyznanej dotacji w zł	Wielkość wykorzystanej dotacji w zł
WSPIERANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ				
1.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe	Promowanie tenisa stołowego oraz organizacja imprez sportowych w sołectwach: Domisław, Bińcze, Nadziejewo, Wyczechy i m. Czarne	15 000,00	10 001,85
2.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego	Organizacja imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a w szczególności zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	15 000,00	15 000,00
3.	Stowarzyszenie UKS Champion Czarne	Upowszechnianie Sportu w Gminie Czarne	18 000,00	18 000,00
4.	Stowarzyszenie LKS „CZARNI” Czarne	Organizowanie zajęć w różnych dyscyplinach sportu na terenie miasta Czarne	47 000,00	47 000,00
5.	Stowarzyszenie LKS „SOKÓŁ” Wyczechy	Organizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych oraz zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	39 000,00	39 000,00
6.	Stowarzyszenie UKS Debiutant Wyczechy	Organizacja imprez sportowych w biegach na orientację oraz piłce ręcznej dla uczniów Szkoły Podstawowej w Wyczechach oraz mieszkańców powiatu człuchowskiego	4 000,00	4 000,00
7.	Stowarzyszenie LZS „SKRA” Bińcze	Organizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a w szczególności zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	6 000,00	6 000,00
8.	Klub Karate Kyokushin Czarne	Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez uczestnictwo i organizację imprez sportowych karate Kyokushin dla mieszkańców Gminy Czarne	4 000,00	4 000,00
9.	Stowarzyszenie LKS „CZARNI” Czarne	Organizowanie zajęć w różnych dyscyplinach sportu na terenie miasta Czarne	44 400,00	44 400,00
10.	Stowarzyszenie LKS „SOKÓŁ” Wyczechy	Organizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych oraz zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	36 400,00	36 400,00
RAZEM II			228 800,00	223 801,85
Ogółem (Razem I + II)			238 800,00	233 801,85

2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE

Polityka finansowa Gminy Czarne realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Miejską, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

Priorytetem działania w polityce finansowej Gminy Czarne jest ukierunkowanie działań zmierzających do pozyskania możliwie największych środków finansowych zewnętrznych poprzez ciągłe monitorowanie i udział w pojawiających się możliwościach udziału gminy w projektach z udziałem środków unijnych, dofinansowaniach i dotacjach ze środków budżetu państwa dedykowanych na konkretne działania w różnych dziedzinach gospodarczych. Działania i współpraca są również podejmowane z innymi podmiotami nie należącymi do sektora finansów publicznych oraz jednostkami lokalnymi.

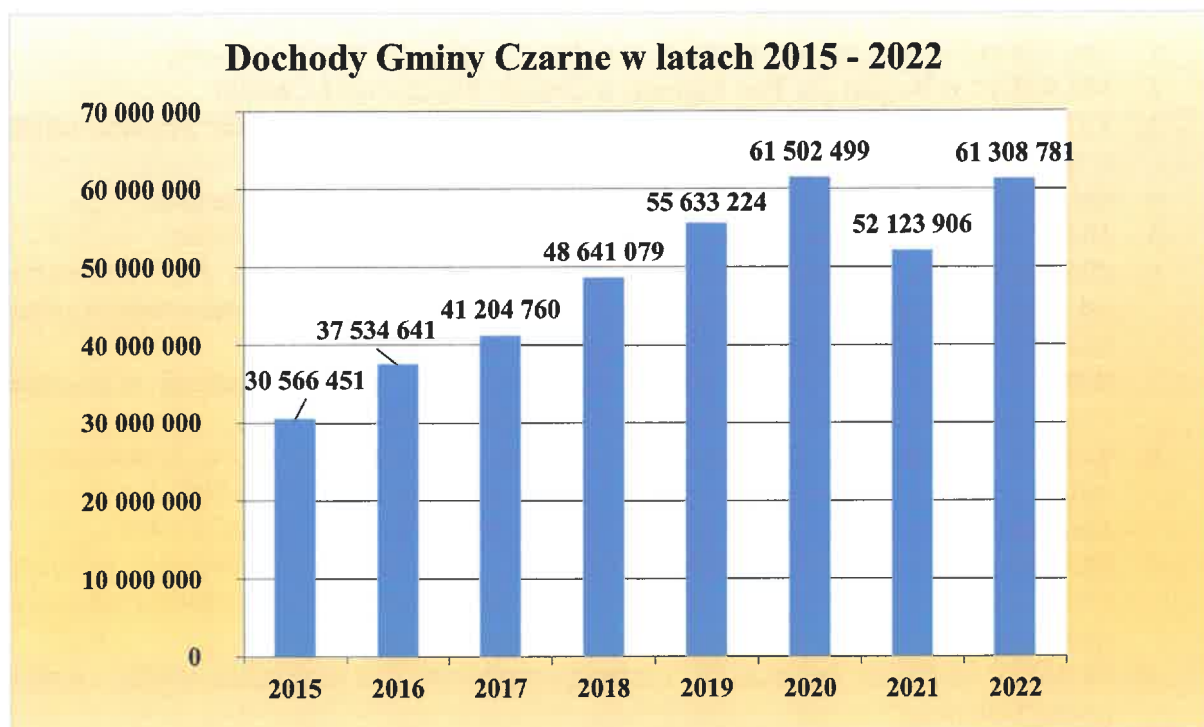
2.1. Wykonanie budżetu Gminy Czarne za 2022 rok

❖ Dochody

Informacja o stanie finansów gminy została oparta o wykonane sprawozdania finansowe za 2022 rok.

Dochody wykonane w 2022 roku wyniosły **61.308.780,90 zł** w stosunku do roku 2015 wzrosły o **30.742.329,75 zł**. Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni sześciu lat wykazywały znaczącą tendencję wzrostową do 2020 roku, spadek w 2021, a w 2022 odnotowano wzrost dochodów.

Wykres 3. Dochody Gminy Czarne w latach 2015 – 2022

Źródło: opracowanie w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy Czarne.

Od 2021 roku nastąpił wzrost dochodów o kwotę o 9.184.875,23 zł. Istotny wpływ na to miało pozyskanie przez Gminę Czarne środków zewnętrznych w kwocie 8.287.419,70 zł, w tym:

1. z Polskiego Ładu gmina otrzymała promesę na dofinansowanie inwestycji na łączną kwotę **19.985.008,- zł**. Wydatki są rozłożone na 3 lata. Pieniądze skierowane są na inwestycje drogowe: 11.800.250,84 zł, na budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Wyczechy w kwocie 5.000.000 zł, rozbudowę świetlicy wiejskiej w m. Kijno w kwocie 1.286.289,10 zł oraz budowę mostu na rzece Szczyrze wraz z drogą dojazdową do m. Prądy w kwocie 1.898.468,87 zł. Zrealizowane inwestycje z tej kwoty to inwestycja drogowa w kwocie **3.060.250,- zł**. Pozostałe wydatki inwestycyjne zostaną zrealizowane w 2023 i 2024 roku;
2. **731.735 zł** (inwestycja wieloletnia - transza w 2022 r.) pozyskano na realizację inwestycji drogowej pn. Rozbudowa dróg gminnych: nr 232044G ul. Strzelecka, nr 232035G ul. Południowa, nr 232013G ul. Pomorska wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz budowa oświetlenia drogowego w m. Czarne;
3. **697.997 zł** pozyskano na realizację zadania pn. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej łączącej drogę wojewódzką nr 201 z drogą powiatową nr 2533G w m. Wyczechy, 27
4. **50.000 zł** pozyskano na inwestycję pn. Przebudowę drogi gminnej nr 232071G w Łoży na odcinku około 0,2 km,;
5. **235.000 zł** pozyskano na Przebudowę drogi gminnej dojazdowej do leśnictwa Sarniak położonej na terenie działki nr 125 obręb 0001-49 Czarne,
6. **65.000 zł** refundacja realizacji zadania pn. Budowa obiektów małej infrastruktury - placu zabaw i siłowni plenerowej w ramach inwestycji pn. Urządzenie Otwartej Strefy Aktywności - na terenie działki nr 3/3 w m. Wyczechy,
7. **22.848,85 zł** Pomorskie Szlaki Kajakowe - Biała i Czernica" refundacja wydatku na zakup łodzi żaglowej z wyposażeniem i dostawą.

Ponadto na realizację zadań bieżących Gmina Czarne pozyskała kwotę **3.119.921,65 zł**, w tym:

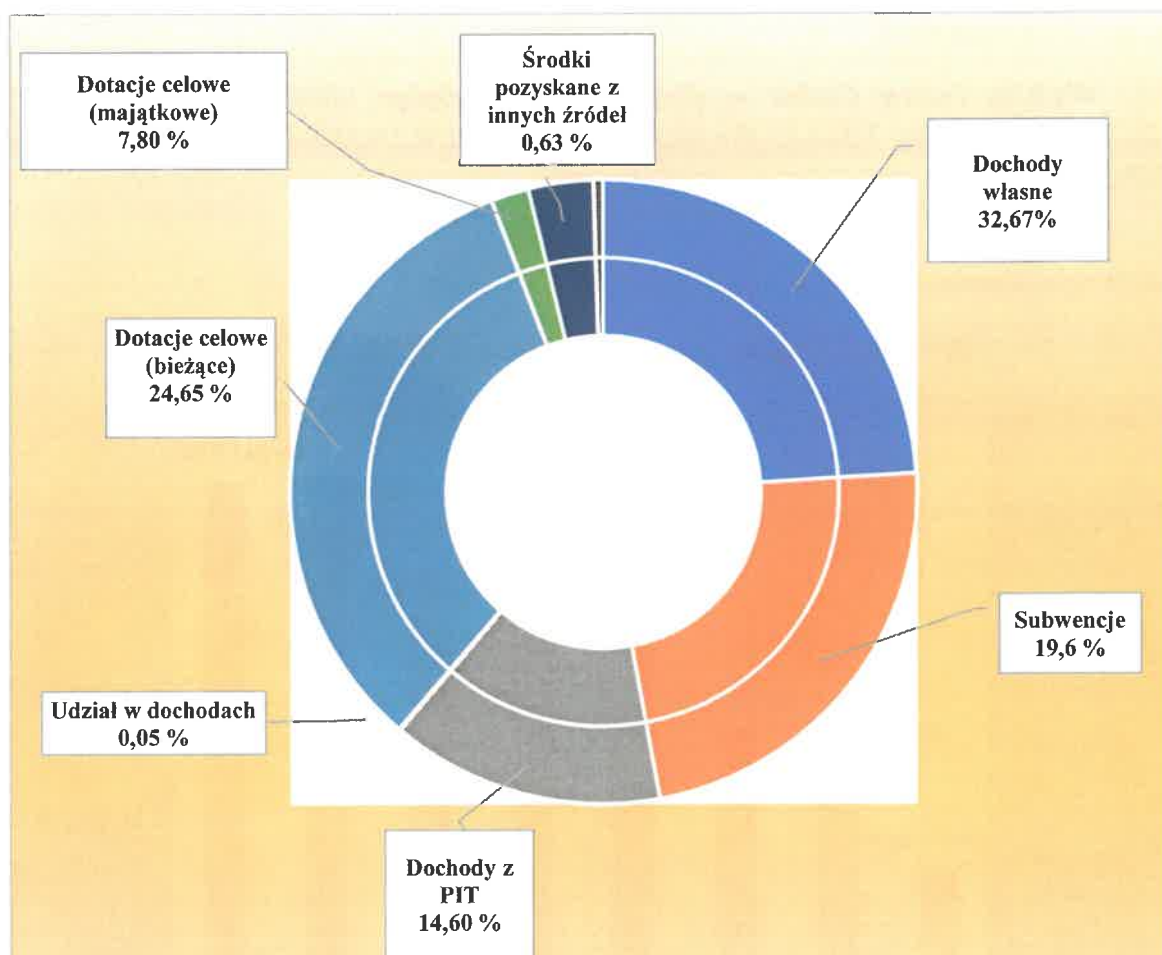
1. **906.700 zł** Projektu pn. Czarneńskie przedszkole dzieci w swoim żywiole;
2. **186.985,17 zł** Projekt pn. Pod żaglami w Gminie Rzeczenica i Czarne;
3. **1.191.020,07 zł** Projektu „Cyfrowa Gmina - Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - „Granty PPGR”;
4. **566.276,31 zł** Projekt pn. Myśląc o rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica,
5. **10.000 zł** na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy,
6. **49.960,59 zł** na przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku 2022 wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra Edukacji i nauki pod nazwą Poznaj Polskę,
7. **7.995 zł** dotacja celowa na zakup masztów i flag oraz ich instalacji w związku z zakwalifikowaniem do udziału w projekcie „Pod Białą-czerwoną”,
8. **9.000 zł** Porozumienie w sprawie uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno informacyjnego w ramach programu pn., Czyste powietrze”, **9.000 zł** realizacja programu w dalszej kwocie 26.000 zł realizowana będzie do 28.09.2023 roku,
9. **50.000 zł** zadanie pn. Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne - etap VI polega na przeprowadzeniu zabiegów zwalczania barszczu Sosnowskiego i wynagrodzeniu koordynatora,
10. **32 812 zł** środki na zadania pn. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Czarne,
11. **50.000 zł** zadanie pn. Festyn ekologiczny - punkt selektywnej zbiórki odpadów to nie wysypisko śmieci.

Dochód Gminy Czarne w 2022 roku, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy Czarne wyniósł 7.194,18 zł i był wyższy o 1.082,10 zł. Stanowi to wzrost o 19,33% w stosunku do roku poprzedniego. Głównym czynnikiem takiej zmiany, był wzrost dochodów gminy o kwotę 9.184.875,23 zł w porównaniu z poprzednim rokiem.

Dochodami Gminy są w szczególności dochody własne, subwencje, dochody z PIT, udział jst w dochodach, dotacje celowe (bieżące), dotacje celowe (majątkowe), środki pozyskane z innych źródeł.

Wykres 4. Struktura dochodów Gminy Czarne

Źródło: opracowanie w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy Czarne.

❖ Wydatki

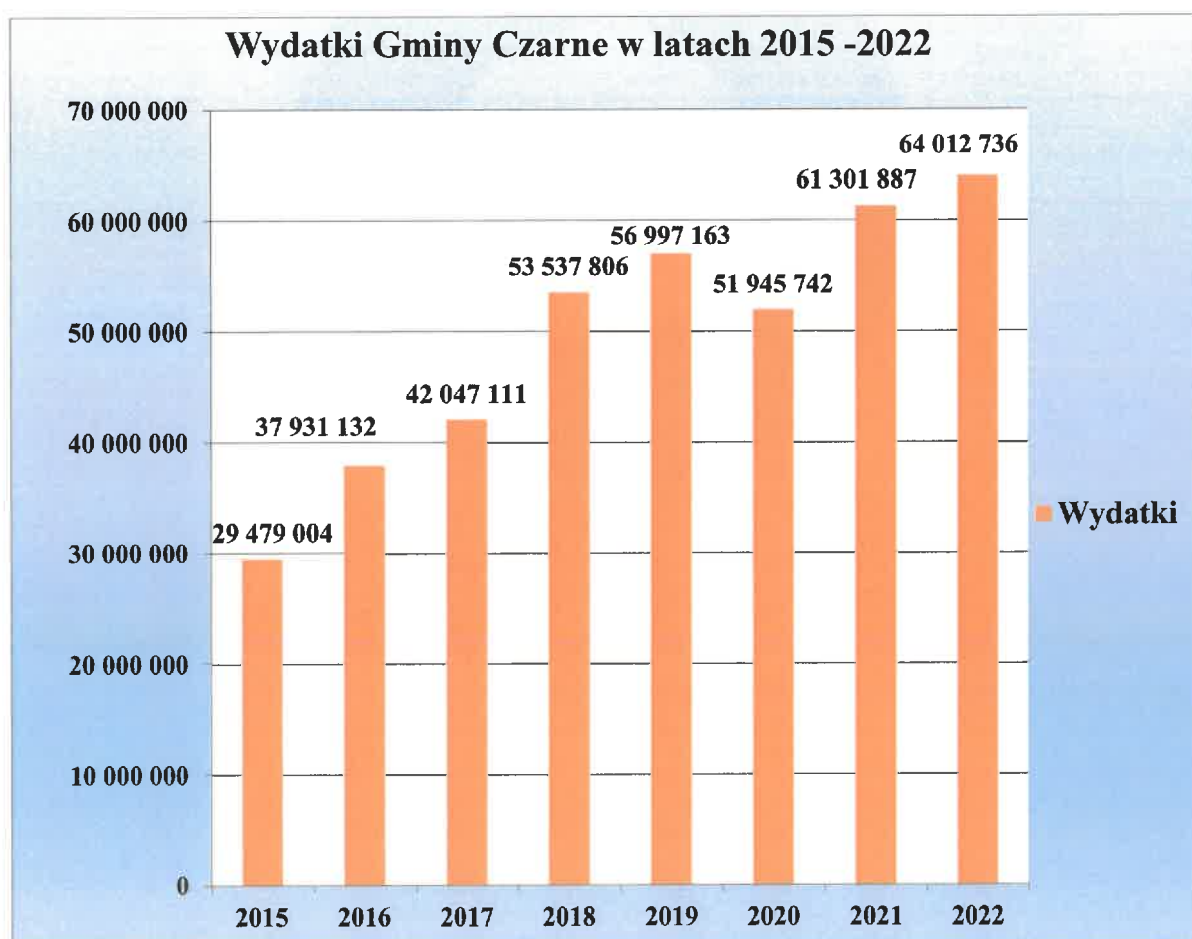
Wydatki budżetu stanowią wykonanie zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym, ukierunkowanych głównie na zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności. Wartości kwotowe budżetu wskazują kierunki działania i zakres realizowanych zadań własnych gminy.

Wydatki wykonane w 2022 roku wyniosły **64.012.735,77 zł**, w stosunku do roku 2015 wzrosły **34.533.731,85 zł** (patrz wykres nr 3). Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni ośmiu lat wykazują tendencję wzrostową podyktowaną rozwijającym się procesem inwestycyjnym w gminie.

Największy udział w wydatkach stanowią wydatki w Dziale Oświata w kwocie 16.400.280,50 zł, następnie w Dziale Rodzina 11.052.514,52 zł oraz Transport i łączność w kwocie 10.519.448,53 zł.

Wydatki Gminy Czarne w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Czarne w 2022 roku wyniosły 7.511,47 zł i uległy zwiększeniu w stosunku do poprzedniego roku o 323,17 zł (4,49%).

Wykres 5. Wydatki budżetu Gminy Czarne w latach 2015 -2022

Źródło: opracowanie w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Czarnej.

2.2. Przychody i rozchody

Przychody budżetu wykonano w kwocie 8.683.135,10 zł, w tym kredyty w kwocie 3.500.000 zł i wolne środki w kwocie 5.183.135,10 zł.

Rozchody budżetu w kwocie 3.016.628 zł - wykupiono obligacje w kwocie 1.000.000,00 zł, spłacono kredyty w kwocie 2.016.628 zł zgodnie z harmonogramem spłaty kredytów i wykupu obligacji.

2.3. Poziom zadłużenia

Podstawowym założeniem polityki w zakresie zadłużenia jest minimalizowanie zaciąganych zobowiązań poprzez ciągłą kontrolę wydatków, ukierunkowanie zobowiązania celem pozyskania najwyższego udziału środków zewnętrznych do realizacji inwestycji oraz uzyskanie najkorzystniejszego kosztu obsługi zadłużenia.

Stan zadłużenia Gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 25.901.585,80 zł w relacji do dochodów – wskaźnik zadłużenia wynosi 42,25%.

Gmina Czarne w 2022 roku zaciągnęła zobowiązania kredytowe na kwotę 3.507.820 zł, spłacono kredyty i wykupiono obligacje na kwotę 2.739.070 zł, w tym też roku pozyskano środki zewnętrzne w wysokości 8.287.419,70 zł, co stanowi 13,52% do dochodów ogółem – 61.308.780,90 zł, w tym:

1. z budżetu Unii Europejskiej planowane 2.303.364,71 zł, wykonane 3.141.906,36 zł, w tym:

- 1) na wydatki bieżące planowane 2.034.894,71 zł, wykonane 2.850.587,51 zł - 140,09 %,
- 2) na wydatki majątkowe planowane 268.470 zł, wykonane 291.318,85 zł - 108,51 %.

2. z budżetu państwa planowane 22.205.489,39 zł, wykonane 4.759.316,98 zł - 21,43 %, w tym:

- 1) na wydatki bieżące planowane 311.506,55 zł, wykonane 269.334,14 zł - 86,46 %,
- 2) na wydatki majątkowe planowane 21.893.982,84 zł, wykonane 4.489.982,84 zł - 20,51 %.

Z uwagi na okres realizacji środki zostaną przekazane w 2023 i 2024 roku, w tym z Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 16.924.757,97 zł.

3. Środki pozyskane z innych źródeł planowane 386.196,36 zł, wykonane 386.196,36 zł - 100%, w tym:

- 1) na wydatki bieżące planowane 36.196,36 zł, wykonane 36.196,36 zł - 100 %,
- 2) na wydatki majątkowe planowane 350.000 zł, wykonane 350.000 zł - 100 %.

4. Pozyskane środki finansowe pozabudżetowe planowane w kwocie 1 081 404,00 zł - wykonane 893.094,69 zł, co stanowi 82,59 % wykonania planu.

Wydatki na obsługę długu w 2022 roku wynosiły 1.528.121,26 zł i są większe w stosunku do ubiegłych lat w związku z wysoką inflacją w 2022 roku. Do wykonanych wydatków bieżących (54.432.703,95 zł), stanowią 2,81% zwiększenie w stosunku do ubiegłego roku o 2,14%.

Poziom zadłużenia w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o kwotę 483.372 zł. Zadłużenie jest uwarunkowane od udziału gminy w wielu inwestycjach z udziałem środków unijnych, które już służą i będą służyły nie tylko mieszkańcom gminy, poprawia wizerunek miasta i sołectw, sprawia, że Gmina Czarne będzie postrzegana jako gmina innowacyjna i rozwojowa, przyciągająca kapitał finansowy i ludzki, stanowiąc bazę rozwojową społeczności lokalnej.

2.4. Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2022 roku.

I. Dotacje z udziałem funduszy unii europejskiej - planowane w kwocie 2.216.505,27 zł, wykonane 3.054.577,18 zł (137,81%), w tym:

1. dochody bieżące planowane w kwocie 2.034.894,71 zł, wykonane 2.850.587,51 zł (140,09 %) w tym:

- 1) wykonanie 906.700 zł zaliczka na realizację Projektu pn. Czarneńskie przedszkole dzieci w swoim żywiole.** Umowa nr RPPM.03.01.00-22-0103/20-00 o dofinansowanie Projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, podpisana z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego z siedzibą w Gdańsku. Wartość pierwotna Projektu 1.871.481,26zł, dofinansowanie 1.590.759,07zł, wkład Gminy Czarne 280.722,19zł, w tym finansowy 163.011,19zł, niefinansowy 117.711,00zł. Projekt realizowany od 08.11.2021 r. Zawiera działania bieżące i majątkowe. W pierwszej kolejności realizowane zostaną działania majątkowe polegające na przebudowie i zmianie sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych na pomieszczenia przedszkola, rozbudowa sieci wodociągowej o hydrant oraz montaż windy dla osób niepełnosprawnych wraz z budową fundamentów na działkach nr 59, 66/2 i 54/2 w m. Czarne, ul. Parkowa 7, w ramach zadania nr 1: Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w Przedszkolu w Czarnem oraz zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych w budynku Szkoły Podstawowej w Wyczechach w celu utworzenia oddziału przedszkolnego, budowy obiektów małej architektury oraz rozbudowy sieci wodociągowej o hydrant nadziemny DN80 na działkach nr 10/5, 9/6 i 3/3 w m. Wyczechy, gm. Czarne, w ramach zadania nr 2: Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w Oddziale Przedszkolnym w SP w Wyczechach.
- 2) Plan 186.985,17 zł, wykonanie 186.985,17 zł - 100 % Projekt pn. Pod żaglami w Gminie Rzeczynica i Czarne -** Umowa nr RPPM.03.02.01-22-0021/21-01 z 20.10.2021 dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2022, Umowa podpisana z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego z siedzibą w Gdańsku. Okres realizacji 2022-01-01 - 2022-12-31. Zakres Projektu obejmował następujące zadania: zajęcia pozalekcyjne w zakresie edukacji morskiej i żeglarskiej prowadzone metodą projektu w kwocie ryczałtowej 11.852,24 zł; warsztaty z doradztwa zawodowego - promocja zawodów morskich w kwocie ryczałtowej 2.393,90 zł; praktyczne zajęcia żeglarskie i letnie obozy żeglarskie w kwocie ryczałtowej

136.714,39 zł; wyjazdy edukacyjne dla uczniów w kwocie ryczałtowej 18.666,97 zł; przygotowanie do pracy metodą projektu z tematyki morskiej i żeglarskiej w kwocie ryczałtowej 2.700 zł; Przygotowanie do prowadzenia zajęć żeglarskich w kwocie ryczałtowej 4.500 zł; koszty pośrednie 19.940,83 zł. **Wartość całkowita Projektu 196.826,50zł, wykonanie 196.767,33 zł - 99,97%, w tym: 167.302,52 zł, wyk. 167.302,52 zł środki budżetu Unii Europejskiej; 19.682,65 zł, wyk. 19.651,93 zł środki budżetu państwa, 9.841,33 zł, wyk. 9.812,88 zł wkład własny Gminy Czarne.** Projekt realizowały szkoły podstawowe i Urząd Miasta i Gminy Czarne, w tym:

- Urząd Miasta i Gminy Czarnem w kwocie 152.332,16 zł,
- Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem w kwocie 16.109,08 zł;
- Szkoła Podstawowa w Wyczechach w kwocie 15.398,80 zł;
- Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie w kwocie 12.927,29 zł.

3) **Plan 1.215.100 zł, wykonanie 1.191.020,07 zł - 98,02%** (zwrot 24.079,93 zł) Umowa o powierzenie grantu nr 236/2022 środki finansowe pozyskane w ramach **Projektu „Cyfrowa Gmina - Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020 Oś Priorytetowa V: Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU. Gmina Czarne została zakwalifikowana do dofinansowania 419 wniosków w wartości 2.500 zł na zakup laptopa i 400 zł na oprogramowanie. Umowa podpisana ze Skarbem Państwa, w imieniu którego działało Centrum Projektów Polska Cyfrowa z siedzibą w Warszawie. W ramach Projektu dla każdego uczestnika zakupiono laptopa, oprogramowanie podstawowe, torbę na laptopa oraz akcesoria niezbędne w obsłudze, w tym mysz bezprzewodową, słuchawki z mikrofonem plus adapter, przenośny dysk zewnętrzny, PENDRIVE.

4) Działania w Dziale 855, rozdziale 85595, paragrafie 2057 kwota **506 315,72 zł** i paragrafie 2059 kwota **59.566,55zł** są związane z realizacją Projektu pn. **Myśląc o rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica**. Wartość Projektu realizowanego przez Gminę Czarne wynosi 3.325.872,58zł, wkład Gminy Czarne 5% wartości Projektu tj. 165.541,99zł, dofinansowanie zewnętrzne 3.160.330,59zł (budżet Unii Europejskiej 2.827.664,21zł, co stanowi 85%, 332.666.38zł budżet państwa, co stanowi 10%). Projekt realizuje Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem, Stowarzyszenie „Inspiracja” i Stowarzyszenie „Z otwartym sercem”. Działania Projektu od 24.11.2020 roku do miesiąca lutego 2023 roku. Projekt ukierunkowany na zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w lokalnej społeczności skierowanych do osób o różnym stopniu niepełnosprawności w tym do seniorów, osób z niepełnosprawnościami i z chorobami przewlekłymi i ich opiekunów. Projekt ukierunkowany na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych i zintegrowanych usług opiekuńczych w zakresie wsparcia rodziny (w tym rodziny wielodzietnej) i pieczy zastępczej. Jest to Projekt realizowany przez dwie gminy - Gminę Czarne, która jest Liderem Projektu i Gminę Rzeczenica - Partner projektu.

2. **dochody majątkowe** planowane w kwocie **268.470 zł, wykonane 291.318,85zł (108,51%)** w tym:

- 1) **Pomorskie Szlaki Kajakowe - Biała i Czernica**" refundacja wydatku na zakup łodzi żaglowej z wyposażeniem i dostawą - wykonanie **22 848,85zł**.
- 2) **Plan 268.470 zł**, - Projekt grantowy pn. **Cyfrowa Gmina** w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. **Projekt w 100 % dofinansowany zewnętrznie**. Projekt przewidywał:
 - a) zakup 4 zestawów komputerów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 20.000 zł;
 - b) zakup 4 szt. laptopów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 20.000 zł;
 - c) zakup systemu z niezbędnymi urządzeniami - Elektroniczny obieg dokumentów w kwocie 30.000zł;
 - d) 6szt pakietów oprogramowania biurowego (licencje) w kwocie 6.000 zł;
 - e) podłączenie światłowodu w kwocie 10.000 zł;
 - f) zakup urządzenia i osprzętu sieciowego pozwalającego na przyłączenie do szerokopasmowego Internetu w kwocie 9.470 zł;
 - g) szkolenia pracowników w zakresie projektu 18.000 zł;
 - h) diagnoza cyberbezpieczeństwa 10.000 zł;
 - i) zakup urządzenia typu RACK - 8.000 zł;
 - j) zakup i montaż serwera 2 szt. w kwocie 100.000 zł,
 - k) centrala telefoniczna 15.000 zł;
 - l) UPS dla serwera 10.000 zł;
 - m) szafa stojąca RACK 12.000 zł.

Projekt zapewni Gminie rozwój cyfrowy oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU programu operacyjnego, którego celem jest zwiększenie zdolności JST oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, pracy i nauki zdalnej oraz wzmocnienie cyfrowe odporności na zagrożenia. Ponadto realizacja grantu przyczyni się do ograniczenia negatywnych skutków społecznych, gospodarczych oraz edukacyjnych wywołanych przez pandemię COVID-19.

II. Zadania realizowane z udziałem środków z budżetu państwa - planowane w kwocie 22.205.489,39 zł, wykonane 4.759.316,98 zł (21,43 %) z wyłączeniem środków unijnych, w tym:

1. **dochody bieżące**, plan **311.506,55 zł**, wykonane **269.334,14 zł**, w tym:

- 1) **Plan 69.282 zł, wykonanie 59.960,59 zł** dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, w tym:

- a) **Plan 10.000 zł, wykonanie 10.000 zł** na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy.
- b) **Plan 59.282 zł, wykonanie 49.960,59 zł** na przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku 2022 wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra Edukacji i nauki pod nazwą Poznaj Polskę. Realizacja odbywała się w szkołach podstawowych, w tym:
- Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem w kwocie 15 282 zł,
 - Szkoła Podstawowa w Wyczechach w kwocie 24 678,59 zł,
 - Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie w kwocie 10 000 zł.
- 2) **Plan 8.000 zł, wykonanie 7 995 zł** dotacja celowa na zakup masztów i flag oraz ich instalacji w związku z zakwalifikowaniem do udziału w projekcie „Pod Białą-czerwoną”. Zadania w 100 % finansowane ze środków zewnętrznych. Umowa nr 52/29.3/2022 z 18 lipca 2022 r. z Pomorskim Urzędem Wojewódzkim w Gdańsku.
- 3) **Plan 59.566,55 zł, wykonanie 59.566,55 zł** - udział budżetu państwa w programie pn. Myśląc o rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica.
- 4) **Plan 174.658 zł, wykonanie 141.812 zł** środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, w tym:
- a) **Plan 25.600 zł**, Gmina z własnych środków wydatkowała kwotę 17.720,59 zł na realizację programu. Do wydatkowania w 2023 roku została kwota 7.879,41 zł i będzie realizowana do 31.03.2023 roku - Porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste powietrze”;
- b) **Plan 35.000 zł, wykonanie 9.000 zł**, realizacja programu w dalszej kwocie 26.000 zł realizowana będzie do 28.09.2023 roku - Porozumienie w sprawie uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu pn. „Czyste powietrze”;
- c) **Plan 50.000 zł, wykonanie 50.000 zł**, zadanie pn. Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne - etap VI polega na przeprowadzeniu zabiegów zwalczania barszczu Sosnowskiego i wynagrodzeniu koordynatora. Finansowanie 50.000 zł WFOŚ, wkład Gminy Czarne 2.000,38 zł,
- d) **Plan 40.058 zł, wykonanie 32 812 zł** środki na zadania pn. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Czarne, realizacja w 2022 roku, połączona z wpłatą mieszkańców w kwocie 14.063 zł, ogółem wartość zadania 46.875 zł,
- e) **Plan 50.000 zł, wykonanie 50.000 zł**, zadanie pn. „Festyn ekologiczny - punkt selektywnej zbiórki odpadów to nie wysypisko śmieci.” Wkład Gminy Czarne 1.236,58 zł. W ramach festynu zakupiono torby ekologiczne z nadrukiem, nagrody dla uczestników konkursu wyświetlono film edukacyjny. W zajęciach i festynie na PSZOK-u w Nadziejewie udział wzięły dzieci i młodzież ze szkół.

2. dochody majątkowe - plan 21.893.982,84 zł, wykonanie 4.489.982,84 zł, w tym:

- 1) Gmina Czarne na realizację zadań inwestycyjnych pozyskała dofinansowane z **Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych w łącznej planowanej kwocie 20.464.250,84 zł, po zmianach 19.985.008,81 zł z wkładem własnym 2.959.399,03 zł, łączna wartość planowanych i wykonanych inwestycji z powyższym dofinansowaniem wynosi 22.944.407,84 zł.**

W 2022 roku wykonano z powyższych środków zadanie pn. **Przebudowa drogi gminnej nr 232103G-Aleja Wiśniowa łączącej drogę wojewódzką nr 201 z m. Bińcze - I edycja Polski Ład**. Wartość ogółem inwestycji 3.249.323,67 zł, w tym 3.060.250,84 zł dofinansowanie z **Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych**, 189.072,83 zł wkład własny Gminy Czarne. Zadania w trakcie realizacji z udziałem środków finansowych z **Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych**, to:

- a) **Budowa mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Wyczechy**. Zadanie dofinansowane w kwocie 5.000.000 zł z II edycji Polski Ład. Łączna wartość planowanego zadania to kwota 6.541.106,18 zł, dofinansowanie 5.000.000 zł, wkład Gminy Czarne kwalifikowany 1.509.126,18 zł i niekwalifikowany 31.980 zł.
- b) **Rewitalizacja śródmieścia Czarnego poprzez przebudowę dróg gminnych ul. Strażacka, Szkolna i Kanałowa**. Wartość ogółem inwestycji 2.791.081,51 zł, w tym dofinansowanie 2.565.000 zł, wkład Gminy Czarne 226.081,51 zł. Wyszczególnienie wydatków w ramach inwestycji: dokumentacja - projekt 25.000 zł, budowlanka 2.741.481,50 zł, inspektor nadzoru 24.600 zł. Wydatek w 2022 roku 25.000 zł, w 2022 roku 137.074,08 zł, w 2023 zakończenie inwestycji 2.629.007,43 zł.
- c) **Budowa małej obwodnicy Czarnego - Etap I. Zadanie realizowane powyżej 12 miesięcy (2022-2023)**. Inwestycja będzie realizowana na odcinku 2,9 km w systemie zaprojektuj i wybuduj. W ramach przedsięwzięcia przebudowane zostaną drogi gminne w celu bezkolizyjnego połączenia z drogami wojewódzkimi nr 201 i 202. Wraz z przebudową jezdni planuje się wykonanie nowych ciągów pieszo rowerowych, bezpiecznych przejść dla pieszych, budowy 3 skrzyżowań typu rondo, zatok autobusowych, miejsc parkingowych oraz nowej kanalizacji deszczowej i instalacji oświetlenia drogowego. Całkowity planowany koszt inwestycji 6.887.241,81 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 6.175.000 zł z Programu Rządowego Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nr 01/2021/5253/PolskiŁad z 17.11.2021r., wkład Gminy Czarne 712.241,81 zł, w tym: 6.175.000 zł 95% dofinansowania kosztów kwalifikowanych, 325.000 zł 5% wkład Gminy Czarne do kosztów kwalifikowanych, 270.241,81 zł wkład Gminy Czarne do kosztów niekwalifikowanych, 49.000 zł koszt niekwalifikowany - program funkcjonalno-użytkowy, 49.000 zł inspektor nadzoru - koszt niekwalifikowany. Wydatek w 2022 roku 49.000 zł, w 2023 roku 49.000 zł inspektor nadzoru i budowlanka 6.770.241,81 zł.

- d) **Polski Ład PGR Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno.** Wartość inwestycji **1.402.389,90 zł**, w tym dofinansowanie z III edycji POLSKIEGO ŁADU 98% tj. 1.286.289,10 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne, w tym 46.800 zł inspektor nadzoru i 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa. W 2022 roku wydatek 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa, w 2023 roku 1.359.339,90 zł (inwestycja - budowlanka - 1.182.539,90 zł, wyposażenie 130.000 zł, 46.800 zł inspektor nadzoru).
- e) **Budowa mostu na rzece Szczyrze wraz z drogą dojazdową do m. Prądy.** Wykonanie zadania do 10.stycznia 2024 roku, w tym wynagrodzenie dla wykonawcy w kwocie 1.898.468,87 zł finansowane ze środków Polskiego Ładu oraz wynagrodzenie inspektora nadzoru w kwocie 25.000 zł finansowane z środków finansowych Gminy Czarne. Ogółem planowana wartość zadania **2.072.588,28 zł**, w tym: roboty budowlane 1.998.388,28 zł, program funkcjonalno-użytkowy 49.200 zł, inspektor nadzoru 25.000 zł. **Dofinansowanie zewnętrzne 1.898.468,87 zł z Polskiego Ładu, wkład Gminy Czarne 174.119,41 zł** (obejmuje 5% wkładu własnego tj. 99.919,41 zł, wydatek niekwalifikowany na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego w kwocie 49.200 zł oraz na inspektora nadzoru w kwocie 25.000 zł).
- 2) Plan **1.429.732 zł**, wykonanie **1.429.732 zł środki pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (FDS)** na realizację niżej wymienionych inwestycji drogowych, w tym:
- a) Plan **731.735 zł**, wykonane **731.735 zł** Rozbudowa dróg gminnych: nr 232044G ul. Strzelecka, nr 232035G ul. Południowa, nr 232013G ul. Pomorska wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz budowa oświetlenia drogowego w m. Czarne - ostatnia transza w 2022 roku. Ogólnie na realizację powyższej inwestycji Gmina Czarne pozyskała kwotę **3.784.799 zł**.
- b) Plan **697.997 zł**, wykonane **697.997 zł** Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej łączącej drogę wojewódzką nr 201 z drogą powiatową nr 2533G w m. Wyczechy. Wartość ogółem inwestycji **1.395.994,35 zł**, udział środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 174.366,65 zł, wkład Gminy Czarne 523.630,70 zł.

III. Zadania realizowane z udziałem środków pozyskanych z innych źródeł, planowane 386.196,36zł, wykonane 386.196,36 zł - 100%, w tym:

1. zadania bieżące, plan 36.196,36 zł, wykonanie 36.196,36 zł

- 1) Plan 700 zł, wykonanie 700 zł wdrożenie modelu „mobilny urzędnik” cel projektu poprawa dostępności usług publicznych dla mieszkańców o szczególnych potrzebach. Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 4.3, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- 2) Plan 32.812 zł, wykonanie 32 812 usuwanie azbestu z terenu Gminy Czarne.
- 3) Plan 3.000 zł, wykonanie 3.000 zł - Pomoc finansowa w formie dotacji celowej na dofinansowanie zakupu, w tym dla: dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem: 1 kpl. munduru strażacki, 1 kpl. munduru koszarowego; dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Bińczu: 2 kpl. mundurów strażackich, 1 kpl. munduru koszarowego, 1 kpl. munduru specjalnego. Całkowity koszt zakupu mundurów strażackich 5.540 zł, wkład Gminy Czarne 2.540 zł.

2. zadania majątkowe plan 350.000 zł, wykonanie 350.000 zł

- 1) Plan 285.000 zł, wykonane **285.00 zł** środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł, tj. porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe na realizację wspólnych przedsięwzięć w ogólnej kwocie 285.000 zł, w tym:
 - a) **50.000 zł** od Nadleśnictwa Człuchów na Przebudowę drogi gminnej nr 232071G w Łoży na odcinku około 0,2 km, wkład Gminy Czarne 15.500 zł z Funduszu Sołeckiego Wyczechy - Łoża. Planowana wartość inwestycji **65.500 zł**;
 - b) **235.000 zł**, co stanowi 67,10% inwestycji od Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie na Przebudowę drogi gminnej dojazdowej do leśnictwa Sarniak położonej na terenie działki nr 125 obręb 0001-49 Czarne, planowana wartość całkowita **349.977,28 zł**, wkład Gminy Czarne 114.977,28 zł.
- 2) **65.000 zł** refundacja realizacji zadania pn. Budowa obiektów małej infrastruktury - placu zabaw i siłowni plenerowej w ramach inwestycji pn. Urządzenie Otwartej Strefy Aktywności - na terenie działki nr 3/3 w m. Wyczechy.

IV. Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań bieżących - planowane 4.556.879,55 zł, wykonane 4.169.820,28 zł - 91,51% otrzymane przez Gminę Czarne w 2022 roku

1. zadania bieżące, plan 4.556.879,55 zł, wykonanie 4.169.820,28 zł

Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o którym mowa w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.), w tym:

- 1) dodatek węglowy 2.885.442,87 zł,
- 2) rekompensaty dla podmiotów wrażliwych 675.437,91 zł,
- 3) dodatki - na paliwo stałe 608.939,50zł.

V. Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy, planowane 747.373,70 zł, wykonane 696.466,91 zł - 93,19%

1. Plan 242.039 zł, wykonanie 242.039 zł - środki na edukację dzieci z Ukrainy.

2. Plan 505.334,70 zł, wykonanie 454.427,91 zł - Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy dotyczy zadań z pomocy społecznej w zakresie pozostałej działalności, w tym: 40 zł dziennie, pomoc psychologiczna, świadczenie 300 zł, świadczenia rodzinne, nadanie PESEL, wykonanie zdjęcia, zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci przebywających w przedszkolu i szkole podstawowej, zasiłek celowy na zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży (pomoc doraźna), zasiłek okresowy.

2.5. Zaległości z tytułu podatków i opłat

Tabela 9. Stan zaległości podatków i opłat w 2022 roku

Stan zaległości podatków i opłat w 2022 roku							
Lp.	Rodzaj należności	Zaległość na dzień 01.01.2022 r. (zł)	Zaległość na dzień 31.12.2022 r. (zł)	Zaległość wymagalna na dzień 31.12.2022 r. (zł)	Różnica (kol. 3-4)	Wpłaty w 2022 r. na zaległości po wystawionych upomnieniach i tytułach wykonawczych (zł)	Wpłaty 01.01.2022-31.12.2022 r. (zł)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Podatek od nieruchomości osoby fizyczne	419 253,45	417 886,45	391 661,27	-1 367,00	202 160,63	1 492 751,60
2	Podatek od nieruchomości osoby prawne	290 870,59	619 970,62	580 900,00	329 100,03	309 614,51	4 244 012,74
3	Podatek rolny osoby fizyczne	16 401,23	11 474,35	11 474,35	-4 926,88	84 682,85	601 549,27
4	Podatek rolny osoby prawne	0,00	53,00	53,00	53,00	0,00	227,425,00
5	Podatek leśny osoby fizyczne	558,56	637,30	637,30	78,74	581,48	10 203,22
6	Podatek leśny osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	402 527,00
7	Podatek od środków transportowych osoby fizyczne	120 424,41	99 005,11	99 005,11	-21 419,30	39 390,73	209 910,30
8	Podatek od środków transportowych osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	76 508,01
9	Odpady komunalne	145 214,99	177 066,27	54 556,87	31 851,28	56 833,18	2 046 885,49
10	Opłata z tytułu czynszu dzierżawnego	569,76	1 169,81	1 169,81	600,05	8 734,44	60 865,30
11	Opłata z tytułu użytkowania wieczystego	123 639,15	124 684,72	124 684,72	1 645,62	31 232,26	74 836,86
12	Przekształcenie wieczystego uż.	139,34	90,87	90,87	-48,47	8 904,13	27 239,26
	Ogółem podatki i opłaty	1 117 071,48	1 452 038,50	1 264 233,30		742 134,21	7 436 337,56

Wykonywanie przez Sołtysów funkcji inkasentów w 2022 r. w zakresie poboru podatku rolnego, podatku od nieruchomości i innych podatków i opłat lokalnych. W drodze inkasa Sołtysi pobrali:

- z tytułu podatku od nieruchomości 89.551,00 złotych i otrzymali zapłatę w formie inkasa 7.165,00 złotych.
- z gospodarki odpadami komunalnymi 28.744,80 złotych, wysokość otrzymanego inkasa wyniosła 2.307,00 złotych.

Tabela 10. Ilość wydanych przypomnień, upomnień i wystawionych tytułów wykonawczych

Ilość wysłanych przypomnień	400
Ilość wysłanych upomnień dotyczących należności podatkowych i opłat za gospodarowanie odpadami	476
- należności podatkowe	289
- opłaty za gospodarowanie odpadami	187
Ilość wysłanych wezwań do zapłaty dotyczących należności cywilnoprawnych	94
czynsz dzierżawny	32
- użytkowanie wieczyste	13
- przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności	49
Ilość wysłanych tytułów wykonawczych	126
- za należności podatkowe	87
- za opłaty gospodarowania odpadami	39
Dalsze tytuły wykonawcze celem zabezpieczenia należności hipoteką przymusową	0

2.6 Fundusz Sołecki

Ogółem wydatki Funduszu Sołeckiego w 2022 roku - plan 317 249,15 zł, wykonanie **317 224,09 zł**, co stanowi 99,99 %, w tym:

1. wydatki bieżące - **92 967,95 zł**, co stanowi 29,31%,
2. wydatki majątkowe - **224 256,14 zł**, co stanowi 70,69%, w tym:
 - infrastruktura drogowa - 15 500 zł,
 - bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż. 7 128,80 zł
 - gospodarka komunalna o ochrona środowiska - 156 405,50 zł,
 - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 6 200 zł,
 - kultura fizyczna - 39 021,84 zł.

Tabela 11. Wykonanie wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego w Gminie Czarne.

Lp	Sołectwo	Wysokość Środków Funduszu Sołeckiego na 2022 rok	Realizacja zadania zgłoszona we wniosku	Planowana wartość zadania	Wykonanie	Wykonanie %
1.	Wyczechy-Łoża	61 291,07	Wyszczególnienie zadań:	61 291,07	61 289,09	99,99
			1. Integracja społeczności i organizowanie imprez	5 291,07	3 989,09	99,99
					1 300,00	100
			2. Zakup i montaż ławek oraz koszy na śmieci	4 310,00	4 310,00	100
			3. Doposażenie placu zabaw w Łoży	2 252,00	2 252,00	100
			4. Zagospodarowanie terenu na działce nr 3/3 w Wyczechach	19 626,18	19 626,18	100
			5. Przebudowa drogi gminnej nr 232071G w m. Łoża	15 500,00	15 500,00	100
			6. zakup i montaż barierek ochronnych na boisku w m. Wyczechy	6 218,42	6 218,42	100
2.	Nadziejewo	32 128,89	Wyszczególnienie zadań:	32 128,89	32 128,83	99,99
			1. Utrzymanie konserwacja, pielęgnacja terenów zielonych w sołectwie	1 320,00	1 320,00	100
			2. Działalność integracyjno – promocyjna	2 000,00	1 549,83	99,99
					450,00	100
			3. Ogrodzenie placu zabaw	10 000,00	10 000,00	100
			4. Zakup 3 stołów do świetlicy wiejskiej w Nadziejewie	2 250,00	2 250,00	100
			5. Zakup stojaka na rowery	430,00	430,00	100

			6. Siłownia plenerowa przy placu zabaw	9 000,00	9 000,00	100
			7. Pogłębienie, ogrodzenie basenu p.poż w Nadziejewie	7 128,89	7 128,80	100
			Wyszczególnienie zadań:	40 208,46	40 207,42	99,99
			1. Zieleń - wydatki	1 000,00	999,30	99
			2. Wydatki sołeckie	4 208,46	4 208,46	100
			3. Zakup i dostawa chłodziarki dla KGW	2 000,00	1 999,99	100
			4. Ławki biesiadne- zakup i dostawa	1 500,00	0	0
			5. Ławki z oparciem na wioskę 7szt. zakup i dostawa	6 000,00	250,00	100
					5 750,00	100
			6. Utworzenie punktu informacyjno-promocyjnego na działce nr 94 w Bińczu	7 500,00	4 254,00	100
					3 246,00	100
			7. Powstanie nowego placu zabaw na działce nr 357/40 w Bińczu	13 000,00	13 000,00	100
			8. Zakup „lancy” do gaszenia kominów dla OSP Bińcze	2 400,00	2 400,00	100
			9. Zakup materiałów do oświetlenia „Gontyny”	4 100,00	4 100,00	100
3.	Bińcze	40 208,46	Wyszczególnienie zadań:	19 820,18	19 805,95	99,99
			1. Wydatki sołeckie	1 900,00	1 897,77	99
			2. Zakup tablicy ogłoszeniowej magnetycznej oraz dwóch tablic ogłoszeniowych korkowych	1 290,00	1 290,00	100
			3. Zakup donic, sadzonek kwiatów i krzewów , ziemi.	1.022,74	1 022,74	100
4.	Biernatka	19 820,18	Wyszczególnienie zadań:	19 820,18	19 805,95	99,99
			1. Wydatki sołeckie	1 900,00	1 897,77	99
			2. Zakup tablicy ogłoszeniowej magnetycznej oraz dwóch tablic ogłoszeniowych korkowych	1 290,00	1 290,00	100
			3. Zakup donic, sadzonek kwiatów i krzewów , ziemi.	1.022,74	1 022,74	100

			4. Zakup dwóch ławek z oparciem oraz dwóch zestawów składanych	2 119,98	2 119,98	100
			5. Zakup namiotu imprezowego.	2 059,00	1 999,00	100
					60,00	100
			6. Zakup materiałów budowlanych i usług w celu utwardzenia terenu pod altanę i wokół altany działka nr 34	4 800,00	4 799,46	99,9
			7. Utworzenie i doposażenie placu zabaw na działce nr 94/11 oraz montaż siłowni	6 628,46	6 617,00	100
5.	Raciniewo	20 767,01	Wyszczególnienie zadań:	20 767,01	20 762,97	99,99
			1. Spotkania integracyjne	2 000,00	1 996,60	99,9
			2. Zakup kruszywa na drogi gminne nieutwardzone w miejscowości Raciniewo.	13 767,01	13 767,01	100
			3. Doposażenie świetlicy w sprzęt kuchenny, akcesoria itp.	5 000,00	4 999,36	99
6.	Domisław	32 886,35	Wyszczególnienie zadań:	32 886,35	32 882,84	99,00
			1. Utworzenie nowego placu zabaw na terenie działki 97/3.	29 597,71	29 594,20	98,70
			2. 10% spotkania integracyjne społeczności lokalnej.	3 288,64	3 288,64	100
7.	Krzemienie wo	44 500,73	Wyszczególnienie zadań:	44 500,73	44 500,73	100
			1. Zabawy imprezy 10% środków funduszu.	4 450,07	4 450,07	100
			2. Plac zabaw 90% środków funduszu.	40 050,66	40 050,66	100

8.	Sokole	21 019,49	Wyszczególnienie zadań:	21 019,49	21 019,49	100
			1. Zakup donic, sadzonek kwiatów i krzewów, ziemi, kory itp.	2 789,62	2 578,02	100
					211,60	100
			2. Doposażenie placu zabaw	17 000,00	17 000,00	100
			3. Montaż płotu betonowego (jedno przesło).	500,00	500,00	100
			4. Organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców wsi Sokole.	729,87	729,87	100
9.	Kijno	20 262,03	Wyszczególnienie zadań:	20 262,03	20 262,03	100
			1. Wiata blaszak do przechowywania sprzętu i narzędzi	3 200,00	3 200,00	100
			2. Przygotowanie miejsca pod blaszak	5 018,00	5 018,00	100
			3. Donice, kwiaty, ziemia, nawozy, odżywki.	3 900,00	3 900,00	100
			4. Fundusz integracyjny.	1 944,03	1 944,03	100
			5. Montaż ogrodzenia z płyt betonowych (przy świetlicy wiejskiej)	6 200,00	6 200,00	100
10.	Sierpowo	24 364,94	Wyszczególnienie zadań:	24 364,94	24 364,94	100
			1. Zakup i montaż urządzeń do siłowni zewnętrznej (min 2 pylony kilkustanowiskowe).	21 928,44	21 928,44	100
			2. Organizacja imprez kulturalno-rekreacyjnych dla Sierpowo.	2 436,50	1 575,50	100
					861,00	100
x	x	317 249,15	x	317 249,15	317 224,09	99,89

3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI

1. Przebudowa dróg gminnych: nr 232044G ul. Strzelecka, nr 232035G ul. Południowa, nr 232013G ul. Pomorska wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz budowa oświetlenia drogowego w Czarnem

wartość inwestycji
po wykonaniu
8 mln 255 tys.,- zł

pozyskane środki
zewnętrzne:
3 mln 784 tys. zł,
(t. j. 45.84% całości)

wkład własny Gminy
4 mln 471 tys. zł.

wydatki poniesione
w 2022 r. to kwota
731 tys. zł. (ostatnia
transza)

2. Przebudowa
chodnika w ciągu drogi
gminnej nr 232033G
przy ulicy Lipowej w
Czarnem,

wartość 30 tys. zł.

Inwestycja polegała na
remoncie 100 m
chodnika
o szerokości 2 m.

3. Budowa małej obwodnicy Czarnego - Etap I.

realizacja
w latach 2022-2023.

wartość zadania:
6 mln 887 tys. zł

pozyskane dofinansowanie:
6 mln 175 tys.- zł
z Programu Rządowego
Fundusz Polski Ład,
to jest 95% kosztów
kwalifikowanych.

wkład Gminy Czarne:
712 tys. zł

wydatki w 2022 r.
45 tys. zł (inspektor
nadzoru)

Inwestycja będzie realizowana na odcinku 2,9 km. Przebudowane zostaną drogi gminne w celu bezkolizyjnego połączenia z drogami wojewódzkimi nr 201 i 202. Wraz z przebudową jezdni planuje się wykonanie nowych ciągów pieszo rowerowych, bezpiecznych przejść dla pieszych, budowy 3 skrzyżowań typu rondo, zatok autobusowych, miejsc parkingowych oraz nowej kanalizacji deszczowej i instalacji oświetlenia drogowego.

4. Wykonanie nawierzchni drogi z pyt JOMB na drodze gminnej w Łoży,

wartość inwestycji
65.500.00 zł. –

pozyskane przez
Gminę dofinansowanie
zewnętrzne
50 tys. zł tj. 76,3%
wartości zadania

z Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe
Nadleśnictwo
Człuchów,

5. Przebudowa drogi gminnej nr 232103G Aleja Wiśniowa w Bińczu

wartość inwestycji
3.221.316,- zł.

pozyskane przez
Gminę
dofinansowanie
zewnętrzne
3.060.250,- zł
to jest 95%
wartości zadania

z Programu
Rządowego
Fundusz Polski
Ład,

6. Remont pomieszczeń w szkole w Wyczechach w ramach realizacji projektu „Czarneńskie Przedszkole - dzieci w swoim żywiole”

**Gmina Czarne podpisała umowę na:
Roboty budowlane w ramach projektu
Czarneńskie Przedszkole - dzieci w swoim żywiole.**

**Zadanie inwestycyjne realizowane jest w ramach
unijnego dofinansowania dla Gminy Czarne
z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Pomorskiego 2014 - 2020.
Działanie 3.1. Edukacja Przedszkola.**

**Piotr Zabrocki
Burmistrz Miasta i Gminy Czarne**

wartość: 1 mln 871 tys. zł

dofinansowanie: 1 mln 590 tys. zł
t. j. 85% wartości zadania

wykonanie w 2022 r.: 906 tys. zł
Projekt realizowany
jest w ramach pozyskanego
dofinansowania
z UE dla Gminy Czarne
z EFES, Działanie 3.1. Edukacja
Przedszkola.

Projekt obejmuje min. remont i adaptację pomieszczeń w przedszkolu w Czarnem oraz w szkole w Wyczechach. W wyniku realizacji projektu powstanie 30 nowych miejsc przedszkolnych w Czarnem i 14 w Wyczechach. Projekt wieloletni.

7. Pogłębienie basenu p.poż w Nadziejewie.

wartość: 7.128,- zł

8. Termomodernizacja 8 budynków wielorodzinnych położonych w miejscowości Wyczechy i 5 budynków wielorodzinnych położonych w Bińczu. Razem wyremontowano 13 budynków.

wartość:

Wyczechy: 909 tys. zł

Bińcze: 818 tys. zł

razem 1 mln 840 tys. zł

Gmina pozyskała 100%
dofinansowanie tego
zadania, z rządowego
wsparcia dla gmin,
w których
funkcjonowały PGR-y

9. Urządzenie Otwartej Strefy Aktywności w Wyczecach

Inwestycja
 współfinansowana
 ze środków Unii
 Europejskiej
 i budżetu Gminy
 Czarne.

wartość zadania
 129 tys. zł

pozyskane
 dofinansowanie
 65 tys. zł,
 t. j. 50% wartości

10. Wykonanie remontu i ocieplenia stropodachu Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Bińczu,

wartość zadania
 18 tys. 450 zł

11. Budowa miejskiego skateparku przy Orliku w Czarnem.

- nakłady
poniesione w 2022
roku - 131 tys. zł

łączna wartość:
257 tys. 250,-

inwestycja
finansowana w
całości z Budżetu
Gminy Czarne

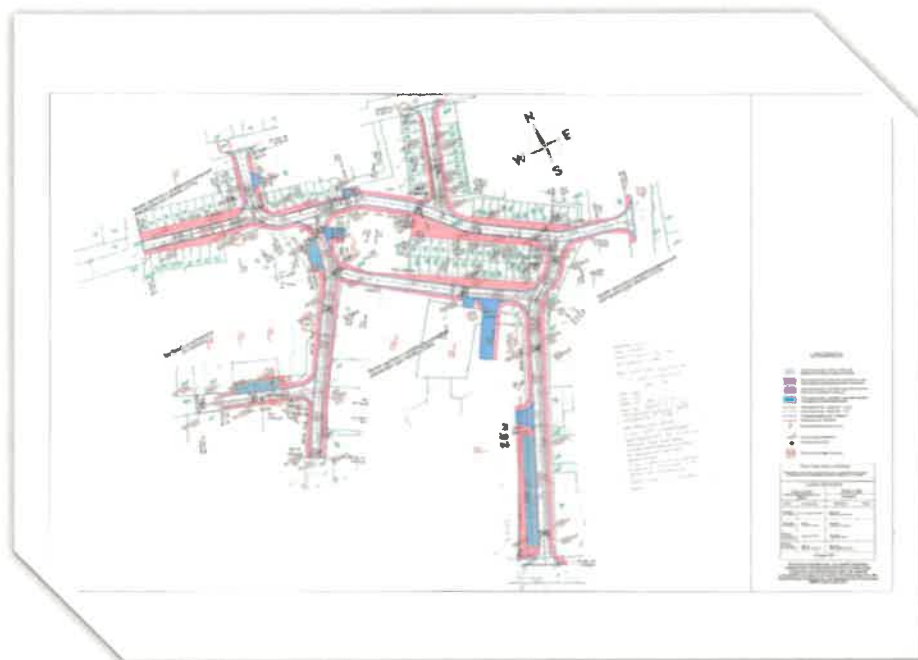
zł

12. Zagospodarowanie terenu przy Filii Biblioteki w Wyczechach, zakup ławek i drzewek.

wartość zadania 24 tys. 200,- zł.

13. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej przy ulicy Pomorskiej w Czarnem.

wartość:
486 tys. 784,- zł

14. Dokończenie wykonania ogrodzenia boiska sportowego w Nadziejewie, Wartość: 38 tys. 170,- zł.,

15. Dokonano wymiany części obiektów na placu zabaw przy ul. Wiśniowej w Czarnem w ramach Programu pn. Aktywne Osiedle, łącznie wydatkowano kwotę 33 tys. 313 zł

16. Budowa i urządzenie placu zabaw w Łoży, wartość zadania 2 tys. 252,- zł

17. Ogrodzenie placu zabaw w Nadziejewie, wartość zadania 19 tys. 896 zł -

18. Budowy siłowni plenerowych w miejscowościach: Biernatka 4 tys. 428 zł, Sierpowo 20 tys. 910 zł, Nadziejewo 9 tys. 790 zł,

19. Dopuszanie boiska w Wyczechach (montaż ogrodzenia stadionu z paneli stalowych ocynkowanych - 14 mb wraz z montażem 1 bramy wjazdowej i furtki), wartość inwestycji 8 tys. 93 zł.

20. Dostawa i montaż urządzeń siłowni plenerowych i placów zabaw w sołectwie Bińcze, wartość zadania 13.390,00 zł

21. Utworzenie nowego placu zabaw w Domisławiu.

wartość: 29 tys. 597 zł

22. Dostawa i montaż siłowni plenerowej i placu zabaw w Sołectwie Krzemieniewo.

wartość zadania 33 tys. zł

23. Zakup wiaty (blaszak na sprzęt) w Kijnie - wartość zakupu 30 tys. 200 zł

24. Dokończenie inwestycji pod nazwą „Zagospodarowanie terenu od kościoła do stawu, położenie polbruku w Krzemieniewie” (dokończenie inwestycji z 2021 r.)
wartość: 35 tys. 302 zł

25. Wykonanie parkingu w Raciniewie (dokończenie inwestycji z roku ubiegłego)

wartość:
17 tys. 300 zł

26. Dokończenie utwardzenia drogi w Biernatce gminnej płytami JOMB.

wartość zadania
49 tys. zł

27. Odnowienie ogrodzenia przy terenie rekreacyjnym przy stawie wiejskim w miejscowości Sokole poprzez demontaż starego ogrodzenia i postawienie ogrodzenia z płyt betonowych wartość zadania 10 tys. zł.

28. Dostawa i montaż nowego przystanku autobusowego w Sokolu.

wartość:
8 tys. zł

29. Utwardzenie parkingu przy ulicy Zielonej (skrzyżowanie z ulicą Wojska Polskiego) – wartość: 12 tys. 300 zł.

30. Zakup i montaż nagrzewnicy Volcano VR AC z regulatorem obrotów wraz z zasilaniem w budynku OSP w Bińczu. Wartość: 4 tys. 800 zł.

31. Budowa mostu na rzece Szczyrze wraz z drogą dojazdową do m. Prądy (inwestycja wieloletnia, ogółem planowana wartość zadania 2 mln 72 tys. 588 zł, zakończenie prac planowane na 2024 rok. Dofinansowanie zewnętrzne 1 mln 898 tys. 468 zł z Polskiego Ładu, wkład Gminy Czarne 174.119,41 zł). W 2022 r. opracowano programu funkcjonalno-użytkowy dla potrzeb budowy mostu na rzece Szczyrze w miejscowości Prądy wraz z drogą dojazdową – wartość 49 tys. 200 zł.

32. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla potrzeb utwardzenia terenu działki nr 54/5 przy ulicy Ogrodowej w Czarnem (przy Polskim Związku Wędkarskim), koszt 7 tys. 955 zł.

33. Kruszenie gruzu budowlanego w ilości 1500 m³, wartość 27 tys. 453 zł.

34. Wykonanie cienkowarstwowego oznakowania poziomego dróg na terenie Gminy Czarne - wartość zadania 9.785,09 zł.

35. Rozbiórka budynków gospodarczych/ szopek przy ulicy Nowej w Czarnem - wartość 1 tys. zł.

36. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla potrzeb przebudowy dróg wewnętrznych położonych na terenie działek nr 18/41, 18/42 i 20/9 przy ulicy Strzeleckiej w Czarnem, wartość 29 tys. 100 zł.

37. Przebudowa drogi gminnej dojazdowej do leśnictwa Sarniak.

wartość inwestycji:
529 tys. 662 zł.

pozyskane dofinansowanie:
235 tys. zł
(od Nadleśnictwa Czarne
Człuchowskie)
to jest 44,36% wartości
całego zadania.

wkład Gminy Czarne to
kwota:
294 tys. 662 zł.

38. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej łączącej drogę wojewódzką nr 201 z drogą powiatową nr 2533G w Wyczechach.

wartość inwestycji
1 mln 395 tys. 994 zł,

pozyskane dofinansowanie
697 tys. 997 zł
z Rządowego Funduszu
Inwestycji Lokalnych:

to jest 50% wartości
zadania

39. Zakup i montaż masztu na Placu Wolności w ramach Programu Rządowego "Pod białą-czerwoną" – wartość 7 tys. 995 zł. W całości sfinansowane z budżetu państwa.
40. Zakup obciążnika do ciągnika w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nadziejewie, wartość zakupu – 3 tys. 62 zł.
41. Zakup stacji do segregacji odpadów Eko station (3 sztuki) Urząd Miasta i Gminy w Czarnem - wartość zakupu – 3 tys. 169 zł.
42. Zakup koszy ulicznych Din 50 l. ze słupkiem, kolor pomarańczowy (30 sztuk) wartość: 8 tys. 38 zł.
43. Wykonanie montażu ogrodzenia z płyt betonowych w Kijnie: wartość 6 tys. 200 zł.
44. Zakup koszy na psie odchody (5 sztuk), 35 litrów na słupku z kotwą , kolor czerwony - wartość zakupu 2 tys. 915 zł.
45. Zakup gabloty na Miejskie Targowisko - faktura z dnia 16.08.2022 roku, wartość 2 tys. 368
46. Wykonanie cięć pielęgnacyjnych lip przy drodze gminnej w Wyczechach (działka nr 74, dojazd osiedla, wartość prac 3 tys. 240 zł.
47. Wykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew przy Filii Biblioteki w Wyczechach, wartość prac 1 tys. 296 zł.
48. Naprawa cząstkowa nawierzchni asfaltowych gminnych dróg (technologia termalna): Sierpowo (Ogrodnicza), Domisław, Nadziejewo, Krzemieniewo, teren OSP Czarne, Łąkowa, wartość prac – 8 tys. 265 zł.
49. Wykonanie cięć pielęgnacyjnych drzew przy drodze gminnej w Bińcze - Wygonki, wartość prac 10 tys. zł.
50. Wykonanie wycięcia dwóch drzew z gatunku topola w Wyczechach, wartość prac 4 tys. 320 zł
51. Opracowanie programu funkcjonalno - użytkowego dla zadania polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu robót budowlanych dla potrzeb realizacji zadania inwestycyjnego pod nazwą Budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Wyczechy, wartość 31 tys. 980 zł.

52. Zakup dwóch przystanków autobusowych EOS z szerokimi bokami do Wyczech.

wartość
zakupu
14 tys. 470 zł

53. Wykonanie i montaż wiaty drewnianej w Biernatce,

wartość
3 tys. 300 zł

54. Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej betonowej oraz stopy betonowe pod montaż wiaty w Kijnie, wartość zadania 5 tys. zł

55. Zakup namiotu H 45 3x6 koloru niebieskiego z nadrukiem dla Sołectwa Biernatka, wartość 2 tys. zł.

56. Wykonanie cięć pielęgnacyjnych w Wyczechach, przy drodze gminnej w kierunku kościoła wartość zadania 5 tys. 400 zł.

57. Zakup kompresora SBN - H 100 L dla potrzeb Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nadziejewie, wartość zakupu – 1 tys. 730 zł.

58. Dostawa i montaż urządzeń siłowni plenerowych i placu zabaw - Sołectwo Sokole , wartość zadania 18 tys. 576 zł.

59. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Kijnie. Wartość inwestycji 1 mln 402 tys. 389 zł, w tym dofinansowanie z III edycji POLSKIEGO ŁADU 98% tj. 1.286.289,10 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne, w tym 46.800 zł inspektor nadzoru i 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa. Inwestycja dwuletnia. W 2022 roku wydatek 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa, w 2023 roku 1.359.339,90 zł (inwestycja - budowlanka - 1.182.539,90 zł, wyposażenie 130.000 zł, 46.800 zł inspektor nadzoru).

60. Utworzenia w Bińczu Punktu Informacyjno Konsultacyjnego, wartość 10 tys. 366 zł,

61. Zakup piłkochwytów na boisko sportowe w Czarnem – 16 tys. 113 zł oraz bramek – 6 tys. 322 zł.

Strategia inwestycyjna gminy jest zorientowana na wiele dziedzin życia społecznego mieszkańców, podyktowana ich potrzebami w zakresie głównie infrastruktury drogowej, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz likwidacja barier architektonicznych. Kierunki działań są ściśle związane z pojawiającymi się możliwościami finansowymi budżetu państwa w formie projektów, dofinansowań lub dotacji częściowo z udziałem środków unijnych kierowanych do samorządów.

Zadania inwestycyjne w 2022 roku zrealizowano w kwocie **12.665.915,92zł**, przy współudziale lub całkowitym dofinansowaniu w łącznej kwocie **6.539.982,84 zł**, co stanowi **51,63%** wykonanych wydatków majątkowych, w tym:

1. Gmina Czarne na realizację zadań inwestycyjnych pozyskała dofinansowane z Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych w łącznej kwocie po zmianach **19.985.008,81 zł** z wkładem własnym **2.959.399,03 zł**, łączna wartość planowanych i wykonanych inwestycji z powyższym dofinansowaniem wynosi **22.944.407,84 zł**.

W 2022 roku wykonano z powyższych środków zadanie pn. **Przebudowa drogi gminnej nr 232103G-Aleja Wiśniowa łączącej drogę wojewódzką nr 201 z m. Bińcze - I edycja Polski Ład**. Wartość ogółem inwestycji **3.249.323,67 zł**, w tym 3.060.250,84 zł dofinansowanie z Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych, 189.072,83 zł wkład własny Gminy Czarne. z udziałem środków finansowych z Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych, to:

- 1) Budowa mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Wyczechy. Zadanie dofinansowane w kwocie 5.000.000 zł z II edycji Polski Ład. Łączna wartość planowanego zadania to kwota **6.541.106,18 zł**, dofinansowanie **5.000.000 zł**, wkład Gminy Czarne kwalifikowany **1.509.126,18 zł** i niekwalifikowany **31.980 zł**;
- 2) Rewitalizacja śródmieścia Czarnego poprzez przebudowę dróg gminnych ul. Strażacka, Szkolna i Kanałowa. Wartość ogółem inwestycji **2.791.081,51 zł**, w tym

dofinansowanie 2.565.000 zł, wkład Gminy Czarne 226.081,51 zł. Wyszczególnienie wydatków w ramach inwestycji to dokumentacja - projekt 25.000 zł, budowlanka 2.741.481,50 zł, inspektor nadzoru 24.600 zł. Wydatek w 2021 roku 25.000 zł projekt, w 2022 roku 137.074,08 zł, w 2023 zakończenie inwestycji 2.629.007,43 zł;

3) Budowa małej obwodnicy Czarnego - Etap I. Zadanie realizowane powyżej 12 miesięcy (2022-2023). Inwestycja będzie realizowana na odcinku 2,9km w systemie zaprojektuj i wybuduj. W ramach przedsięwzięcia przebudowane zostaną drogi gminne w celu bezkolizyjnego połączenia z drogami wojewódzkimi nr 201 i 202. Wraz z przebudową jezdni planuje się wykonanie nowych ciągów pieszo rowerowych, bezpiecznych przejść dla pieszych, budowy 3 skrzyżowań typu rondo, zatok autobusowych, miejsc parkingowych oraz nowej kanalizacji deszczowej i instalacji oświetlenia drogowego. Całkowity planowany koszt inwestycji **6.887.241,81 zł**, w tym dofinansowanie w kwocie **6.175.000 zł** z Programu Rządowego Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nr 01/2021/5253/PolskiŁad z 17.11.2021r., wkład Gminy Czarne **712.241,81 zł, w tym:** 6.175.000 zł 95% dofinansowania kosztów kwalifikowanych, 325.000 zł 5% wkład Gminy Czarne do kosztów kwalifikowanych, 270.241,81 zł wkład Gminy Czarne do kosztów niekwalifikowanych, 49.000 zł koszt niekwalifikowany - program funkcjonalno-użytkowy, 49.000 zł inspektor nadzoru - koszt niekwalifikowany. Wydatek w 2022 roku 49.000 zł, w 2023 roku 49.000 zł inspektor nadzoru i budowlanka 6.770.241,81 zł;

4) Polski Ład PGR Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno. Wartość inwestycji **1.402.389,90 zł**, w tym dofinansowanie z III edycji POLSKIEGO ŁADU 98% tj. 1.286.289,10 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne, w tym 46.800 zł inspektor nadzoru i 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa. W 2022 roku wydatek 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa, w 2023 roku 1.359.339,90 zł (inwestycja - budowlanka - 1.182.539,90 zł, wyposażenie 130.000 zł, 46.800 zł inspektor nadzoru).

5) Budowa mostu na rzece Szczyrze wraz z drogą dojazdową do m. Prądy. Wykonanie zadania do 10.stycznia 2024 roku, w tym wynagrodzenie dla wykonawcy w kwocie 1.898.468,87 zł finansowane ze środków Polskiego Ładu oraz wynagrodzenie inspektora nadzoru w kwocie 25.000 zł finansowane z środków finansowych Gminy Czarne. Ogółem planowana wartość zadania **2.072.588,28 zł**, w tym roboty budowlane 1.998.388,28 zł, program funkcjonalno-użytkowy 49.200zł, inspektor nadzoru 25.000 zł. Dofinansowanie zewnętrzne 1.898.468,87 zł z Polskiego Ładu, wkład Gminy Czarne 174.119,41 zł (obejmuje 5% wkładu własnego tj. 99.919,41 zł, wydatek niekwalifikowany na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego w kwocie 49.200 zł oraz na inspektora nadzoru w kwocie 25.000 zł).

2. środki finansowe pozyskane z **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (FDS)** na realizację niżej wymienionych inwestycji drogowych w ogólnej kwocie **1.429.732,00 zł**, w tym:

1) **731.735 zł**

2) **697.997 zł** Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej łączącej drogę wojewódzką nr 201 z drogą powiatową nr 2533G w m. Wyczechy. Wartość ogółem inwestycji

1.395.994,35 zł, udział środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 697.997 zł, wkład Gminy Czarne 697.997,34 zł.

3. dotacje celowe plan w kwocie **291.318,85 zł**, wykonanie **0,0zł** w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, w tym:

1) **Projekt grantowy pn. Cyfrowa Gmina** w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. **Projekt w 100 % dofinansowany zewnętrznie w kwocie 268.470 zł**. W ramach projektu planuje się:

- a) zakup 4 zestawów komputerów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 20.000 zł;
- b) zakup 4 szt. laptopów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 20.000 zł;
- c) zakup systemu z niezbędnymi urządzeniami - Elektroniczny obieg dokumentów w kwocie 30.000zł;
- d) 6szt pakietów oprogramowania biurowego (licencje) w kwocie 6.000 zł;
- e) podłączenie światłowodu w kwocie 10.000 zł;
- f) zakup urządzenia i osprzętu sieciowego pozwalającego na przyłączenie do szerokopasmowego Internetu w kwocie 9.470 zł;
- g) szkolenia pracowników w zakresie projektu 18.000 zł;
- h) diagnoza cyberbezpieczeństwa 10.000 zł;
- i) zakup urządzenia typu RACK - 8.000 zł;
- j) zakup i montaż serwera 2 szt. w kwocie 100.000 zł,
- k) centrala telefoniczna 15.000 zł;
- l) UPS dla serwera 10.000 zł;
- m) szafa stojąca RACK 12.000 zł.

Projekt zapewni Gminie rozwój cyfrowy oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU programu operacyjnego, którego celem jest zwiększenie zdolności JST oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, pracy i nauki zdalnej oraz wzmocnienie cyfrowe odporności na zagrożenia. Ponadto realizacja grantu przyczyni się do ograniczenia negatywnych skutków społecznych, gospodarczych oraz edukacyjnych wywołanych przez pandemię COVID-19.

4. Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł w kwocie ogółem **350.000 zł**, w tym:

- 1) porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe na realizację wspólnych przedsięwzięć w ogólnej kwocie **285.000 zł**, w tym:

- a) **50.000 zł** od Nadleśnictwa Człuchów na Przebudowę drogi gminnej nr 232071G w Łoży na odcinku około 0,2 km, wkład Gminy Czarne 15.500 zł z Funduszu Sołeckiego Wyczechy - Łoża. Planowana wartość inwestycji **65.500 zł**;
- b) **235.000 zł**, co stanowi 67,10% inwestycji od Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie na Przebudowę drogi gminnej dojazdowej do leśnictwa Sarniak położonej na terenie działki nr 125 obręb 0001-49 Czarne, wartość całkowita **530 179,08 zł**, wkład Gminy Czarne **295.179,08 zł**;
- 2) **65.000 zł** realizacja zadania pn. Budowa obiektów małej infrastruktury - placu zabaw i siłowni plenerowej w ramach inwestycji pn. Urządzenie Otwartej Strefy Aktywności - na terenie działki nr 3/3 w m. Wyczechy, łączna wartość zadania **129.965 zł**.
- 5. Środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie **1.700.000 zł**, w tym:
 - 1) Termomodernizacja 5 budynków wielorodzinnych położonych w m. Bińcze, Gmina Czarne w kwocie 818.358,11 zł;
 - 2) Termomodernizacja 8 budynków wielorodzinnych położonych w m. Wyczechy, Gmina Czarne w kwocie 909.999,99 zł.

Pozostałe wydatki majątkowe Gminy Czarne w 2022 roku

1. Udzielenie przez Gminę Czarne dotacji celowych z budżetu na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych tj. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenach wiejskich dla mieszkańców Gminy Czarne. Przeznaczono plan w kwocie 50.000 zł, wydatkowano kwotę 38.549,21 zł, dofinansowano 6 przydomowych oczyszczalni dla sześciu gospodarstw domowych. W kolejnych latach Gmina Czarne będzie wydzielala środki finansowe na kontynuowanie przedsięwzięcia.

2. Wykonano Opracowanie Programu Funkcjonalno Użytkowego w celu wykonania Budowy oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Wyczechy w kwocie 31.980 zł.

3. Z Funduszu Sołeckiego na wydatki majątkowe wydatkowano kwotę 224.256,14 zł między innymi na:

- 1) infrastrukturę drogową 15.500 zł;
- 2) bezpieczeństwo publiczne 7.128,89 zł;
- 3) doposażenia placów zabaw, ogrodzenia, zagospodarowanie działek, utwardzenia placów, punkt informacyjny, łącznie 156.405,50 zł;
- 4) siłownie plenerowe, ogrodzenie stadionu, łącznie 45.221,87 zł.

4. Gmina Czarne w infrastrukturę transportu i łączności zainwestowała kwotę 10.128.118,47 zł, bez Funduszu Sołeckiego.

5. Zakup gruntów 4.402,60 zł.

6. Urządzenie kopertujące 22.140 zł.

7. Zakupiono nagrzewnicę do budynku remizy OSP Bińcze w kwocie 4.800 zł.

8. Uzupełniono wydatek z zakresu Projektu Laboratoria przyszłości w kwocie 10.480 zł.

9. Ze środków przeciwdziałania alkoholizmowi dokończono wykonanie ogrodzenia boiska sportowego w m. Nadziejewo w kwocie 38.170,76 zł, na boisku w Czarnem zakupiono i zamontowano piłkochwyt 5 x 42 m z siatką, dokonano wymiany części obiektów na placu zabaw przy ul. Wiśniowej w ramach Programu pn. Aktywne Osiedle, łącznie wydatkowano kwotę 71.483,96 zł.

10. Zagospodarowano teren Filii Biblioteki w m. Wyczechy w kwocie 24.200 zł.

11. Wykonano miejski SKETEPERK przy Orliku w m. Czarne w kwocie 131.790 zł.

12. Urządzono Otwartą Strefę Aktywności na terenie działki nr 3/3 w m. Wyczechy w kwocie 129.965 zł z dofinansowaniem zewnętrznym w kwocie 65.000 zł.

Tabela 12. Zestawienie wydatków inwestycyjnych z podziałem na działy oraz udział środków zewnętrznych w wydatkach majątkowych ogółem

Kierunki wydatków	Wykonanie	Wykonanie z udziałem środków zewnętrznych w 2022 roku	Udział śr. zewnętrznych w wykonaniu w wydatkach majątkowych w perspektywie dwóch 2023 i 2024	Uwagi
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	70 529,21	0	5 000 000,00	5.000.000 zł pozyskane w 2022 roku z realizacją na 2023 i 2024 rok
Transport i łączność	10 143 618,47	4 774 982,84	10 839 550,37	10.839.550,37 zł pozyskane w 2022 roku z realizacją na 2023 i 2024 rok
Gospodarka mieszkaniowa	4 402,60	0	0	
Administracja publiczna	22 140,00	0	268 470,00	268.470 zł pozyskane w 2022 roku z realizacją na 2023 rok
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	11 928,80	0	0	

Oświata i wychowanie	10 480,00	0	607 100,00	607.100 zł pozyskane w 2022 roku z realizacją na 2023 rok
Ochrona zdrowia	71 483,96	0	0	
Polityka społeczna	12 000,00	0	0	
Gospodarka Komunalna i ochrona środowiska	1 949 907 ,68	1 700 000,00	0	
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	30 400,00	0	0	
Kultura fizyczna	339 025,2 0	65 000,00	0	
Razem	12 665 91 5,92	6 539 982,84	16 715 120,37	

Źródło: opracowanie w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy Czarne.

Wydatki inwestycyjne w 2022 roku wykonano w wysokości **12.665.915,92 zł**, co stanowi **19,79 %** do wykonanych **wydatków ogółem** z dofinansowaniem zewnętrznym w kwocie **6 539 982,84 zł**, co stanowi **51,64 % wydatków inwestycyjnych**.

Jak potwierdzają powyższe informacje działania gminy są bardzo skutecznie ukierunkowane i będą kontynuowane celem pozyskania jak największego udziału finansowania zewnętrznego zarówno działań bieżących jak i wydatków majątkowych.

4. PROMOCJA GMINY CZARNE W 2022 ROKU

Działania promocyjne w Gminie Czarne w roku 2022 były dwukierunkowe. Promocja wewnętrzna była skierowana do mieszkańców Gminy Czarne, jej celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca przyjaznego, o wielu walorach, w którym warto mieszkać i do którego warto wracać po zakończeniu nauki. Promocja zewnętrzna polegała na tym, by odbiorcami były głównie osoby odwiedzające gminę oraz osoby zainteresowane terenem gminy.

Hasła promocyjne: "Gmina Czarne Tu zawsze jesteś u siebie Tu zawsze jesteś mile widziany" oraz "Moja ukochana Gmina Czarne".

Herb Gminy Czarne

Logo Gminy Czarne

Pod takimi hasłami promowana była Gmina Czarne w 2022 roku. Działania promocyjne mają za zadanie przygotowanie i przedstawienie oferty, jaką dysponuje Gmina Czarne dla poszczególnych grup docelowych. Najważniejszym źródłem promocji jest aktualna, rzetelna, łatwo dostępna informacja. Do tego celu służą:

- strona internetowa Miasta i Gminy Czarne: www.czarne.pl, strona internetowa facebook: <https://www.facebook.com/Urząd-Miasta-i-Gminy-Czarne>; <https://www.facebook.com/Samorządowy-Serwis-Miasta-i-Gminy-Czarne>;
- strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej;
- lokalne media i prasa;
- mapy turystyczne i foldery;
- tablice ogłoszeń przy budynku Urzędu Miasta i Gminy Czarne z bieżącymi komunikatami oraz tablice ogłoszeń zlokalizowane w sołectwach Gminy Czarne.

Gmina Czarne co roku przystępuje do prac związanych z opracowaniem kalendarza wydarzeń.

Najważniejsze wydarzenia w Gminie Czarne w 2022 roku

Kalendarz wydarzeń na 2022 rok.

	
GMINA CZARNE KALENDARZ WYDARZEŃ 2022 ROKU	
09 Kwiecień	VI Czarneński Kiermasz Wielkanocny
03 Maj	Obchody Święta Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi
21 Maj	Jubileusz 30-lecia Samorządowej Instytucji Kultury w Czarnem
03 Czerwiec	Gminny Festyn Ekologiczny „Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, To Nie Wysypisko Śmieci”
04 Czerwiec	Dni Gminy Czarne, Dzień Dziecka
17 Czerwiec	Dzień Patrona w Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem
02 Lipiec	II Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Bińczu
03 Lipiec	Biesiada Dwóch Kultur
05 - 07 Sierpień	XXIV Ogólnopolski Spływ Kajakowy „Z Husarią po Czernicy”
10 Wrzesień	Dożynki Gminne w Wyczechach
11 Listopad	Obchody Święta Niepodległości 11 Listopada
17 Grudzień	VII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy

8 kwietnia 2022 roku odbył się konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich pn. „Najpiękniejszy Tradycyjny Stół Wielkanocny”. Do udziału w konkursie zgłosiło się 10 kół z terenu Gminy Czarne. Wyniki Konkursu ogłoszono w dniu 09 kwietnia 2022 r. podczas Czarneńskiego Kiermaszu Wielkanocnego. Nagrody wręczył Kierownik biura powiatowego w Człuchowie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pan Marek Barecki, Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego pan Bogusław Lonczak i Burmistrz Czarnego Piotr Zabrocki. I miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich w Raciniewie, II miejsce Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu, III miejsce Koło Gospodyń Wiejskich w Sierpowie, przyznano wyróżnienia dla KGW w Bińczu, w Wyczechach, w Domisławiu, w Krzemieniewie. Celem konkursu było: kultywowanie i podtrzymywanie tradycji Świąt Wielkanocnych, prezentacja i promocja obyczajów, tradycji świątecznych, pokazanie możliwości twórczego aranżowania tradycyjnego stołu wielkanocnego.

Zdjęcia: Konkurs Najpiękniejszy Tradycyjny Stół Wielkanocny

VI Czarneński Kiermasz Wielkanocny odbył się w dniu 9 kwietnia 2022 roku na Placu Wolności w Czarnem.

Zdjęcia: VI Czarneński Kiermasz Wielkanocny

Jubileusz 30-lecia Samorządowej Instytucji Kultury w Czarnem odbył się w dniu 21 maja 2022 roku w miejscowości Wyczechy.

3 czerwca 2022 roku odbył się Gminny Festyn Ekologiczny pod nazwą „Punkt Selektywnej

Zbiórki Odpadów, To nie wysypisko śmieci”. W ramach festynu odbył się plenerowy piknik w miejscowości Nadziejewo na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Nadziejewie. Udział wzięli mieszkańcy Gminy Czarne i uczniowie Szkoły

Podstawowej w Wyczechach, Krzemieniewie, Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. INKA w Czarnem. Na zorganizowanie festynu pozyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Zorganizowano Konkurs dla dzieci ze szkół z terenu Gminy Czarne, zaprojektowano torby materiałowe, karty pracy i film edukacyjny na temat poprawnej segregacji odpadów w Gminie Czarne i obiegu zamkniętym.

Baja Wysoka Grzęda Czarne w dniach od 3 do 5 czerwca 2022 roku odbył się rajd pojazdów

terenowych. Baza rajdu zlokalizowana była w miejscowości Czarne.

*Dni Gminy
Czarne i Dzień
Dziecka*

Zdjęcia: Dni Gminy Czarne i Dzień Dziecka

Zdjęcia: Piknik Świętojański w Krzemieniewie

Jubileusz 75-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Bińcu odbył się w dniu 11 czerwca 2022 roku w Bińcu.

II Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Bińcu odbył się w dniu 02 lipca 2022 roku.

Zdjęcia: . II Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej Bińcze 2022 r.

Biesiada Dwoch Kultur w Sokolu odbyła się w dniu 3 lipca 2022 roku.

Zdjęcia: Biesiada Dwoch Kultur Sokółka 2022 r.

Od 5 do 7 sierpnia 2022 roku odbył się XXIV Ogólnopolski Spływ Kajakowy „Z Husarią po Czernicy”. Spływ odbywa się co roku, a jego organizatorem jest Koło PTTK Husaria.

8 września 2022 roku odbył się konkurs pn. „Dożynkowa Zagroda” dla mieszkańców Wyczech w kategorii zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna. W kategorii pierwszej, zabudowa jednorodzinna I miejsce zajęły ex aequo Barbara Werachowska i Sandra Mazalon, II miejsce Honorata Lemańczyk i Małgorzata Korzeniewska, III miejsce Stefania Gruszka. W kategorii drugiej, zabudowa wielorodzinna I miejsce zajęli mieszkańcy bloku 33, II miejsce Grażyna Sitek, III miejsce Małgorzata Michałkiewicz. Wyniki konkursu ogłoszono podczas Dożynek Gminnych w Wyczechach.

21 października 2022 roku w Gdańsku odbyła się Gala wręczenia nagród w Konkursie Piękna Wieś Pomorska. Samorząd Województwa Pomorskiego przyznał wyróżnienie w Konkursie „Piękna Wieś Pomorska 2022” w kategorii „Wieś” Sołectwu Sokole w gminie Czarne.

Zdjęcia: Gala wręczenia nagród w Konkursie Piękna Wieś Pomorska 2022

Zdjęcia: Konkurs Dożynkowa Zagroda

Dożynki Gminne w Wyczechach pod patronatem honorowym Mieczysława Struka Marszałka Województwa Pomorskiego odbyły się 10 września 2022 roku. Podczas Dożynek zorganizowano Konkurs na „Najbardziej Kolorowe i Pomysłowe Sołectwo”. I miejsce zajęło Sołectwo Raciniewo, II miejsce Sołectwo Sokole, III miejsce Sołectwo Wyczechy-Łoża. Podczas Dożynek Pełnomocnik ds. Polityki Senioralnej pani Barbara Bałka i Wicemarszałek Województwa Pomorskiego pan Leszek Bonna wręczyli nagrodę dla pani Moniki Kręciłowej za zajęcie I miejsca w powiecie człuchowskim w Konkursie o nagrodę Marszałka Województwa Pomorskiego „Pomorskie dla Seniorów” w kategorii Przyjaciół/Przyjaciółka Seniorów.

W trakcie dożynek odbył się konkurs na wieniec Dożynkowy. I miejsce zajęło Sołectwo Sokole, które reprezentowało Gminę Czarne podczas Wojewódzkiego Konkursu na Wieniec Dożynkowy w dniu 18 września 2022 roku podczas Pomorskiego Święta Plonów w Debrznie. Odbył się również konkurs kulinarny pod nazwą „Kulinarna rozpusta – Kapusta wcale nie musi być pusta”.

Zdjęcia: Dożynki Gminne w Wyczechach

Zdjęcia: Dożynki Gminne w Wyczechach. Konkurs Najbardziej Kolorowe i Pomysłowe Sołectwo

Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości w Czarnem odbyły się w dniu 11 listopada 2022 roku na Placu Wolności w Czarnem. Tradycyjnie uroczystości poprzedziła Msza św. w intencji Ojczyzny z udziałem pocztów sztandarowych oraz kompanii honorowej Wojska Polskiego w Kościele Świętego Józefa w Czarnem. Po Mszy św. nastąpiło złożenie zniczy i wiązanek pod obeliskiem Jana Pawła II.

Zdjęcia: Narodowe Święto Niepodległości - Czarne.

VII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy odbył się w dniu 17 grudnia 2022 roku na Placu Wolności w Czarnem.

Zdjęcia: VII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy

Zdjęcia: VII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy

Wydarzenia i promocja gminy

Etap ogólnopolski II edycji „Konkursu dla Kół Gospodyń Wiejskich o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP” odbył się w czerwcu 2022 roku w siedzibie Państwowego Zespołu Mazowsze w Otrębusach. Województwo pomorskie reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu.

„Bitwa Regionów”, konkurs kulinarny dla Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu człuchowskiego odbył się w dniu 16 lipca 2022 roku w Przechlewie. Udział z terenu Gminy Czarne wzięły Koło Gospodyń Wiejskich w Bińczu, Nadziejewie, Wyczechach.

Zdjęcia: Gmina Przechlewo - Bitwa regionów

Pomorskie Forum Rozwoju Kół Gospodyń Wiejskich odbyło się w dniach 10.09.2022 do 11.09.2022, Gminę Czarne reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich w Nadziejewie.

23 września 2022 roku na Placu Wolności w Czarnem stanął Mobilny Showroom „Gra Szyfrów” wojna o wszystko, projekt gamingowy Instytutu Pamięci Narodowej. Showroom był czynny od godziny 17:00 do godziny 22:00 dla mieszkańców Gminy Czarne, udział w grze był bezpłatny.

Dożynki Województwa Pomorskiego w Debrznie odbyły się 18 września 2022 roku. Podczas Dożynek odbył się konkurs na Wieniec Dożynkowy w powiecie człuchowskim III miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich z Sokola.

XVII Turniej Kół Gospodyń Wiejskich Województwa Pomorskiego odbył się 15 października 2022 roku w Hali widowiskowo-sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 w Żukowie. Gminę Czarne reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich w Nadziejewie. Koło zajęło I miejsce w konkursie kulinarnym.

WSPÓŁPRACA

Współpraca z jednostkami zajmującymi się kulturą, sportem i oświatą na terenie Gminy oraz instytucjami zewnętrznymi

- Promocja Gminy podczas imprez gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
- Współpraca z Lokalną Grupą Działania Ziemi Człuchowskiej – uczestnictwo we wspólnych projektach i wydarzeniach, powstanie przewodnika „Atrakcje Ziemi Człuchowskiej”; praca nad projektem „Marka Lokalna”;
- Współpraca przy organizacji imprez biegowych, rajdach rowerowych, konkursy przeprowadzone wspólnie z Czarneńskim Centrum Kultury oraz Biblioteką Publiczną w Czarnem;
- Współpraca z Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem;
- Pomoc dla Ukrainy w Gminie Czarne, zbiórka darów i środków finansowych;
- Współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich - Propagowanie i zachowanie obyczajów i kultury regionalnej; organizowanie konkursów poświęconych KGW;
- Współpraca z klubami sportowymi oraz placówkami oświatowymi przy organizowaniu imprez sportowych m.in. o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Czarne;
- Współorganizowanie cyklicznych imprez w sołectwach.

DZIAŁANIA TURYSTYCZNE I REKREACYJE

Celem tych działań jest podniesienie atrakcyjności gminy. Wskazanie jej walorów turystyczno-rekreacyjnych i historycznych. Gmina Czarne współpracuje z Lokalną Grupą Działania Ziemi Człuchowskiej przy tworzeniu sieci gier terenowych i geocachingu, międzynarodowej grze dla użytkowników odbiorników GPS. Gra polega na znalezieniu przy pomocy telefonu ukrytego wcześniej w terenie pojemnika, nazywanego „geocache” i odnotowanie tego faktu na specjalnej stronie. Geocaching to świetny sposób, by poznać lepiej swoją okolicę, wyjść z domu.

Realizujemy i pozyskujemy środki na nowe inwestycje, poprawiające jakość bazy turystycznej, rekreacyjnej Gminy. W 2022 roku została wybudowana otwarta strefa aktywności w miejscowości Wyczechy przy Bibliotece Publicznej.

Zdjęcia: Szlaki Rowerowe w Gminie Czarne

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Stosownie z art. 30 ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz jako organ wykonawczy gminy wykonuje uchwały rady gminy i zadania określone przepisami prawa. Uchwały te były zrealizowane przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, spółek ze 100% udziałem Gminy Czarne. Zgodnie z art. 90 ustawy o samorządzie gminnym podjęte uchwały w terminie 7 dni zostały przedłożone do organu nadzoru tj. do Wojewody Pomorskiego oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku. Uchwały będące prawem miejscowym zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Czarne.

W 2022 r. Rada Miejska w Czarnem obradowała na 15 sesjach i podjęła ogółem 90 uchwał.

Przyjęto następujące uchwały:

- 1) 0007.1.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie zmiany ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne,
- 2) 0007.2.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej nr 232091 G,
- 3) 0007.3.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet,
- 4) 0007.4.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości przyznawania diet dla sołtysów oraz przewodniczących zarządów osiedli,
- 5) 0007.5.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie uznania petycji za niezaskługującą na uwzględnienie,
- 6) 0007.6.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie zmiany Statutu Gminnego Żłobka w Czarnem,
- 7) 0007.7.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2022,
- 8) 0007.8.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 9) 0007.9.2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 10) 0007.10.2022 z dnia 25.02.2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Czarne za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu,
- 11) 0007.11.2022 z dnia 25.02.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 12) 0007.12.2022 z dnia 25.02.2022r. w sprawie wprowadzenia zmian do WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 13) 0007.13.2021 z dnia 23.02.2021 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2021 r.,

- 14) 0007.14.2022 z dnia 21.03.2022 r. w sprawie wyznaczenia miejsc do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz wprowadzenia regulaminu tego handlu,
- 15) 0007.15.2022 z dnia 21.03.2022 r. Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czarne w 2022 roku,
- 16) 0007.16.2022 z dnia 21.03.2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022- 2025,
- 17) 0007.17.2022 z dnia 21.03.2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla których zarządcą jest Burmistrz Czarnego,
- 18) 0007.18.2022 z dnia 21.03.2022 r. w sprawie zmiany WPF Gminy czarne na lata 2022-2033,
- 19) 0007.19.2022 z dnia 14.04.2022 r. w sprawie wyznaczenia miejsc do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz wprowadzenia regulaminu tego handlu,
- 20) 0007.20.2022 z dnia 14.04.2022 w sprawie rozpatrzenia petycji,
- 21) 0007.21.2022 z dnia 14.04.2022 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych,
- 22) 0007.22.2022 z dnia 14.04.2022 w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 rok,
- 23) 0007.23.2022 z dnia 14.04.2022 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 24) 0007.24.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie wotum zaufania dla Burmistrza Czarnego,
- 25) 0007.25.2022 z dnia 20.06.2022 r. zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Czarne za 2021 rok,
- 26) 0007.26.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Czarnego absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021rok,
- 27) 0007.27.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego, opłaty za gospodarowanie odpadami, komunalnymi od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso,
- 28) 0007.28.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na okres 1 roku w trybie bezprzetargowym,
- 29) 0007.29.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na okres 10 lat w trybie bezprzetargowym,
- 30) 0007.30.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych,
- 31) 0007.31.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych,
- 32) 0007.32.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie upoważnienia Burmistrza Czarnego do zawarcia porozumienia ze Skarbem Państwa Państwowym Gospodarstwem Leśnym

- Lasy Państwowe Nadleśnictwo Człuchów na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 232071G w Łoży”,
- 33) 0007.33.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie upoważnienia Burmistrza Czarnego do zawarcia umowy ze Skarbem Państwa Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej dojazdowej do Leśnictwa Sarniak położonej na terenie działki nr 125 obręb 0001-49 Czarne”,
- 34) 0007.34.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie wykorzystania informacji z audytu,
- 35) 0007.35.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji,
- 36) 0007.36.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 37) 0007.37.2022 z dnia 20.06.2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 38) 0007.38.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie ustalenia górnej stawki opłat w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 39) 0007.39.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne,
- 40) 0007.40.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Czarne w roku szkolnym 2022/2023,
- 41) 0007.41.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie zmiany uchwały określającej zasady udzielania i rozmiaru obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach; przyznania zwolnień od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, logopedów oraz zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego,
- 42) 0007.42.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej opłaty za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku w Czarnem,
- 43) 000.43.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji,
- 44) 0007.44.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.
- 45) 0007.45.2022 z dnia 24.08.2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 46) 0007.46.2022 z dnia 07.19.2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na wzniesienie pomnika pn. „BITWA POD CZARNEM 1627” w miejscowości Czarne,
- 47) 0007.47.2022 z dnia 07.19.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,

- 48) 0007.48.2022 z dnia 07.10.2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 49) 0007.49.2022 z dnia 29.09.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 50) 0007.50.2022 r. z dnia 20.09.2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 51) 0007.51.2022 z dnia 29.09.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 52) 0007.52.2022 z dnia 29.09.2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 53) 0007.53.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie zmiany regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne,
- 54) 0007.54.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie ustalenia planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych w 2023 r.,
- 55) 0007.55.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- 56) 0007.56.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych,
- 57) 0007.57.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie stawek opłaty targowej i zarządzenia poboru tych opłat w drodze inkasa,
- 58) 0007.58.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023,
- 59) 0007.59.2022 z dnia 27.10.2022r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu, dla którego organem jest Gmina Czarne,
- 60) 0007.60.2022 z dnia 27.10.2022r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia miesięcznej opłaty za pobyt i wyżywienie w Gminnym Żłobku w Czarnej,
- 61) 0007.61.2022 z dnia 27.10.2022r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 62) 0007.62.2022 z dnia 27.10.2022r. w sprawie wprowadzenia zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 63) 0007.63.2022 z dnia 10.11.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 64) 0007.64.2022 z dnia 10.11.2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 65) 0007.65.2021 z dnia 10.11.2022 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego,
- 66) 0007.66.2022 z dnia 10.11.2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 0007.57.2022 z dnia 27.10.2022 r. w sprawie stawek opłaty targowej i zarządzenia poboru tych opłat w drodze inkasa,
- 67) 0007.67.2022 z dnia 21.11.2022 r. w sprawie określenia stawki za kilometr przebiegu pojazdu uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci młodzieży i uczniów oraz rodziców,

- 68) 0007.68.2022 z dnia 21.11.2022 r. w sprawie zmiany Regulaminu określającego zasady udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne,
- 69) 000.69.2022 z dnia 21.11.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 rok,
- 70) 000.70.2022 z dnia 21.11.2022 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Czarne na lata 2022- 2033,
- 71) 000.71.2022 z dnia 29.11.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 r.,
- 72) 000.72.2022 z dnia 29.11.2022 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Czarne na lata 2022- 2033,
- 73) 0007.73.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarne,
- 74) 0007.74.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności,
- 75) 0007.75.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie ustalenia podwyższonej stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- 76) 0007.76.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 77) 0007.77.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy,
- 78) 0007.78.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie rozpatrzenia petycji,
- 79) 0007.79.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 rok
- 80) 0007.80.2022 z dnia 19.12.2022 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033,
- 81) 0007.81.2022 z dnia 22.12.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 rok,
- 82) 0007.82.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2023-2034,
- 83) 0007.83.2024 z dnia 22.12.2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czarne na 2023 rok,
- 84) 0007.84.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego,
- 85) 0007.85.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie ustalenia górnej stawki opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych,
- 86) 0007.86.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Burmistrza Czarnego,

- 87) 0007.87.2022 z dnia 30.12.2022r. w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Czarnem na 2023 rok,
88) 0007.88.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie przyjęcia planu pracy komisji stałych na 2023 rok,
89) 0007.89.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022 rok,
90) 0007.90.2022 z dnia 30.12.2022 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Czarne na lata 2022-2033.

6. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

6.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022

Najważniejszym, wyjściowym elementem Strategii jest w niej misja rozwoju gminy, która określa kierunki rozwoju w perspektywie kilkunastu lat. Określa ona w pewnym stopniu także priorytety działań samorządu w kontekście zapewnienia jego konkurencyjności oraz osiągnięcia oczekiwanego stanu. Sformułowanie misji jest przyjęciem zwięzłej sentencji, która w sposób syntetyczny ujmuje główne kierunki działań samorządu, zwracając jednocześnie uwagę na jego priorytety.

Gmina Czarne w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022 wyznaczyła **wizję, w której gmina jest otwarta na rozwój przedsiębiorczości i inwestycji przyjaznych środowisku naturalnemu oraz aktywnym ośrodkiem zamieszkania i aktywnego wypoczynku.**

W oparciu o przyjętą wizję gminy Czarne, została sformułowana misja gminy o następującym brzmieniu:

„Gmina Czarne, mobilizując potencjał mieszkańców, będzie stymulować rozwój przedsiębiorczości, przyciągać zewnętrznych inwestorów, i doskonalić infrastrukturę techniczną. Poprzez aktywne systematyczne działania informacyjne, inwestycyjne i promocyjne będzie sprzyjać rozwojowi turystyki i kultury oraz budować silną i rozpoznawalną markę własną”.

Strategia realizowana jest przez:

- podejmowanie inwestycji infrastrukturalnych – szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej oraz przygotowania terenów inwestycyjnych,
- rozwój infrastruktury społecznej,
- inwestycje w rozwój bazy turystycznej i kulturalnej.

Rozwój infrastruktury społecznej jest celem strategicznym ujętym w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016 - 2022. Rozwój ekonomiczny każdorazowo musi być ściśle powiązany z rozwojem infrastruktury społecznej. O ile zadania infrastrukturalne prowadzone są przez samorządy od lat (rozbudowa bazy materialnej), to działania podejmowane w tzw. sferze miękkiej są często pomijane i traktowane jako „drugoplanowe”. Społeczności lokalne (w tym społeczność czarneńska) są złożonymi organizmami, które reagują zarówno na różnorakie czynniki zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Zrównoważony rozwój w sferze społecznej musi nieść za sobą działania stymulujące lokalną społeczność (rozwój trzeciego

sektora, różnorodne przekazywanie części zadań stowarzyszeniom itp.), ale musi także eliminować lokalne zagrożenia objawiające się degradacją pewnych przestrzeni społecznych. Działania zawarte w tym celu strategicznym mają przyczynić się do likwidacji zagrożeń dla lokalnej społeczności oraz do pobudzania jej aktywności i zaangażowania.

Kreowanie aktywnych, prospołecznych zachowań mieszkańców z myślą o podnoszeniu poziomu identyfikacji z obszarem gminy, to następny ważny cel szczegółowy, ujęty jest w Strategii, który Gmina Czarne realizowała w 2022 roku. Bierność, apatia i marazm, to niezwykle częsta charakterystyka postaw mieszkańców małych społeczności. Zachowania tego sprawiają, że znacząco spada atrakcyjność miejsca, jawi się ono jako mało interesujące i nieatrakcyjne. Tego typu postawy często utrudniają także realizację wielu przedsięwzięć, których beneficjentami jest cała społeczność lokalna. Praca nad procesem zmiany zachodzącej w świadomości społecznej niesie za sobą wiele potencjalnych pozytywnych efektów. Działania kreujące aktywne, prospołeczne zachowania i postawy pozwolą na powstanie trwałych podstaw silnego systemu identyfikacji z miejscem zmian w sferze tożsamości lokalnej. Działania prospołeczne wzmacniają także funkcjonowanie sektora pozarządowego. Efektywne i sprawnie funkcjonujące społeczeństwo obywatelskie na terenie gminy może stać się platformą współpracy z sektorem biznesu oraz otoczeniem gminy.

Niestety w związku z trwającym do 15.05.2022 r. (od marca 2020 r.) stanem epidemii, niektóre zadania zrealizowano częściowo lub konieczne było wstrzymanie ich realizacji.

6.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr 0007.56.2016 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 7 października 2016 r.. Uzyskano pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku. Opracowany plan został pozytywnie zweryfikowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z perspektywą obowiązywania do roku 2023. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla miasta i gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport prywatny, publiczny transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie i funkcjonalnie do miasta i gminy Czarne. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie miasta i gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Cel główny będzie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,

- redukcję zużycia energii finalnej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- edukację społeczną i promowanie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców Gminy,
- zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny.

6.3. Opieka nad zabytkami

Opieka nad zabytkami związana jest z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego miasta. Gmina Czarne jest na etapie opracowywania aktualnego Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne uwzględniającego pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny oraz aktualny stan zachowania zasobu. Wskazane w programie działania są ukierunkowane na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze gminy Czarne funkcjonują jedynie dwie z ww. form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome i ruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Czarne znajduje się 13 zabytków nieruchomych oraz 32 zabytki ruchome, wpisane do rejestru zabytków, w tym 3 stanowiska archeologiczne. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie miasta i gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2021-2025.

W przyjętej strategii określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. W dokumencie opisano cztery cele strategiczne:

- Kompleksowe wspieranie rodzin i dzieci w gminie Czarne,
- Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i seniorów,

- Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia,
- Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zjawisku wykluczenia społecznego.

Powyższe cele w 2022 r. realizowano poprzez wykonywanie działań wyżej opisanych, jak również poprzez realizowanie różnych programów.

6.5. Program „Opieka 75 +”

Gmina Czarne przystąpiła do Programu „Opieka 75+”, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych, starszych w wieku 75 lat i więcej. Koszt jednej godziny usług wynosi 23 zł (wynikający z Uchwały Rady Miejskiej w Czarne), natomiast odpłatność za usługi uzależniona jest od wysokości posiadanych dochodów i może stanowić 3,48%, 6,96%, 10,43%, 17,40% lub 34,80% ustalonego kosztu. Usługami opiekuńczymi objętych było 63 osoby, w tym 25 osób w ramach programu „Opieka 75+”. Średnia liczba godzin przyznanych decyzją miesięcznie na osobę to 42 godziny.

W obliczu obecnej sytuacji demograficznej naszej gminy, gdy proces starzenia się społeczeństwa zachodzi bardzo szybko, zwiększa się liczba osób wymagających wsparcia i pomocy w codziennym życiu. Dzięki realizacji Programu 75+ Gmina Czarne mogła zwiększyć dostępność do usług opiekuńczych. W 2022 roku w ramach tego Programu przyznano usługi opiekuńcze 11 nowym osobom w wieku 75 lat i więcej oraz kontynuowano pomoc w formie usług opiekuńczych dla 14 osób, które miały przyznane usługi z ww. Programu w latach poprzednich.

Liczba osób wymagających czy też wyrażających wolę skorzystania z usług opiekuńczych stale rośnie, a główną grupą jej beneficjentów są właśnie osoby w wieku 75 lat i więcej, często mieszkające samotnie i potrzebujące pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Koszt realizacji Programu „Opieka 75+” w 2022 roku wyniósł 137.850,50 zł.

6.6. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Gmina Czarne realizuje program pomocy mieszkańcom w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ponadto na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznanie takiej pomocy odbywa się, bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Liczba dzieci, które w 2022 r. zostały objęte ww. pomocą wyniosła 21, natomiast koszt wydanych posiłków wyniósł 9.436 zł (w tym środki własne gminy – 1.887 zł).

Tabela 13. Rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" realizowany w 2022 roku - na podstawie decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym na wsi	w tym:			
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej i uczniowie do czasu ukończenia szkoły		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi
Rzeczywista liczba osób objętych programem	355	181	156	85	199	96
W tym liczba osób korzystających z posiłku	102	60	102	60	0	0
Liczba osób, którym dowieziono posiłek	33	33	33	33	0	0
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	342	171	143	75	199	96
KOSZT PROGRAMU-ogółem w tym:	383 160 zł					
Dotacja	304 241 zł					
Środki własne gminy w tym:	78 919 zł					
koszt dowozu posiłków	2 859 zł					

6.7. Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

Gmina Czarne w 2022 przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022, który był kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem, przyznano pomoc dla członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. W 2022 r. w ramach ww. programu świadczone usługi 2 osobom, sprawującej opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi. Łączna liczba godzin usług wyniosła 216. Koszt realizacji programu wyniósł 8.448,07 zł, i został w 100% finansowany z Budżetu Państwa.

6.8. Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022-2025

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2025 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem, którego głównym celem jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- Diagnozę środowiska rodzinnego;
- Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
- Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo-wychowawcze;
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej;
- Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Łączny koszt realizacji ww. programu w 2022 roku wynoszą 372.818,20 zł.

6.9. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy. Poniesiony koszt w 2022 roku wyniósł 257,00 zł.

6.10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2022, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz NSP. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w gminie, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Bardzo ważne w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest dokładne rozpoznawanie problemów na terenie miasta i gminy, zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego uzależnieniem.

Na dzień 1 stycznia 2022 roku 22 podmioty posiadały zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2022 r. – 20 podmiotów. Z pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do budżetu Gminy Czarne w 2022 r. wpłynęło 237.479,08 zł.

W 2022 r. w ramach Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2022 sfinansowane zostały min. następujące zadania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem, oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – 56.278,28 zł;

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych – 134.370,38 zł;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii 22.768,08 zł;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego 780,00 zł.

Ponadto w 2022 roku udzielono pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki okresowe, celowe, stałe) osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym na kwotę 176.741,27 zł (27 rodzin, 45 osób w tych rodzinach).

6.11. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Gmina Czarne w 2022 przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022, który ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe itp.;

Zadanie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jest formą ogólnodostępnego wsparcia skierowaną do:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

W 2022 r. w ramach ww. programu świadczone usługi asystenta osobistego dla 54 osób. Łączna liczba godzin usług wyniosła 21 794. Koszt realizacji programu wyniósł 884 478,62 zł, i został w 100% finansowany Budżetu Państwa.

6.12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej przy współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach realizował program, którego celem jest udzielenie wsparcia osobom potrzebującym poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Łączna ilość otrzymanej żywności w 2022 roku, w ramach POPŻ wynosiła prawie 14 ton, oraz żywność otrzymana z innych źródeł niż POPŻ wynosiła ponad 11 ton. Wsparciem objęto 575 osób zamieszkujących miasto i gminę Czarne.

Tabela 14. Ilość żywności pozyskanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ogółem pozyskana żywność z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	14,53493 ton
Liczba przekazanych paczek żywnościowych (szt.)	4 965 szt.
Ilość żywności pozyskanej ze źródeł innych niż POPŻ w 2022 roku	11,28 ton

6.13. Informacja o realizacji programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czarne

Zgodnie z art. 11 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Corocznie rada gminy zobowiązana jest określić w drodze uchwały do 31 marca każdego roku program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Na realizację tego zadania w 2022 roku wydano 33.010,- zł.. Gmina Czarne podpisała umowę ze schroniskiem Chojnickim Stowarzyszeniem Miłośników Zwierząt oraz z Hotelem dla zwierząt domowych KAMIR w Jaromierzu, gdzie trafiają bezdomne zwierzęta. Bezdomne zwierzęta gospodarskie umieszczane są w budynku gospodarczym przystosowanym do przechowania zwierząt na Sarniaku.

W przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt gmina podpisała umowę z całodobowym gabinetem weterynaryjnym w Człuchowie - Przychodnia Weterynaryjna, 77-300 Człuchów ul. Sienkiewicza 1M na świadczenie usług. W roku 2022 wyłapano z terenu gminy Czarne 4 bezdomne psy.

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Polityka planistyczna miasta i gminy Czarne oparta jest o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który jest dokumentem planistycznym określającym politykę rozwoju przestrzennego miasta i gminy. Studium nie jest aktem prawa

miejscowego, nie oznacza to, że nie posiada ono żadnej funkcji prawnej. Ustalenia Studium mają charakter „aktu wewnętrznego”, który obowiązuje samorząd gminy i jednostki podległe gminie do prowadzenia działań zgodnie z przyjętym dokumentem. Miejscowe plany sporządzane po uchwaleniu tego dokumentu winny być zgodne z zapisami Studium.

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania terenu miasta i gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całego miasta i gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie studium należy do zadań własnych gminy, organem odpowiedzialnym za jego sporządzenie jest Burmistrz, uchwała je natomiast Rada Miejska w Czarnem.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czarne zostało uchwalone Uchwałą Nr XLVII/297/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 października 2010 roku, zmienione Uchwałą Nr 0007.49.2013 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 października 2013 r.

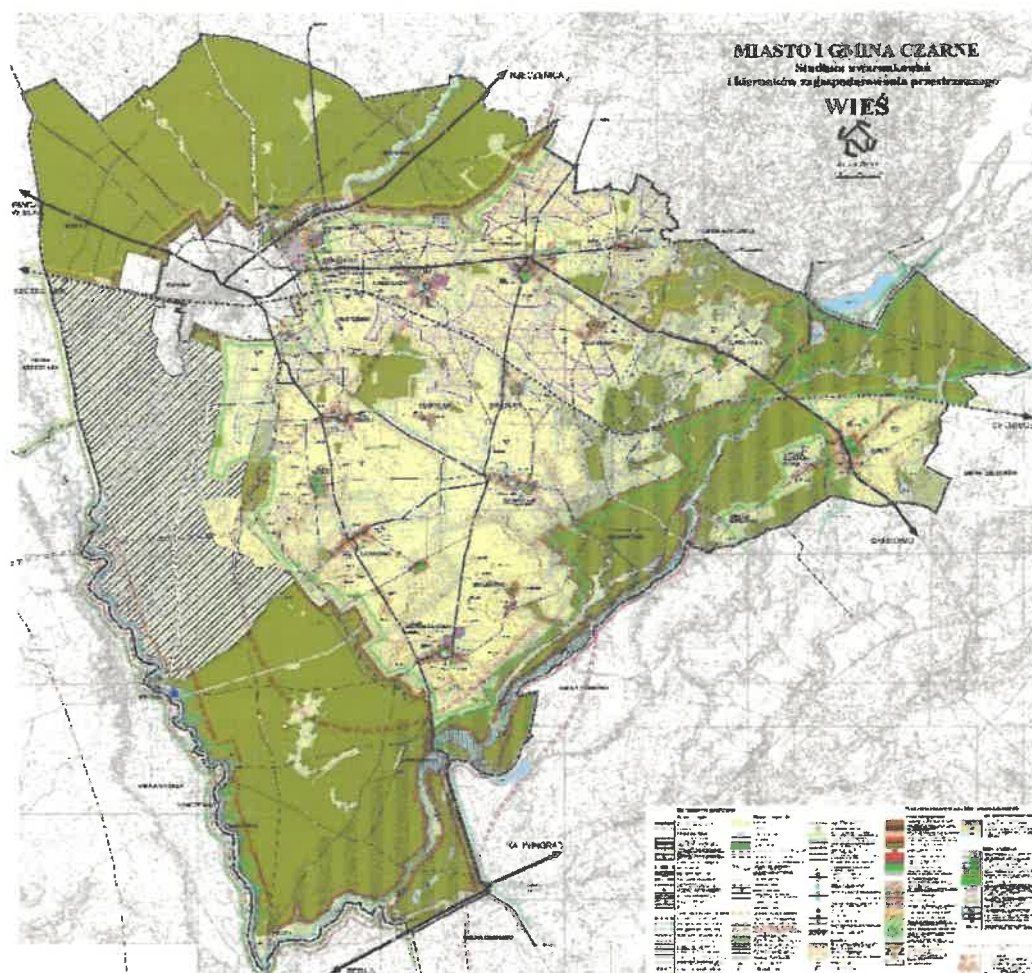
Obszar gminy o powierzchni 23421 ha stanowią w około 55% grunty leśne, w ponad 37 % grunty rolne, wody ponad 0,3%, nieużytki ok. 2%, a tereny zurbanizowane łącznie ok. 5,5%.

W 2020 roku Uchwałą Nr 0007.19.2020 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 11 maja 2020 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czarne uchwalonego uchwałą Nr 0007.49.2013 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 października 2013 roku. W 2022 r. trwały prace związane z aktualizacją Studium. Dokument wymaga aktualizacji w całości względem przepisów prawa. Zmiana studium ma głównie na celu wytyczenie nowych obszarów rozwojowych dających gminie znacznie większe korzyści niż wynikające z dotychczasowego sposobu zagospodarowania o lokalizacji umożliwiającej nisko lub bezkosztowe uzbrojenie w infrastrukturę techniczną i jednoczesnym podtrzymaniu dotychczasowych funkcji w tych obszarach, w których trwa lub rozpoczął się proces inwestycyjny.

W związku ze złożonymi wnioskami o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz zgodnie z zapisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówiącego, że projekt planu miejscowego sporządza się zgodnie z zapisami studium, niezbędna jest zmiana ustaleń Studium, aby można było przystąpić do wnioskowanych zmian ustaleń obowiązujących planów miejscowych.

Rysunek 4. Granice opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarne

7.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę planowania przestrzennego w gminie. Przyjmowane są w formie uchwały, która składa się z dwóch części: tekstowej i rysunkowej. Forma tekstowa jest dokładnym opisem planu, w którym określa się przeznaczenie konkretnego terenu, warunki jego zagospodarowania, rodzaj zabudowy i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Forma rysunkowa zwana też graficzną postacią planu, jest odzwierciedleniem rzeczywistego układu ulic i zabudowy oraz planów ich zagospodarowania wraz ze szczegółową legendą.

Na terenie miasta i gminy Czarne sukcesywnie sporządzane i uchwalane były miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – akty prawa miejscowego, określające przeznaczenie terenu i warunki jego zagospodarowania, które są jednym z podstawowych narzędzi polityki przestrzennej gminy. W dokumentach tych, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, wskazuje się możliwe kierunki zagospodarowania poszczególnych obszarów miasta i gminy.

Na terenie miejskim obowiązują 3 miejscowe plany, tj.:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo, przyjęty uchwałą Nr XLVIII/301/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 08 listopada 2010 roku i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 106, poz. 2149 z dnia 30 sierpnia 2011 r. Obręb Czarne – część miejska (teren zabudowany lub przeznaczony pod zainwestowanie) zajmuje powierzchnię około 670 ha, z czego grunty rolne zajmują powierzchnię 49,40%, wody powierzchniowe 1,1%, drogi 4,94%, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej łącznie 9,32%, usługowej 1,1%, produkcyjnej 3%, tereny infrastruktury technicznej 0,9%, cmentarze 0,46%, obiekty oświaty, sportu i rekreacji 0,95%, ogrody działkowe 3,28%, zieleń urządzona 0,44%, tereny kolejowe 1,80%, zakład karny 2,47%, lasy 20,66%.
- 2) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo zatwierdzona Uchwałą Nr 0007.36.2018 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 czerwca 2018 roku ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 3118 z dnia 1 sierpnia 2018 r. Obszar opracowania planu składa się z 25 części o łącznej powierzchni wynoszącej ok. 72,47 ha. Tereny te rozrzucone są w granicach administracyjnych miasta i zlokalizowane są głównie w jego części centralnej i północnej.
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Czarne pomiędzy rzeką Czernicą i ul. Ogrodową zatwierdzony uchwałą Nr 0007.29.2017 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 10 maja 2017 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 2192 z dnia 7 czerwca 2017 r. Obszar opracowania planu o powierzchni ok. 2,35 ha.

Na terenie wiejskim obowiązuje 11 miejscowych planów, tj.:

- 1) Uchwała Nr XXXV/186/1998 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego – Wieś Sierpowo. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego Nr 42 poz. 174 z dnia 4 maja 1999 r.
- 2) Uchwała NR 0007.10.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Bińcze, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1306 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 3) Uchwała NR 0007.11.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 194/39 w obrębie geodezyjnym Sokole, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1307 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 4) Uchwała NR 0007.12.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 100/1 w obrębie geodezyjnym Biernatka, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1308 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 5) Uchwała NR 0007.13.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

- obszaru działki nr 357/15 w obrębie geodezyjnym Bińcze, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1309 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 6) Uchwała NR 0007.14.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 90/3 w obrębie geodezyjnym Raciniewo, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1310 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 7) Uchwała NR 0007.15.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 31/6 w obrębie geodezyjnym Domisław, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1311 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 8) Uchwała NR 0007.16.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 94/11 w obrębie geodezyjnym Biernatka, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1312 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 9) Uchwała NR 0007.17.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 189/12 w obrębie geodezyjnym Krzemieniewo, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1313 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 10) Uchwała NR 0007.18.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 115/4 w obrębie geodezyjnym Bińcze, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1314 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 11) Uchwała NR 0007.7.2015 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących część obrębów geodezyjnych Domisław, Nadziejewo, Raciniewo i Wyczechy, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 602 z dnia 02 marca 2015 r.

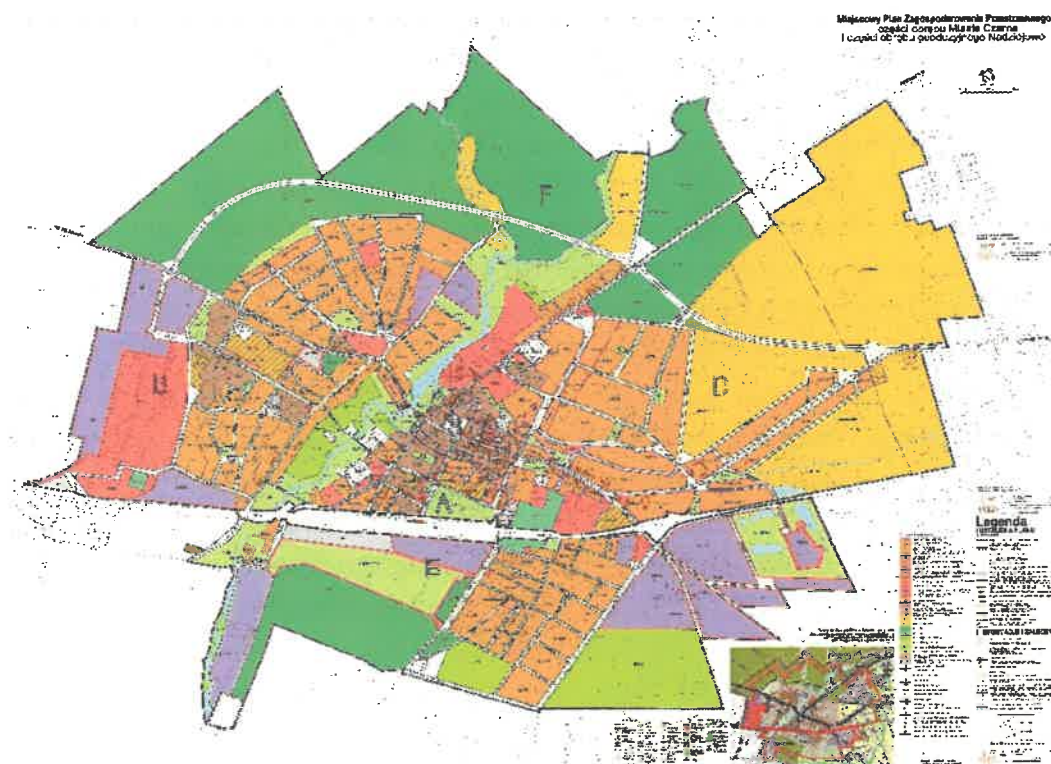
Przy braku planu miejscowego, określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji administracyjnej: o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Burmistrz Czarnego wydał w 2022 roku:

- decyzji o warunkach zabudowy: 25 szt.
- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego: 7 szt.
- wypisów i wyrysów oraz zaświadczeń: 196 szt.

Rysunek 5. Granice opracowania miasta Czarne i część obrębu Nadziejewo objętych miejscowym planem zagospodarowania i jego zmian

8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

8.1. Gospodarowanie odpadami

Dnia 9 grudnia 2008 r. Gmina Czarne dołączyła do porozumienia międzygminnego, którego przedmiotem było powierzenie realizacji zadania publicznego dotyczącego osiągnięcia celów polityki ekologicznej państwa oraz organizowanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami. W skutek podpisanego porozumienia powstała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., do którego dostarczane są odpady komunalne z gminy Czarne.

Na terenie gminy Czarne działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Nadziejewie na terenie dawnego zamkniętego składowiska odpadów. Do obsługi PSZOK-u zatrudniony jest jeden pracownik. PSZOK otwarty jest codziennie od godziny 9:00 do 17:00 i w sobotę w godzinach od 9:00 do 13:00. Do PSZOK-u mieszkańcy mogą dostarczać odpady komunalne według następujących frakcji: papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, opakowania z metali oraz opakowania wielomateriałowe, szkło oraz opakowania ze szkła, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, popioły.

Od 01 stycznia 2021 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych gmina organizuje tylko od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nieruchomości mieszanych. W drodze postępowania przetargowego stosownie do przeprowadzenia zamówienia publicznego na lata 2021-2023 wyłoniono firmę świadczącą usługi odbierania odpadów komunalnych, którą jest Usługi Komunalne Ekspres s.c. Jerzy Skotarczak, Robert Brodecki,

ul. Kościuszki 42, 77-330 Czarne.

Odpady komunalne z terenu gminy Czarne w roku 2022 były odbierane w postaci selektywnej. Sелеktywna zbiórka prowadzona jest w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje:

- 1) NIEBIESKIM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia papieru
- 2) ŻÓŁTYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych;
- 3) ZIELONYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia szkła;
- 4) BRĄZOWYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia odpadów zielonych;
- 5) CZARNYM LUB SZARYM, w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia komunalnych odpadów zmieszanych lub popiołów.

Tabela 15. Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości oraz nieruchomości mieszanych w 2022 roku, bez PSZOK-u

RODZAJ ODPADÓW	KOD	J.M.	RAZEM W KODACH
Niesegregowane (zmieszane)	20 03 01	MG	1 095,067
Mebli i innych odpadów wielkogabarytowych	20 03 07	MG	104,400
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	MG	89,322
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	MG	196,724
Opakowania ze szkła	15 01 07	MG	156,964
Zużyte opony	16 01 03	MG	21,08
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	MG	3,840
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	MG	4,560
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	MG	5,920
Bio	20 01 99	MG	373,494
Zużyte leki	20 01 32	MG	0,200
Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach - popiół	20 03 99	MG	127,140
Razem		MG	2 178,711

Tabela 16. Ilość odpadów komunalnych zebranych od właścicieli nieruchomości w 2022 roku w PSZOK-u

RODZAJ ODPADÓW	KOD	J.M.	RAZEM W KODACH
Mebli i innych odpadów wielkogabarytowych	20 03 07	MG	34,52
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	MG	2,340
Zużyte opony	16 01 03	MG	3,740
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	MG	1,960
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	MG	3,560
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	MG	2,680
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	17 09 04	MG	18,440
Tworzywa sztuczne (styropian)	17 02 03	MG	4,800
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	17 01 03	MG	2,700
Odpady z gruzu	17 01 01	MG	32,463
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	17 06 04	MG	5,38
Opakowania ze szkła	15 01 07	MG	3,120
Szkło	17 02 02	MG	3,280
Razem		MG	118,983

Tabela 17. Wydatki związane z gospodarką odpadami w 2022 roku

LP	KATEGORIA WYDATKÓW	WYDATKI 2022 r.
1	Odbiór odpadów- umowa ekspres	835 372,61
2	Zagospodarowanie odpadów	748 236,55
3	PSZOK	
	Prowadzenie pszok	77 733,58
	Monitoring składowiska	3 862,20
4	Administracja	
	Koszty pracownicze	165 118,49
	Oprogramowanie	2 952,00

	Szkolenia/delegacje	556,20
	Koszty egzekucji	71,89
	Inne (w tym koszty uprzątnięcia nielegalnych wysypisk)	23 757,27
5	Pozostałe	
	Zakupy (śmieciniczki)	21 864,53
	Razem wydatki	1 879 525,32
	Wpływy	2 046 855,49

Gmina Czarne uzyskała z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **2 046 885,49 zł**, na koniec 2022 roku zaległości z tytułu wyżej wymienionej opłaty wyniosły **54 556,87 zł**. Wystąpiła nadpłata w kwocie **7 601,77 zł**.

8.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Azbest

Rada Ministrów dnia 15 marca 2010 r. przyjęła zmiany do „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Celem programu jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania na środowisko. Na tej podstawie Gmina Czarne opracowała i przyjęła do realizacji **„Program usuwania azbestu z terenu gminy Czarne”**. Program wskazuje m.in. cele i strategiczne działania w kierunku usuwania azbestu, aktualny stan, ilość i rodzaj wyrobów zawierających azbest. Program stanowi także podstawowy dokument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania zmierzające do oczyszczenia terenu gminy Czarne z wyrobów zawierający azbest. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono, że:

1. w 602 budynkach mieszkalnych wraz z zabudową gospodarczą oraz innych obiektach zamontowane zostały płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni 116424 m²,
2. dwa obiekty użyteczności publicznej pokryte są płytami azbestowo-cementowymi o łącznej powierzchni 1324 m²,
3. w wodociągach gminnych wykorzystywane są rury azbestowo-cementowe,
4. brak jest dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

W 2022 r. pozyskano dotację Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na lata 2021/2022, na Program usuwania azbestu z terenu Gminy Czarne edycja 2021/2022. Na realizację przedmiotowego zadania przeznaczona została dotacja do kwoty 32.813,00 zł. W ramach zadania wykonane zostały prace związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu tj. demontaż eternitowych pokryć dachowych, transport i unieszkodliwianie powstałych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz sam transport i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Efekt ekologiczny i rzeczowy został osiągnięty na poziomie 151,110 Mg. Całkowita kwota zadania – 65.307,86 zł, 19 wniosków zostało objętych dotacją.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków

W 2022 r. Gmina Czarne opracowała „Regulamin na dofinansowania kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne” zatwierdzony Uchwałą nr 0007.39.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne zmieniony uchwałą 0007.68.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zmiany „Regulaminu na dofinansowania kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne”.

Burmistrz Czarne w 2022 r. udzielił 6 dotacji na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków o łącznej kwocie 38 549,21 zł. Budowa 6 przydomowych oczyszczalni ścieków realizowana była w miejscowościach Grabowiec, Sokole, Raciniewo i Łoża.

Drzewa

W 2022 r. do Gminy Czarne w roku 2020 wpłynęło 3 zgłoszenia o zamiarze dokonania usunięcia drzew, wydano 15 decyzji administracyjnych jako zezwolenia na usunięcie drzew i 1 decyzja administracyjna odmawiająca usunięcia drzew.

9. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

9.1. Pomoc Społeczna

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem określone zostały w statucie Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w ustawach i rozporządzeniach:

- o pomocy społecznej,
- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- o przeciwdziałaniu narkomanii,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o Karcie Dużej Rodziny,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,
- w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- o dodatku osłonowym,
- o dodatku węglowym,

- o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, stałe doskonalenie kadry oraz zapewnienie adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb form wsparcia mieszkańcom gminy. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością wypłaty świadczeń w ramach rządowych programów (w szczególności dodatków węglowych i dopłat do innych źródeł ciepła) - podobnie, jak w latach poprzednich wysoko oceniona została organizacja obsługi mieszkańców (kampania informacyjna, przyjmowanie wniosków).

W 2022 roku rozwijano również ofertę wysokospecjalistycznych usług (w tym, asystenta rodziny, opieka wytchnieniowa), poradnictwa specjalistycznego (w tym, terapii indywidualnej, terapii podtrzymującej, wsparcia psychologicznego, poradnictwa pedagogicznego, prawnego) oraz programów aktywności lokalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem obejmuje swoim działaniem teren całej gminy. Według stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudnionych na umowę o pracę było 31 pracowników: kierownik, 5 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 11 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze (w tym 7 osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych), 8 pracowników administracyjnych, 2 pracowników obsługi oraz dwie osoby zatrudnione na ½ etatu, które świadczyły pracę w Klubie "Senior+" w Nadziejewie.

Ponadto w 2022 roku zatrudniono w formie umowy zlecenia 53 osoby, z tego 8 osób do obsługi usług opiekuńczych – zatrudnienie finansowane z budżetu Gminy, 8 osób finansowanych z budżetu państwa wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 1 osoba świadcząca pracę w formie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także 28 osób świadczących pracę jako asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej. W 2022 roku koszt zawartych umów wyniósł 998.356,25 zł, w tym: 27.333 zł to koszt zatrudnienia w formie umowy zlecenia trzech osób, które świadczyły usługi administracyjne (BHP, p.poż, informatyczne, usługi prawne, serwerowe, biurowe).

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem, zatrudnienie opiekunów, asystentów rodziny, pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, wychowawcze i fundusz alimentacyjny wydatkowano 2.187.210,67 zł, z czego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 1.868.778,92 zł.

Wynagrodzenia:

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników OPS (w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe):

- Kierownik OPS – 7.697,01 zł brutto

- kadra kierownicza – 9.528,12 zł brutto,
- pracownicy socjalni – 5.342,21 zł brutto,
- pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze – 3.351,62 zł brutto,
- asystenci rodziny – 4.559,53 zł brutto,
- pracownicy do obsługi świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych – 5.303,22 zł brutto,
- pozostali pracownicy administracji i obsługi – 5.370,60 zł brutto,
- pracownicy Klubu „Senior+” w Nadziejewie – 1.699,24 zł brutto.

Beneficjentami pomocy społecznej są zarówno całe rodziny jak i osoby samotnie gospodarujące. W 2022 roku liczba rodzin objętych pomocą społeczną wyniosła 560 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 1246), udzielono świadczeń dla 228 rodzin (liczba osób w tych rodzinach - 512). Ponadto świadczenia pieniężne otrzymało 159 rodzin (386 osób w tych rodzinach), natomiast świadczenia niepieniężne tj. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz posiłek udzielono ogółem 116 rodzinom (337 osób w tych rodzinach).

Tabela 18. Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2022 roku

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	w tym kwota z budżetu Gminy Czarne w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe	52	522	331 348	0	51	54
Zasiłki okresowe	73	417	166 645	0	71	173
Zasiłki celowe i w naturze	147	1054	305 725	5 135	143	347
Zasiłki celowe – zdarzenie losowe	3	4	22 000	22 000	3	13
Posiłek	102	13 106	79 711	15 942	52	234
Usługi opiekuńcze	63	18 668	429 364	360 439	55	71
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	1 694	170 627	0	8	33
Odpłatność gminy za DPS	16	187	697 245	697 245	16	16

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SUO).

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę. SUO dla osób z zaburzeniami psychicznymi to szczególny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza z relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu i realizacji spraw bytowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez osoby z kwalifikacjami do zawodu m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego lub innej profesji dającej wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć tego rodzaju usługi. Do realizacji ww. zadania w 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem zatrudnił na umowę-zlecenie 8 wykwalifikowanych osób, które świadczyły SUO.

Tabela 19. Wypłaty świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2022 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłacona w zł	Ilość świadczeń	Ilość osób uprawnionych	Ilość rodzin	Ilość dzieci
1.	zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	501 949,57	4 424	184	184	4449
2.	dodatki do zasiłku rodzinnego	315 681,40	2 995	x		
3.	zasiłki rodzinne + dodatki do zasiłków (w.1+w.2)	817 630,97	7 419	184		
4.	zasiłek pielęgnacyjny	1 078 136,20	5 000	450		
5.	świadczenie pielęgnacyjne	2 265 687,30	1 073	100		
6.	specjalny zasiłek opiekuńczy	4 340,00	7	7		
7.	zasiłek dla opiekuna	0	0	0		
8.	świadczenie rodzicielskie	257 048,40	277	38		
9.	jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	44 000,00	44	448		
Razem		4 466 842,87				

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku nie realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny "Za życiem"- brak osób uprawnionych.

Tabela 20. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń w 2022 r w zł	Liczba wypłaconych świadczeń w 2022
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku	379 174,00	984
2.	0-17 lat	351 900,00	921
3.	18-24 lat	27 274,00	63
4.	25 lat i więcej	0	0

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2022 wyniósł 4.274.368,00 zł.

Tabela 21. Udzielone dodatki w 2022 roku

L.p.	Rodzaj dodatku	Liczba złożonych wniosków	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek	Kwota wypłaconych dodatków
1.	Dodatek osłonowy	1 172	1 124	662 169,31 zł
2.	Dodatek węglowy	1 114	943	2 829 000,00 zł
3.	Dodatek do źródeł ciepła:			
	3.1 Pellet drewny lub inna biomasa	161	154	462 000,00 zł
	3.2 Drewno kawałkowe	536	528	528 000,00 zł
	3.3 Gaz LPG	8	6	3 000,00 zł
	3.4 Olej	25	17	34 000,00 zł
4	Dodatek elektryczny	8	0	0
Razem		3 024	2 772	4 518 169,31 zł

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem w 2022 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2022 roku odbywała się na podstawie decyzji o udzieleniu pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny dla danej rodziny. Decyzję podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny, jak również postanowień Sądu Rodzinnego. W 2022 roku wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objętych zostało 118 osób (32 rodzin, w tym 74 dzieci).

W roku 2022 asystenci rodziny zakończyli współpracę z 4 rodzinami, w tym:

- 2 rodziny ze względu na osiągnięty cel,
- 2 rodziny ze względu na zmianę metody pracy.

Na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2022 roku Gmina Czarne wydatkowała środki finansowe w kwocie 257.832,90 zł, w tym asystenci rodziny 130.543,78zł, piecza zastępcza 225.076,80 zł. Z ogólnej kwoty 130.543,78 zł, wkład własny gminy wyniósł 100%.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2022 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem wpłynęło ogółem 154 wniosków, przyznano 286 spersonalizowane karty każdemu uprawnionemu członkowi dużej rodziny.

Gmina Czarne posiada 5 mieszkań chronionych, 4 znajdujące się w miejscowości Domisław oraz 1 mieszkanie znajdujące się w miejscowości Krzemieniewo. W 2022 roku ze wsparcia w mieszkaniach chronionych korzystało ogółem 5 rodzin (13 osób w tych rodzinach).

Konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy spowodował lawinowy napływ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli z tego kraju. To z kolei generowało potrzebę sformalizowania reguł określających zasady pobytu na terytorium RP tej ludności, jak również reguł udzielania jej pomocy na różnych płaszczyznach życia społecznego. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy

posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W celu zapewnienia wsparcia materialnego rodzinom ukraińskim w ustawie przewidziano m.in.:

- wsparcie w postaci świadczeń rodzinnych i wychowawczych,
- wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach pomocy społecznej,
- pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę na cele bytowe,
- dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej,
- dostęp do opieki medycznej na takich samych warunkach, jak osoby objęte ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce,
- wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- pomoc żywnościową w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem realizował ww. założenia poprzez wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

Tabela 22. Pomoc udzielona obywatelom Ukrainy w 2022 roku

L.p.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób, które otrzymały świadczenie	Kwota świadczeń
1.	Jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł	104	176	52 800,00 zł
2.	Zasiłki rodzinne	13	12	9 611,00 zł
3.	Zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia	34	11	3 686,70 zł
4	Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole	x	38	6 445,00 zł
5	Wyżywienie dzieci w przedszkolu	x	6	516,00 zł

Ponadto, osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogły otrzymać świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień udzielonej pomocy. Do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem wpłynęło 80 wniosków, po rozpatrzeniu których wypłacono wnioskodawcom

375 680,00 zł. Kwota ta była w 100% finansowana z budżetu państwa. Liczba obywateli Ukrainy objętych ww. pomocą to 103 osoby.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

Klub „Senior+” w Nadziejewie utworzony został w ramach Programu Wieloletniego „Senior+”. Działa jako ośrodek wsparcia w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem. Powołany został uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 23 marca 2021 nr 0007.15.2021 w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia - Klub „Senior+” w Nadziejewie.

Klub funkcjonuje od czerwca 2021 roku i świadczył usługi dla 15 osób w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo. Celem działania klubu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej w zależności od stwierdzonych w środowisku lokalnym potrzeb.

Większość zajęć w Klubie „Senior+” w Nadziejewie miała charakter zajęć stałych organizowanych według rozpoznanych potrzeb seniorów. W tym zakresie odbyły się zajęcia:

- ✓ manualne, które rozwijają sprawność manualną i pobudzają wyobraźnię seniorów, w ramach tych zajęć seniorzy wykonywali różnego rodzaju dekoracje typu stroiki świąteczne, kartki okolicznościowe, ozdoby z papieru, ozdabiano słoiki, wykonywano prace ze sznurka, kwietniki, ozdoby na imprezy okolicznościowe;
- ✓ kulinarne, ukierunkowane na wdrażanie zdrowych nawyków żywieniowych, na zajęciach przygotowywane były także posiłki na imprezy okolicznościowe oraz pieczone były ciasta na potrzeby imprez okolicznościowych odbywających się w Klubie,
- ✓ ruchowe, które seniorzy wykonywali przy użyciu sprzętu do ćwiczeń dostępnego w Klubie „Senior+”, w czasie sprzyjającej pogody korzystali ze spacerów i ruchu na świeżym powietrzu,
- ✓ gry i zabawy stolikowe, których celem jest usprawnianie pamięci i aktywności psychicznej, seniorzy w Klubie mają do dyspozycji różnego rodzaju gry towarzyskie, krzyżówki, rebusy, sudoku, puzzle.

Całkowity koszt utrzymania Klubu „Senior+” w Nadziejewie w 2022 roku wyniósł 114.097,43 zł, w tym: 84.937,43 zł - środki własne gminy, natomiast 29.190,00 zł - dotacja z urzędu wojewódzkiego.

9.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem

Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem jest jednostką budżetową, utworzoną na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Czarnem nr 0007.12.2018 z 28.02.2018 roku w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej pod nazwą Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem. Centrum realizuje określone ustawami zadania własne gminy, zadania zlecone ustawowo, zadania określone uchwałami organów gminy oraz wynikające z przepisów prawa z zakresu:

- ✓ pomocy społecznej,
- ✓ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- ✓ przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz zapewnienia dzieciom opieki i wychowania,
- ✓ realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- ✓ wspieraniu rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu,
- ✓ podejmowanie działań przystosowania dzieci i młodzieży do funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- ✓ rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów wynikających z uwarunkowań rodzinnych oraz eliminowanie problemów wynikających z postawy dziecka,
- ✓ podejmowanie działań zmierzających do reintegracji rodzin z terenu miasta,
- ✓ rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- ✓ działalność profilaktyczną zapobiegającą dysfunkcji rodzin.

Głównym celem funkcjonowania placówki jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem oraz specjalistycznym wsparciem. Centrum realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- ✓ prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Czarnem,
- ✓ konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i rodziców,
- ✓ pomoc w nauce, niwelowanie zaległości edukacyjnych,
- ✓ organizację czasu wolnego, odpowiednich zabaw dostosowanych do wieku, możliwości oraz predyspozycji rozwojowych dziecka,
- ✓ integrację dzieci i ich rodzin z lokalną społecznością, zapobiegając wykluczeniu społecznemu,
- ✓ stwarzanie warunków sprzyjających zaspokajaniu potrzeb wyższych tj.: poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, przynależności do określonej grupy społecznej oraz możliwości rozwoju,
- ✓ aktywny udział w życiu kulturalnym, w tym zajęcia kulturalno-rekreacyjne (tj. wyjazdy do kina, teatru, na basen, uczestnictwo w półkoloniach, itp.),
- ✓ działania animacyjne w formie pracy podwórkowej.

Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem nr 0007.56.2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. został zatwierdzony plan wydatków Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem na 2022 rok. Na działalność w 2022 r. jednostka budżetowa otrzymała kwotę 881.109.54 zł w tym: 609.854.01 zł w ramach projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica”

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (umowa nr RPPM.06.02.02-22-0071/20-00 z 24.11.2020 r.)

Dane o zatrudnieniu w CWRiD:

W Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w roku 2022 zatrudnione były 3 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 1 osoba na pół etatu: kierownik CWRiD w Czarnem (1etat), starszy wychowawca (1etat), wychowawca (1etat), kierownik Klubu Seniora (1/2 etatu).

Obsługa finansowo-kadrowa jednostki wykonywana była przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem na podstawie porozumienia z dnia 07 maja 2018 roku.

Wynagrodzenia w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem:

Dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc (*w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe*)

- kierownik jednostki: 7.519.63 zł brutto

Średnie wynagrodzenie brutto pozostałych pracowników:

- starszy wychowawca: 5.115.63 zł brutto;
- wychowawca: 4.933.17 zł brutto;
- kierownik Klubu Seniora: 3.912.32 zł brutto.

Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w ramach Placówki Wsparcia Dziennego realizuje zajęcia stałe prowadzone przez wychowawców i socjoterapeutę. W 2022 roku przeprowadzono wiele ciekawych, tematycznych działań z dziećmi i ich rodzinami. W dni powszednie placówka prowadzi wsparcie dla dzieci w formie zajęć opiekuńczych, wychowawczych oraz socjoterapeutycznych dzięki, którym młodzi ludzie nabywają kompetencje społeczne niezbędne do odpowiedniego funkcjonowania w codziennym życiu. Dzieci biorące udział w zajęciach otrzymywały profesjonalną pomoc w nauce, dzięki czemu nie miały zaległości w szkole. Wychowawcy zapewniali również pomoc opiekuńczo-wychowawczą, rozpowszechniając wśród dzieci zasady kultury osobistej oraz rozwijali ich samodzielność. W ramach zajęć pedagogicznych oraz wychowawczych odbywających się w Placówce Wsparcia Dziennego w Czarnem zorganizowano wiele ciekawych przedsięwzięć, między innymi:

- ✓ ferie zimowe pełne niespodzianek z poczęstunkiem;
- ✓ bal karnawałowy z poczęstunkiem;
- ✓ solidarni z Ukrainą - organizacja zbiórki najpotrzebniejszych rzeczy dla uchodźców wojennych z Ukrainy;
- ✓ organizacja zajęć plastycznych dla klasy 3d ze Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem;
- ✓ cykliczne zajęcia socjoterapeutyczne wspomagające rozwój dziecka poprzez realizację celów edukacyjnych, rozwojowych i terapeutycznych;
- ✓ cykliczne zajęcia plastyczne pobudzające wyobraźnię młodego człowieka;
- ✓ warsztaty ekologiczne dla dzieci w trosce o nasze wspólne dobro;
- ✓ warsztaty muzyczne przy gitarze - rozwijanie wrażliwości muzycznej;

- ✓ pielęgnacja roślinności oraz porządki przy Centrum – nauka obcowania z przyrodą, estetyczne doświadczenia;
- ✓ gry i zabawy podwórkowe mające na celu wzmacnianie sprawności fizycznej i odporności dziecka;
- ✓ organizacja spotkania autorskiego z panią Joanną Kozłowską, autorką bloga „Wysoka wrażliwość. Dziewczyno działaj”;
- ✓ Dzień Matki wraz z grillem oraz część artystyczna dzieci;
- ✓ seanse filmowe – treningi kompetencji społeczno-emocjonalnych;
- ✓ piosenki wędrowniki połączone z zajęciami plastycznymi w plenerze;
- ✓ rajdy rowerowe – aktywny relaks oraz korzyści zdrowotne;
- ✓ organizacja Dni Otwartych Funduszy Europejskich „Magiczna podróż w krainę zabaw”;
- ✓ udział w Dożynkach Gminnych w Wyczechach – pomysł na „Dożynkową fotobudkę”;
- ✓ warsztaty kulinarne oraz zasady savoir-vivre;
- ✓ warsztaty kulinarne - nauka lepienia pierogów we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich w Sokolu;
- ✓ wróżby i zabawy andrzejkowe wraz ze słodkim poczęstunkiem;
- ✓ wykonanie szopki bożonarodzeniowej - podtrzymujemy tradycje świąteczne;
- ✓ wspólne kolędowanie z podopiecznymi z Domu Pomocy Społecznej w Czarnem;
- ✓ udział w VII Czarneńskim Jarmarku Bożonarodzeniowym – akcja charytatywna dla Filipa;
- ✓ koncert kolęd wraz z ciepłym i słodkim poczęstunkiem;

Poprzez organizację powyższych działań wychowawcy pobudzali aktywność dziecka do pracy w grupach rówieśniczych, poszerzali ich wiedzę. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem rozwija wyobraźnię, umiejętności i wzmacnia mocne strony dziecka. Pozytywne gesty, słowa, akceptacja ze strony rówieśników i pracowników Centrum przyczyniły się do rozwijania, pobudzania zainteresowań oraz wzmacniania poczucia własnej wartości naszych dzieci, co pozytywnie wpływa na rozwój osobowości, kształtowanie relacji społecznych opartych na wzajemnej pomocy, życzliwości jak również współpracy i solidarności.

Przygotowaliśmy po raz kolejny szopkę bożonarodzeniową - element, bez którego trudno wyobrazić sobie święta Bożego Narodzenia i który stał się coroczną tradycją Centrum. Przypomina nam o istocie celebrowania tych najpiękniejszych kilku dni w roku. W związku z mocno zakorzenioną tradycją tworzenia szopek w Polsce, Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem wraz z dziećmi stworzyło przepiękną Bożonarodzeniową stajenkę, która stanęła przed budynkiem Centrum przy ulicy Cichej. Miejsce było często odwiedzane przez mieszkańców oraz gości odwiedzających Czarne.

Zdjęcie: Szopka Bożonarodzeniowa

Zdjęcie: Udział w obchodach Konstytucji 3 Maja

Ponadto Centrum w 2022 r. kontynuowało rozpoczęty w grudnia 2020 r. projekt unijny pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” w ramach Działania 06.02. Usługi Społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, którego Beneficjentem jest Gmina Czarne reprezentowana przez Burmistrza Czarnego Pana Piotra Zabrockiego.

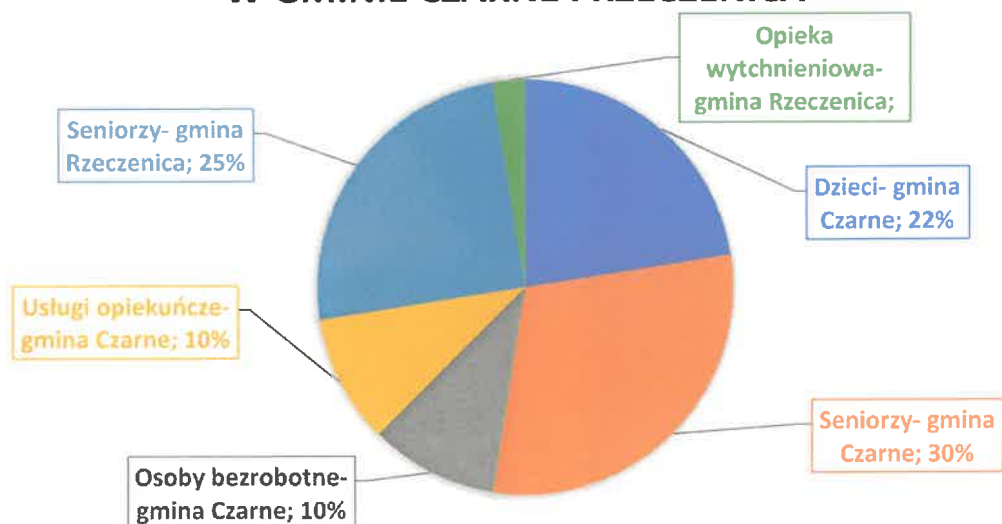
W projekcie udział biorą udział następujący partnerzy:

- Gmina Czarne, Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem jako podmiot realizujący projekt - Partner Wiodący;
- Stowarzyszenie „Inspiracja”- Partner nr 1;
- Stowarzyszenie „Z Otwartym Sercem”- Partner nr 2;
- Gmina Rzeczenica - Partner nr 3;
- Spółdzielnia Socjalna „Klemens”- Partner nr 4;

W ramach projektu zrekrutowano następującą ilość uczestników:

- 45 dzieci z terenu miasta i gminy Czarne;
- 20 osoby dorosłe z terenu miasta i gminy Czarne;
- 20 osób objętych usługami opiekuńczymi w gminie Czarne;
- 60 seniorów z gminy Czarne;
- 50 seniorów z gminy Rzeczenica;
- 5 osób objętych opieką wytnieniową w gminie Rzeczenica.

UCZESTNICY PROJEKTU PN. "MYŚLĄC O RODZINIE W GMINIE CZARNE I RZECZENICA"

Wykres 6. Procentowa liczba uczestników projektu Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica

Główne założenia projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” to:

1. Organizacja czasu wolnego dla rodziców i dzieci z wykorzystaniem animacji środowiskowych;
2. Usługi opiekuńcze gmina Czarne;
3. Podnoszenie kompetencji społecznych rodziców/opiekunów dzieci;
4. Poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i rodziców;
5. Zwiększenie ilości miejsc w Placówce Wsparcia Dziennego;
6. Wsparcie rodzin w zakresie seniorów z terenu Miasta i Gminy Czarne;
7. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla seniorów gmina Czarne;
8. Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej seniorów gmina Czarne;
9. Wsparcie specjalistyczne w zakresie zdrowia seniorów gmina Czarne;
10. Organizacja czasu wolnego dla seniorów gmina Czarne;

Jednym z zadań w projekcie pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” było utworzenie Klubu Seniora. W 2022 roku uczestnicy Klubu Seniora mieli możliwość skorzystania ze specjalistycznych porad oraz konsultacji, które były prowadzone przez psychologa, onkologa, prawnika oraz pielęgniarkę. Dodatkowo dla Seniorów były zorganizowane warsztaty z dietetykiem, warsztaty florystyczne oraz zajęcia fizjoterapeutyczne. Spotkania w Klubie Seniora organizowane są w Czarnem (3x w tygodniu), Wyczechach, (1x w tygodniu), Bińczu (1x w tygodniu) oraz Krzemieniewie (1x w tygodniu). Na realizację powyższych działań Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w ramach partnerstwa udostępnia lokal przy ulicy Kościuszki 10.

Tabela 23. Miesięczny czas pracy przypadający na specjalistę

Rodzice	Dzieci	Ilość godzin pracy w miesiącu
Specjalista		
Psycholog rodzinny	Logopeda	6h/8h
Prawnik rodzinny	Psycholog dziecięcy	6h/8h

10. EDUKACJA

10.1. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli.

Sieć publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- 1) Szkoła Podstawowa im Danuty Siedzikówny ps. INKA w Czarnem, ul. Parkowa 4,
- 2) Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie - Krzemieniewo 16,
- 3) Szkoła Podstawowa w Wyczechach - Wyczechy 29.

Sieć publicznych przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- 1) Przedszkole Gminne w Czarnem – Czarne ul. Parkowa 7.

Sieć uzupełniają również oddziały przedszkolne, które zostały utworzone w Szkołach Podstawowych w Krzemieniewie i Wyczechach.

Na terenie Gminy Czarne funkcjonuje również Gminny Żłobek w Czarnem – Czarne ul. Wojska Polskiego 1.

Tabela 24. Liczba dzieci, oddziałów i nauczycieli w poszczególnych jednostkach

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Czarnem	467	25	66
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	49	9	16
w tym oddział przedszkolny	12		
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	109	9	18
w tym oddział przedszkolny	25		
Przedszkole Gminne w Czarnem	222	9	27
Gminny Żłobek w Czarnem	25	2	4
O g ó ł e m	909	54	131

dane na dzień 31.12.2022 r.

10.2. Struktura zatrudnienia w szkołach.

W 2022 r. uległy zmianie stopnie awansu zawodowego nauczycieli W placówkach oświatowych Gminy Czarne było 121,099 etatów nauczycielskich oraz 55,00 etatów pracowników administracji i obsługi.

Strukturę zatrudnienia według stopnia awansu zawodowego przedstawia tabela nr 22. Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 61,12%. Drugą co do wielkości grupą są nauczyciele mianowani – 20, 69%. Najmniej jest nauczycieli o stopniu początkujący 18,03%.

Tabela 25. Liczba zatrudnionych nauczycieli w poszczególnych placówkach oświatowych

Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli w etatach wg stanu na dzień 31.XII.2022 r.			
	ogółem	początkujący	mianowany	dyplomowany
Szkoła Podstawowa w Czarnem	66,73	10	11,73	45
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	17,64	0	4,12	13,52
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	14,359	3,611	3,526	7,222
Przedszkole Gminne w Czarnem	22,37	8,230	5,69	8,45
Ogółem	121,099	21,841	25,066	74,192

Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i przedszkolu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego w Czarnem za 2022 r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela 26. Średnie wynagrodzenia brutto nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego w Gminie Czarne

Stopień awansu zawodowego	Średnia liczba etatów	Kwota średniego wynagrodzenia brutto w zł
Nauczyciel początkujący	18,03	4.637,63
Nauczyciel mianowany	20,69	5.347,08
Nauczyciel dyplomowany	61,12	7.412,60

Dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc (*nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe*), dyrektorów poszczególnych placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem – 10.306,42 zł
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wyczechach – 8.976,97 zł,
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie – 9.379,30 zł,
- Dyrektor Przedszkola Gminnego w Czarnem – 8.677,96 zł,
- Dyrektor Gminnego Żłobka w Czarnem 1/4 etatu - 1.926,88 zł.

Pozostałe zatrudnienie w jednostkach oświatowych na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz

średnia płaca brutto przedstawia się następująco:

Tabela 27. Średnia płaca brutto pracowników administracji i obsługi

Nazwa jednostki	Pracownicy administracji		Pracownicy obsługi	
	etaty	średnie wynagrodzenie	etaty	średnie wynagrodzenie
Szkoła Podstawowa w Czarnem	2	4.364,39 zł	16	3.898,12 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	1	4.607,61 zł	3	3.933,88 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	1	4.377,97 zł	3	3.383,49 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	1	4.743,68 zł	20,5	3.375,17 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	0	0,00 zł	7,5	3.563,65 zł

Realizowane zadania oświatowe

Gmina Czarne realizowała zadania oświatowe wynikające z ustawy Prawo Oświatowe, ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych. W szkołach odbywała się nauka języka obcego – wszyscy uczniowie korzystali z nauki języka angielskiego 656 uczniów, a dodatkowego z języka obcego – niemieckiego uczyło się 209 uczniów. W Szkole Podstawowej w Czarnem funkcjonowały oddziały integracyjne (4 oddziały) z liczbą 64 uczniów i sportowe 3 oddziały z liczbą 69 uczniów. W oddziałach sportowych prowadzono szkolenie sportowe w kierunkach: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna.

We wszystkich szkołach podstawowych podejmowano różnego rodzaju działania, ukierunkowane na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które dostosowane były do indywidualnych potrzeb poszczególnych uczniów. Uczestniczyli oni w zajęciach: rewalidacja, logopedia, zajęcia wyrównawcze, indywidualizowana ścieżka rozwoju, praca z nauczycielem wspomagającym, nauczanie indywidualne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

10.3. Udział jednostek oświatowych w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach, pozyskane środki finansowe.

1. Szkoła Podstawowa w Wyczechach

Szkoła Podstawowa w Wyczechach systematycznie podejmuje intensywne działania na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych, w roku 2022 pozyskano środki w wysokości:

- 25.000,00 zł - w ramach rządowego programu „Poznaj Polskę” – edycja marzec 2022 r.
- 18.750,00 zł - w ramach rządowego programu „Poznaj Polskę” – edycja wrzesień 2022 r.
- 43.750,00 zł - w ramach rządowego programu „Aktywna tablica dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”, (w ramach dotacji zakupiono: monitor interaktywny 65 cali, laptop, robot Photon, tablet, 21 programów multimedialnych wspomagających pracę z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).

- 3.357,00 zł - w ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnem i realizowanych wspólnie programów profilaktycznych - dofinansowanie wyjazdów edukacyjnych,
- 4.000,00 zł - dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Debiutant” na zakup sprzętu sportowego oraz organizację imprez sportowych,
- 138,00 zł – pozyskano materiały dydaktyczne do prowadzenia zajęć z wdz w postaci 5 filmów edukacyjnych i scenariuszy zajęć,
- 200,00 zł – w ramach projektu „Tradycyjny sad”
- od prywatnych darczyńców: - 8.000,00 zł - na zakup tablicy interaktywnej, 1.726,99 zł - na inne potrzeby szkoły, 3 kanapy od firmy Negro.

W roku 2022 r. w ramach działalności dydaktyczno – wychowawczej zrealizowano:

- Akademię z okazji Dnia Babci i Dziadka, Szkolny konkurs kolęd, Dzień puzzli, Zabawę i warsztaty karnawałowe, Wizytę edukacyjną do Gospodarstwa ekologicznego państwa Patalas, Akademię z okazji Dnia Kobiet, Wycieczkę rowerową i ognisko z okazji powitania wiosny, Dzień bez plecak, Szkolne Biegi na Orientację, Akademia z okazji świąt majowych, Wycieczkę do gospodarstwa rolnego w Juchowie, Dzień Unii Europejskiej, Wycieczka do parku trampolin i do kina w Szczecinku dla uczniów klas IV-VI, Festyn z okazji Dnia Dziecka, Wycieczkę rowerową dla klas IV-VIII do Ośrodka Wypoczynkowego Rzewnica, Projekt „Tradycyjny sad”, Wybory do Samorządu Uczniowskiego, Kawiarenka Literacka, Zajęcia o tematyce Minecraft w ramach Ogólnopolskiej akcji „Noc bibliotek”, Dyskotekę szkolną z okazji Dnia Chłopaka, Udział w akcji Lasów Państwowych – sadzenie drzew, Dzień Tabliczki Mnożenia, Spływ kajakowy dla klasy VIII, Przedstawienie „Na straganie” przygotowane przez uczniów klasy 2, Akademię z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Ślubowanie uczniów klasy pierwszej, Uprzątnięcie pomnika w Wyczechach przez uczniów klasy VIII, Dzień owoców i warzyw w klasach 0-V, Dzień Postaci z Bajek w klasach 0-III, Udział klas I-III w Ogólnopolskiej Akcji „Śniadanie daje moc”, Wycieczkę szkolną do Berlina, Udział w Ogólnopolskiej Akcji pt. „Szkoła do hymnu”, Akademię z okazji Święta Niepodległości, Wyjazd do Szczecinka na spektakl teatralny dla uczniów klas I-III, „Andrzejki” w klasa IV-VIII, „Andrzejki” w klasa I-III, „Mikołajki” dla uczniów klas III-VIII, „Warsztaty mikołajkowe dla uczniów klas 0-II” w Chojnicach, „Segregacja odpadów ważna sprawa” – zajęcia edukacyjne prowadzone przez pracownika Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze, „Spotkanie świąteczne dla uczniów i pracowników szkoły”

W roku 2022 r. systematycznie realizowano zajęcia z wykorzystaniem sprzętu pozyskanego w ramach rządowego programu „Laboratoria Przyszłości”. W celu jak najlepszego wykorzystania nowoczesnych pomocy dydaktycznych pozyskanych z programu „Laboratoria Przyszłości” przeszkolono również nauczycieli.

W ramach działalności profilaktycznej zrealizowano: zajęcia z udzielania pierwszej pomocy, Spotkanie z policjantami z posterunku policji w Czarnem dla uczniów klasy I, Spotkanie z panią policjantką z Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie dla uczniów klas I-III i IV-VIII.

Uczniowie naszej szkoły brali udział w wydarzeniach gminnych: Festyn ekologiczny „Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nadziejewie to nie wysypisko śmieci”,

Dożynki gminne, Rajd Szlakami Walk i Męczeństwa, Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy, Zrealizowano wycieczki w ramach rządowego programu „Poznaj Polskę”: Toruń – wycieczka jednodniowa dla klas I-III, Warszawa – wycieczka trzydniowa dla klas IV-VIII, Dla uczniów klas I-III – jednodniowa, Dla uczniów klas IV-VIII – dwudniowa

Sukcesy uczniów: II miejsce w Powiatowej Olimpiadzie Wiedzy o HIV/AIDS i uzależnieniach pod hasłem: „UZALEŻNIENIA WOKÓŁ MNIE” dla uczniów klas 8 szkół podstawowych.

W roku 2022 r. w ramach współpracy z Biblioteką Filia w Wyczechach zorganizowano następujące zajęcia: Warsztaty wielkanocne, Piknikowe czytanie, „Festiwal czytelnicy”, Udział w Ogólnopolskiej Akcji Narodowe Czytanie, „Zajęcia mikołajkowe w bibliotece”, „Zajęcia świąteczne w bibliotece”,

W roku 2022 uczniowie i nauczyciele wzięli udział w projekcie pt. „Pod żaglami w Gminie Rzeczenica i Czarne” w ramach, którego zrealizowano: zajęcia edukacyjne w Ośrodku Wypoczynkowym „Rzewnica”, wycieczkę do Gdyni, kurs żeglarski zakończony egzaminem

i uzyskaniem patentu dla jednego nauczyciela, zajęcia prowadzone metodą projektu w szkole, obóz żeglarski w czasie wakacji nad jeziorem Rychnowskim, wyjazdy na basen sportowy do Człuchowa.

Udział w akcjach charytatywnych: kiermasz wielkanocny na rzecz osób przybyłych z

Ukrainy, zbiórka na rzecz Nadii Gebauer – dziewczynki chorej na SMA, udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy

2. Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie brali udział w ogólnopolskim programie dla szkół w ramach którego uczniowie oddziałów 1-5 otrzymują warzywa, owoce i przetwory mleczne, 2) 14 Ogólnopolskim Konkursie Ekologia w moim domu 3) w „Projekcie pod Żaglami w gminie Rzeczenica i Czarne”, realizowane w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie w roku 2022-202-zajęcia nad Jeziorem Szczytno, wyjazd do Akwarium Gdynińskiego Biwak nad Jeziorem Rychnowskim ,zajęcia na basenie,4) udział w Projekcie „Szkoly pełne Talentów”,5) udział w Programie „Moje miasto bez Elektrośmieci,

Ponadto Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie uczestniczyła i brała udział w przedsięwzięciach wychowawczych i edukacyjnych takich jak: Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia, Sprzątanie Świata, Zapalamy Znicz, Narodowe Czytanie, Pomorski Bieg Przełajowy, Szkoła do Hymnu, Szkoła Pamięta, Bohater ON, udział w Programie „Niepodległa 2022” Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF, Dzień Bezpiecznego Internetu, zbiórka nakrętek dla chorych dzieci z terenu Gminy Czarne, zbiórka żywności dla Ukrainy udział w akcji Bezpieczna Droga do Szkoły, udział w projekcie „Pod Żaglami w Gminie Rzeczenica i Czarne” udział w zajęciach przygotowujących do żeglowania nad Jeziorem Szczytno, udział w obozie żeglarskim nad Jeziorem Rychnowskim, udział w zajęciach na basenie w Człuchowie w ramach realizacji Projektu Pod Żaglami, Dzień Pluszowego Misia, cykliczne akcje profilaktyczne Stop Uzależnieniom, udział w warsztatach profilaktycznych fonoholizm- sieciolizm, udział w programie Trzymaj Formę, udział w konkursie organizowanym przez Lasy Państwowe w Czarnem „Jesienne ptaki i zwierzaki”, udział

w 4 edycji akcji "SadziMy" - posadź drzewko z Prezydentem, udział w I Wojewódzkim Konkursie Geograficznym "Świat w Lapbooku" udział w konkursie diecezjalnym Różaniec dla Maryi oraz Szopka Bożonarodzeniowa organizowanym przez Fundację Małych Stópek, udział w konkursie „Piernik Bożonarodzeniowy”, udział w warsztatach bożonarodzeniowych – bursztynowa bombka, udział w zajęciach Animacje -Rewelacje- warsztaty profilaktyczne połączone z zabawą, spotkania z policjantem, udział w zajęciach z programu „Laboratoria Przyszłości”, pierwsza pomoc przedmedyczna- pokaz strażaków z OSP Bińcze - z okazji Dnia Dziecka, Góra Grosza, WOŚP, organizacja klasowego ogródka warzywnego w ramach akcji Zdrowo Jem, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w ramach doradztwa zawodowego oraz z przedstawicielami zawodów związanych z pracą na morzu w celu realizacji godzin z Projektu Pod Żaglami, światowy dzień ziemi- lekcje z klimatem - Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Akcja Żonkile, konkurs Mój Wymarzony Lizak, Ogólnopolski konkurs plastyczny Bezpiecznie na Wsi - organizator MRiRW oraz KRUS, udział w konkursie organizowanym przez KRUS - „Pomagam bezpiecznie w gospodarstwie rolnym”, obchody Dnia Dziecka, Projekt Edukacyjny Skarby Bałtyku, Bezpieczne ferie, Bezpieczne wakacje.

W ramach realizacji zadań statutowych szkoły zorganizowano przedstawienia artystyczne: Jaselka, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Zapalmy Znicze, pasowanie na ucznia klasy I, 11 listopada, Poranek Wielkanocny, Dzień Niepodległości, Święto Pracy, Dzień Flagi, Rocznica Konstytucji 3 Maja, konkurs Kapliczka dla Maryi, Dzień Mamy i Taty, Dzień Kobiet.

Trzy uczennice Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie otrzymały tytuł Wolontariusza Roku w kategorii Młodzież przyznany przez Kapitułę Akcji „Wolontariusz Roku”. Jedna nauczycielka otrzymała tytuł Wolontariusza Roku w kategorii Wolontariusz Roku - Działalność społeczna.

3. Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem

W roku 2021/2022 Szkoła Podstawowa zrealizowała programy innowacyjne: *Zabawy językowe, które kształtują piękną mowę, Gimnastyka buzi i języka, Jak się uczyć, żeby się nauczyć, Ratujemy i uczymy ratować, TIK TAK – przez komputer na świat, Sprawność i samodzielność neuroruchowa, Dojrzałość motoryczna kluczem sukcesu edukacyjnego, Wir spielen beim Deutschlernen* (program nauki języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w klasie I), *Poznajemy język angielski poprzez gry i zabawy, Szachy w szkole.*

Szkoła prowadziła działania profilaktyczne, których celem było zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, przeciwdziałanie uzależnieniom. W ramach takich działań przeprowadzono następujące inicjatywy: Kampania „19 dni przeciw przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, Happening Pomarańczowa Sznurówka – akcja przeciwko hejtowi, Kampania „Prawa Dziecka”, Dzień Bezpiecznego Internetu, Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka, Dzień Pluszowego Misia, Bezpieczna Droga do Szkoły – przepisowy ruch drogowy (we współpracy z Policją Państwową), Akcja przeciwko hejtowi – kampania we współpracy z Fundacją ORANGE, Europejski Dzień Mózgu, Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, „Pomarańczowa sznurówka” – przeciwdziałanie hejtowi w internecie, Hazard? Nie, dziękuję, Ogólnopolski Dzień Autyzmu, Szkoła Pamięta, Światowy Dzień Walki z AIDS, Światowy

Dzień Zapobiegania Samobójstwom, Międzynarodowy Dzień bez Przemocy, Międzynarodowy Dzień Tolerancji.

Przeprowadzono działania o tematyce prozdrowotnej i ekologicznej:

- Rodzicu, nie bądź sam! program wsparcia grupowego dla rodziców.
- Choroby XXI wieku – AIDS, dopalacze, uzależnienia.
- RePETujemy! – program edukacji proekologicznej dla uczniów klas I-III.
- Wiem, co jem – program edukacji prozdrowotnej.
- Trzymaj formę – program edukacji prozdrowotnej.
- Rośliny, które leczą – program edukacji ekologicznej.
- Ekomisja – nie marnuję – program edukacji ekologicznej.
- Segregujemy odpady.
- Pomagamy zwierzętom – zbiórka karmy.
- Jestem cool i nie palę – program edukacji prozdrowotnej.
- Szkoła wolna od cyberprzemocy.

W ramach działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i podnoszenie umiejętności postępowania w sytuacjach trudnych przeprowadzono spektakle profilaktyczne: „Dzieci sieci – Plik i Folder na tropie internetowych kłopotów” (cykl spektakli dla uczniów klas I-III), „W pułapce złudzeń” (spektakl muzyczny dla klas VII-VIII), „Twoje decyzje, twoje życie” (spektakl dla uczniów klas VI-VIII).

W ramach innych działań dydaktycznych przeprowadzono ponad liczne konkursy wśród których warto wymienić: „Jeden dzień z wakacji” – konkurs literacki, „Jesienne ptaki i zwierzęta” – konkurs plastyczny, XX Wojewódzki Quiz Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych – Kanada”, „Christmas Card” – konkurs językowo-plastyczny, Potyczki matematyczne dla klas IV-VIII (konkursy odbywały się na każdym poziomie), „Mój wymarzony zawód” – konkurs plastyczny, „Tajemnice różańca” – konkurs plastyczny, „Pierniczkowe szaleństwo”, „Moja ulubiona zabawa logopedyczna”, „Najpiękniejsza kartka na Boże Narodzenie” – konkurs plastyczny, „Legendarne początki Państwa Polskiego”, „Wielkanocne cuda”, Konkurs wiedzy z języka angielskiego (dla klas III), „Pszczoły to nasi przyjaciele” – konkurs przyrodniczy, „Co zawdzięczam pszczołom” – konkurs przyrodniczy, „Piękne pisanie jest sztuką” – konkurs kaligraficzny, „Autyzm – jak to widzę” – konkurs plastyczny, Konkurs wiedzy o rynku pracy, Konkurs chemiczny, Konkurs pięknego czytania w języku niemieckim, „Stop hejtowi” – konkurs informatyczny, „Zimowe rymowanie” – konkurs logopedyczny, Konkurs wiedzy o lesie dla klas I-III, „Mój wymarzony robot” – konkurs techniczny, „Zrób to sam” – konkurs plastyczno-techniczny, Konkurs wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego, „Geograf roku”, „Wymyślone bajki” – konkurs literacki, „Moja Ojczyzna” – konkurs literacki, „Biolog roku”, Konkurs wiedzy mitologicznej, Konkurs na najlepszego czytelnika, „Wielcy Polacy” – konkurs plastyczny, Konkurs języka angielskiego dla klas IV-VI, „Rodzina królewska w Wielkiej Brytanii” – konkurs języka angielskiego, „Mój przyjaciel pies” – konkurs plastyczny, „Pani Jesień” – konkurs plastyczny, „Mój Kościół na Pomorzu”, Starożytność – konkurs historyczny

W ramach edukacji ekologicznej odbyły się konkursy: „Jak segreguję odpady?”, „Wpływ odpadów na życie i zdrowie zwierząt”, „Szanuj las”, „Poznaj środowisko, w którym żyjesz”, konkursy wiedzy o pszczołach, „RePETujemy” – konkurs ekologiczny dla klas I-III, „Wiem, co jem”, „Rośliny, które leczą”.

Uczniowie szkoły wzięli udział w 8 konkursach przedmiotowych organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku: z języka polskiego, języka angielskiego, historii, geografii, biologii, chemii, fizyki i matematyki. Uczeń klasy VIII awansował do etapu rejonowego Konkursu z Geografii.

Uczniowie szkoły mają w swoim dorobku liczne udziały w zawodach sportowych oraz wysokie miejsca w rywalizacji, należy wymienić: III miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Biegach Przełajowych, II miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Chłopców, Finał Wojewódzki Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Dziewcząt, II miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Koszykówce 3x3 Chłopców, III miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Koszykówce 3x3 Dziewcząt, I miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Dziewcząt.

Wśród licznych zadań wychowawczych i edukacyjnych zrealizowanych w roku 2022 pojawiły się działania o charakterze patriotycznym: Uroczyste obchody Dnia Patrona Szkoły – 1 Marca, Tydzień z Patronem Szkoły, Uroczysta Akademia z okazji Rocznicy Konstytucji 3 Maja, Narodowe Czytanie, Uroczysta Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Udział w Ogólnopolskim Konkursie „Do hymnu!”, „Szkoła Pamięta 2022” -ogólnopolska akcja pod patronatem MEiN, Uroczysta Akademia z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada. W szkole przeprowadzono również liczne projekty edukacyjne.

Siedmioro uczniów szkoły otrzymało tytuł Wolontariusza Roku w kategorii Młodzież przyznany przez Kapitułę Akcji „Wolontariusz Roku”. Uczniowie zrzeszeni w Szkolnym Kole Wolontariatu pod opieką nauczycieli przeprowadzili akcje charytatywne: kartki dla chorej Blanki Lipińskiej, zbiórkę nakrętek dla Zuzanny Pacałaty ze Szczecinka, zbiórkę maskotek na 30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, adopcję serca we współpracy ze Stowarzyszeniem Ruchu MAITRII, zbiórkę darów dla Szkoły Polskiej w Podbrodziu na Litwie, zbiórkę dla uchodźców wojennych z Ukrainy.

Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem systematycznie podejmuje intensywne działania na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych, w roku 2022 pozyskano środki w wysokości: 5000,- zł - dla Uczniowskiego Klubu Sportowego na zakup sprzętu sportowego oraz organizację imprez sportowych, od prywatnych darczyńców środki - na potrzeby szkoły 17.650 zł.

4. Przedszkole Gminne w Czarnem

Przedszkole Gminne w Czarnem w roku 2022 pozyskało środki finansowe w wysokości:

- 1500 zł - w ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnem i realizowanych

wspólnie programów profilaktycznych dofinansowanie do zakupu artykułów papierniczych;

- 6464,07 zł. – zorganizowany wspólnie z radą rodziców kiermasz wielkanocny i bożonarodzeniowy;

- 463,60 zł – w ramach współpracy z księgarnią Tuliszków pozyskano 74 szt. książek w/w wymienionej kwocie, które wykorzystano jako nagrody w organizowanych konkursach oraz dla dzieci 6-letnich na zakończenie roku szkolnego;

- 1500,00 zł. – od prywatnych darczyńców na inne potrzeby przedszkola.

W roku 2022 w ramach działań edukacyjno-profilaktycznych zrealizowano programy: innowacyjny program czytelniczy „Podróże z książką”, program edukacyjny „Edukacja leśna”, program patriotyczny, program adaptacyjny, program doradztwa zawodowego, program edukacji ekologicznej „Ekołudki”, program edukacyjno-profilaktyczny „Przedszkole promujące zdrowie”.

Przedszkole Gminne w Czarnem wzięło udział w realizacji wielu projektów edukacyjnych: projekt zainicjowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zorganizowany przez Lasy Państwowe # sadzimy; projekt zainicjowany przez Ministra Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta”, „Szkoła do Hymnu”; realizacja Ogólnopolskiego Projektu Polskiego Związku Szachowego „Edukacja przez szachy w szkole i przedszkolu”; ogólnopolska kampania „Przytul się do drzewa”; projekt czytelniczy „Kicia Kocia” realizowany w grupach dzieci 3-letnich; zorganizowanie spotkania edukacyjnego „Solidarni z Ukrainą”; w ramach działań związanych z przynależnością do „Pomorskiej sieci przedszkoli i szkół promujących zdrowie” zrealizowano zajęcia edukacyjne m.in. na temat: „Sprzątanie świata”, „Bieg Przedszkolaka”, „Dzień dyni”, „Święto jabłka i gruszek”, „Światowy dzień wody”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Światowy Dzień Ziemi”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Ile wiemy o uzależnieniach – co musisz wiedzieć o HIV i AIDS”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Spacer do lasu – las pod lupą”, „Olimpiada sportowa”.

Realizując zadania wynikające z Planu Roczego oraz zorganizowane z własnej inicjatywy przygotowano i zorganizowano uroczystości przedszkolne, przedstawienia teatralne, konkursy: Dzień Edukacji Narodowej, pasowanie na przedszkolaka, Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka, „Dzień kolorowej skarpety”, „Dzień autyzmu”, „Dzień kundelka”, Andrzejki, „Pomóżmy ptakom przetrwać zimę”, „Podróż do krainy empatii”, Dzień Babci i Dziadka, bal karnawałowy, Jasełka, Dzień Rodziny, uroczyste zakończenie roku szkolnego; przedstawienia teatralne z udziałem rodziców : „Zimowe święta”, „Czerwony Kapturek”, zorganizowanie konkursu plastycznego pt. „Czarne moje miasto-ciekawe miejsca”, konkursu „Mam talent” oraz konkursu recytatorskiego pt. „Dbam o zdrowie”; udział w konkursie plastycznym zorganizowanym przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Słupsku nt. „Siostró, bracie – o zdrowie dbacie?”, nagrodę główną odebrała Agatka Kopczak;

Udział w akcjach charytatywnych: zbieranie nakrętek we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Bińczu oraz we współpracy z Dziennikiem Bałtyckim dla Olusia chorego na SMA; zbiórka na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – 763,60 zł.; zbiórka pieniężna na rzecz poszkodowanych w konflikcie zbrojnym na Ukrainie – 1750,00 zł (dodatkowo zbiórka odzieży i produktów spożywczych); zbiórka karmy dla zwierząt przekazanej dla TOZ Człuchów, schronisko dla zwierząt Chojnice oraz dla Stowarzyszenia „Szansa” – razem 288

kg.; udział w akcji promującej recykling i ochronę środowiska „Tusz do paki”; zbiórka na konto fundacji „Gdy liczy się czas” – Dzień Piżamy w Przedszkolu – 1118,00 zł.; zbiórka funduszy na rzecz Filipa Pawelek.

W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym: udział naszych dzieci w Biegu Strażaka zorganizowanym z okazji Dnia Niepodległości przez Ochotniczą Straż Pożarną oraz Pomorskim Biegu Przełajowym zorganizowanym przez Jednostkę Wojskową w Czarnem; w ramach realizacji programu doradztwa zawodowego dzieci odwiedziły zakład naprawczy „Spaw-Met”, zakład fryzjerski, piekarnię, bibliotekę, pocztę, zakład protetyczny a poszczególne grupy zapraszały na teren przedszkola rodziców, którzy opowiedzieli o wykonywanym przez siebie zawodzie; udział dzieci z grup 6-latków w olimpiadzie sportowej „Zostań Mistrzem” zorganizowanej przez STS Pomerania Szczecinek; zorganizowano wspólnie z rodzicami kiermasz wielkanocny i bożonarodzeniowy; przedszkole współpracowało ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Człuchowie w ramach realizacji programu „Przedszkole promujące zdrowie”, a także z Nadleśnictwem Czarne-Człuchowskie w ramach realizacji programu „Edukacja leśna”; prowadziło cykliczne spotkania edukacyjne z paniami z Biblioteki Publicznej w Czarnem; ponadto realizowano projekty edukacyjne z Ochotniczą Strażą Pożarną, CCK, OPS, Posterunkiem Policji, Szkołą Podstawową w Czarnem, Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Czarnem.

10.4. Finanse oświaty

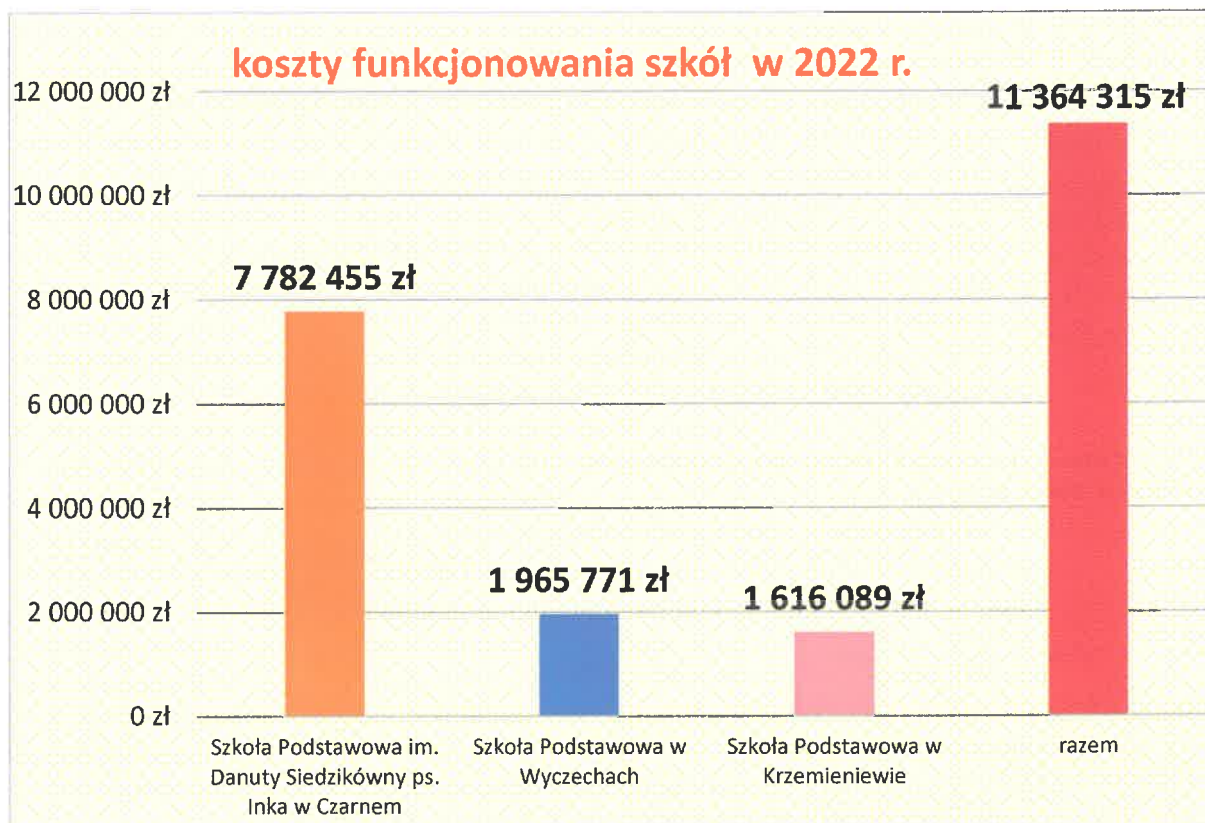
Wydatki na oświatę i edukację to jedno z największych obciążeń dla budżetu gmin, które są odpowiedzialne za prowadzenie szkół i przedszkoli. Jednym z dochodów gminy jest część oświatowa subwencji oświatowej. Zgodnie z art. 237 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa

Tabela 28. Wydatki poniesione na zadania oświatowe w 2022 roku

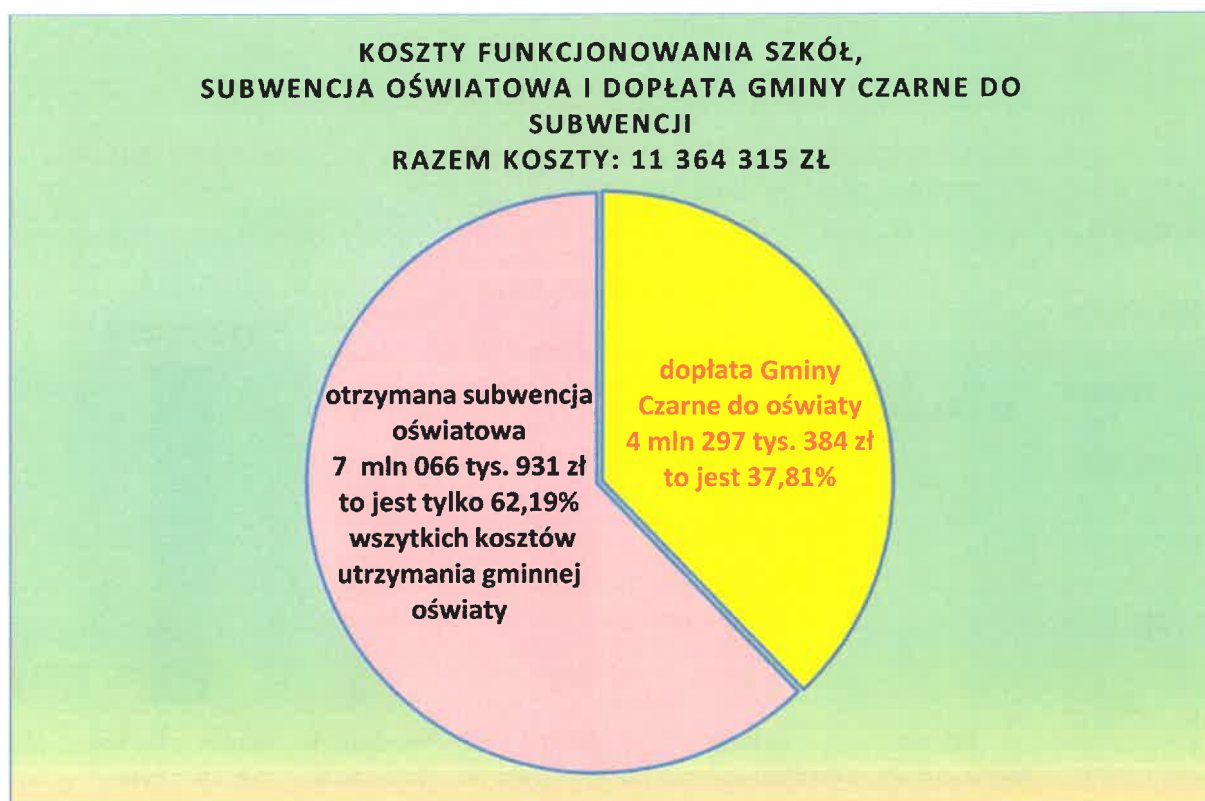
Nazwa jednostki oświatowej	Wydatki wykonane
Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem	7.782.455,43 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	1.965.770,91 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	1.616.088,76 zł
Razem	11.364.315,10 zł

Wykres 7. Koszty funkcjonowania szkół

Wykres 8. Koszty funkcjonowania szkół - subwencja i dopłata gminy do subwencji w 2022 r.

Przedszkola, Oddziały Przedszkolne i Żłobek

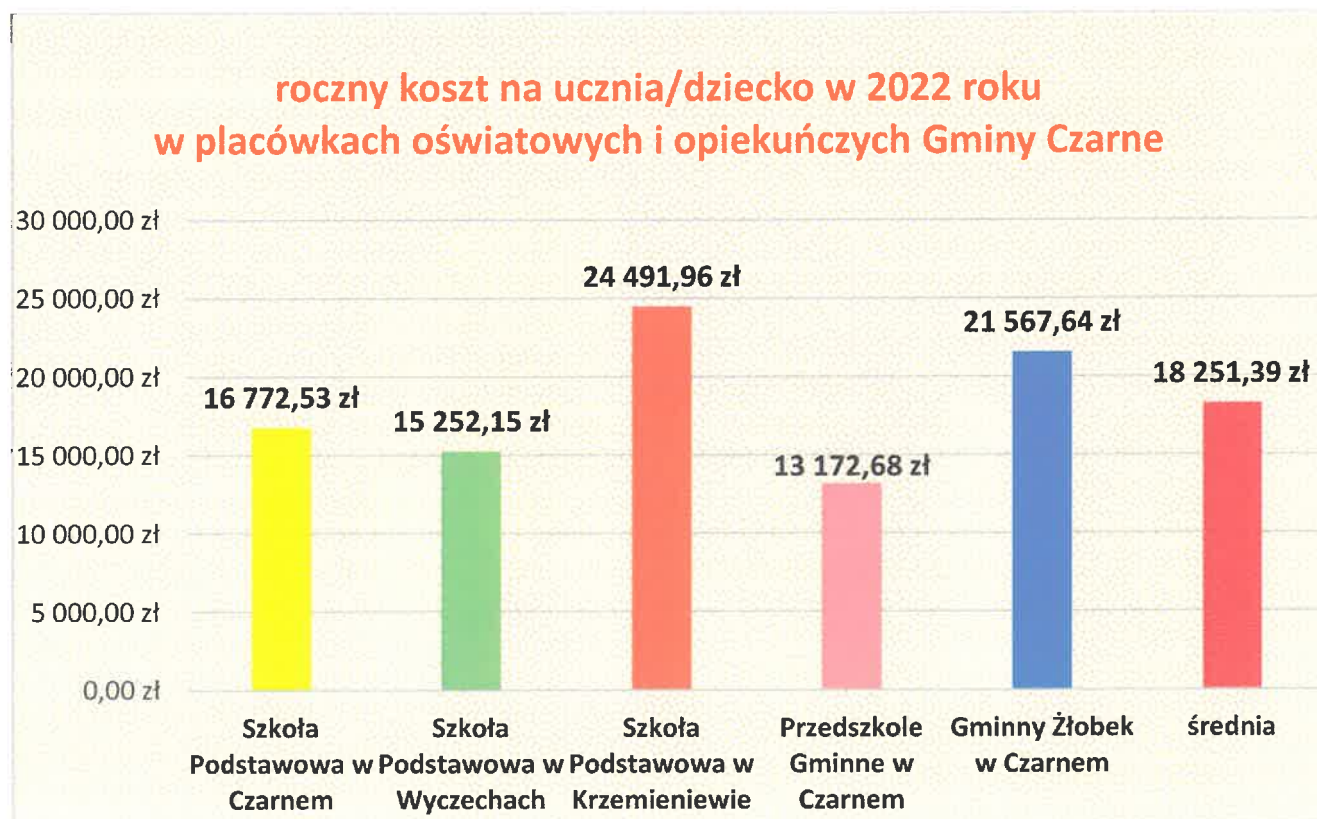
Tabela 29. Wydatki przedszkola, oddziały przedszkolne i żłobek

Nazwa jednostki oświatowej	Wydatki wykonane
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Wyczechach	78 017,12 zł
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Krzemieniewie	98 348,34 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	2 950 679,74 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	539 190,89 zł
Razem	3 666 236,09 zł

Tabela 30. Koszt utrzymania ucznia/dziecka w poszczególnych placówkach oświatowych z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych w 2022

Nazwa placówki	Koszt utrzymania ucznia/dziecka	
	Miesięcznie	rocznie
Szkoła Podstawowa w Czarnem	1 363,83 zł	16 772,53 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	1 271,01 zł	15 252,15 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	2 041 zł	24 491,96 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	1 097,72 zł	13 172,68 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	1 797,30 zł	21 567,64 zł

Wykres 9. Koszty utrzymania ucznia/dziecka w 2022 roku w placówkach oświatowych i opiekuńczych Gminy Czarne

Finansowanie zadań oświatowych, stanowi bardzo istotną pozycję w budżecie Gminy i pochłania znaczną część środków z budżetu. **Część oświatowa subwencji ogólnej dla Gminy Czarne w 2022 r. wynosiła 7.066.931 zł i nie wystarczała na pokrycie wszystkich wydatków, również tych wydatków, które w pełni winny być finansowane z subwencji oświatowej.**

Plan wydatków placówek oświatowych w 2022 r. oprócz subwencji oświatowej, to środki między innymi z:

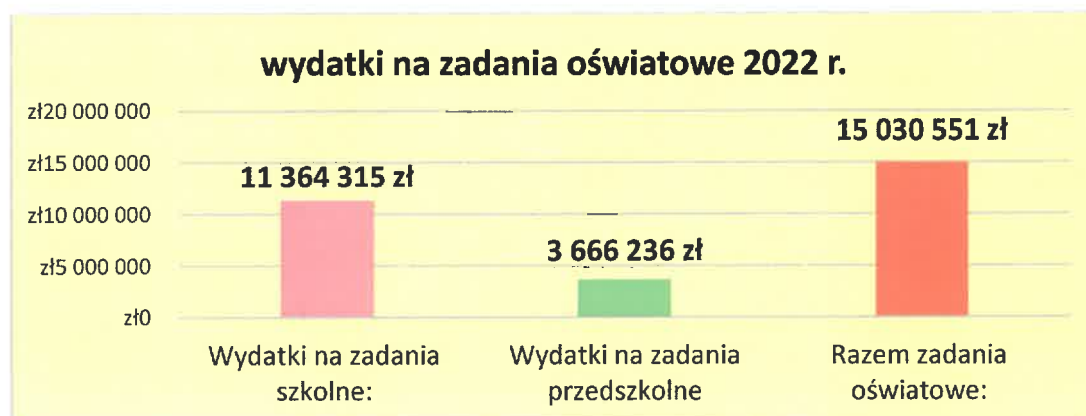
- Dotacji celowej na dofinansowanie wydatków bieżących związanych z realizacją zadań służących rozwojowi wychowania przedszkolnego – **271.080 zł**
- Dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe – **57.792,65 zł**,
- Dotacja celowa na realizację Wsparcie na realizację zadań inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury „Laboratoria przyszłości” – łączna kwota środków przekazana w ramach programu do gminy – 210.000,00 zł. Z tego w roku 2022 zostały wydatkowane środki w kwocie 10.588,23 zł.
- Program „Aktywna Tablica” – Zakup pomocy dydaktycznych dla szkół w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno- komunikacyjnych na lata 2020 – 2024 – w kwocie 43.750,00 zł.
- Program „Poznaj Polskę” - dotacja na realizację wycieczek edukacyjnych – 55.355,00 zł.
- Projekt pod nazwą **Po żaglami w Gminie Czarne i Rzeczenica** w łącznej kwocie 44.435,17 zł realizowany przez szkoły, w tym:
 - Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarem w kwocie 16.109,08 zł;
 - Szkoła Podstawowa w Wyczechach w kwocie 15.398,80 zł;
 - Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie w kwocie 12.927,29 zł.

Wydatki na zadania szkolne: 11.364.315,10 zł

Wydatki na zadania przedszkolne 3.666.236,09 zł

Razem zadania oświatowe: 15.030.551,19 zł

Wykres 10. Wydatki na zadania oświatowe w Gminie Czarne.

10.5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty był przeprowadzany w formie pisemnej przez trzy kolejne dni. Uczeń w klasie ósmej przystępował do egzaminów z trzech przedmiotów: języka polskiego (120 minut), matematyki (100 minut), języka nowożytnego (90 minut).

Tabela 31. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w podziale na poszczególne szkoły - gmina Czarne

NAZWA SZKOŁY	Rok	JĘZYK POLSKI		MATEMATYKA		JĘZYK ANGIELSKI		JĘZYK NIEMIECKI	
		Liczba zdających	Średni wynik	Liczba zdających	Średni wynik	Liczba zdających	Średni wynik	Liczba zdających	Średni wynik
Szkoła Podstawowa Czarne	2021	59	57 %	59	49 %	58	68 %	1	22%
	2022	99	55 %	99	45 %	99	62 %	-----	-----
Szkoła Podstawowa Wyczechy	2021	11	54 %	11	43 %	11	35 %	-----	-----
	2022	13	65 %	13	56 %	13	37 %	-----	-----
Szkoła Podstawowa Krzemieniewo	2021	9	65 %	9	52%	1	64 %	8	55%
	2022	7	53 %	7	54 %	7	69 %		
Gmina Czarne (obszar wiejski)	2021	20	59 %	20	47%	12	37 %	8	55%
	2022	20	61 %	20	55 %	20	48 %	-----	-----
miasto Czarne	2021	59	57 %	59	49 %	58	68 %	1	-----
	2022	99	55 %	99	45 %	99	62 %	-----	-----
Powiat	2021	52 %		39 %		56 %		39 %	
	2022	54 %		49 %		56 %		44 %	
Kraj	2021	60 %		47 %		66 %		49 %	
	2022	60 %		57 %		67 %		50 %	
Województwo	2021	58 %		46 %		65 %		44 %	
	2022	58 %		45 %		54 %		50 %	

Tabela 32. Wyniki egzaminu w podziale na poszczególne gminy powiatu człuchowskiego

Gmina - nazwa	Typ gminy	liczba zdających	wynik średni (%)	średnia gminy (%)
Czarne	obszar wiejski	20	61	58
Czarne	miasto	99	55	
Człuchów	gmina wiejska	151	49	49
Człuchów	gmina miejska	197	57	57
Debrzno	obszar wiejski	31	51	47
Debrzno	miasto	85	43	
Koczała	gmina wiejska	39	61	61
Przechlewo	gmina wiejska	81	63	63
Rzeczenica	gmina wiejska	47	57	63

Wnioski na stypendia szkolne

Tabela 33. Liczba przyznanych stypendiów szkolnych

wyszczególnienie		Stypendia szkolne 2021/2022	Stypendia szkolne 2022/2023
liczba przyznanych stypendiów szkolnych		97	79
w tym odnoszających się do uczniów:	szkół podstawowych	62	51
	szkół ponadpodstawowych	35	28
	szkół policealnych	-	-
nakłady finansowe w zł		62.288,00	62.850,00

Na wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych Gmina poniosła 20% nakładów, pozostałą część stanowią środki przekazane z budżetu państwa.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w 2021 r.

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Czarne rozpatrywano zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych

Tabela 34. Wykaz wniosków pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów

liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie w 2022 r.	liczba młodocianych którzy ukończyli naukę zawodu			kwota jaką wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	ogółem	w tym w cyklu kształcenia		
		36 - miesięcy	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
12	17	17	0	122.906,43 zł

Dowozy dzieci do szkół

W 2022 r. Gmina Czarne przewoziła dziennie 90 uczniów. Podróż do szkoły i z powrotem odbywała się pod opieką zatrudnionych opiekunów, co zapewnia bezpieczeństwo i komfort dzieciom i młodzieży, ogólny koszt to 167.750,57 zł (w 2021 r. było 116.478,26 zł) Gmina ponosiła również wydatki na dowóz uczniów niepełnosprawnych koszt tych zadań wyniósł: 16.143,15 zł (w 2021 r. 3.960,62 zł)

Tabela 35. Dowożone dzieci w roku szkolnym 2022/2022 oraz 2022/2023 w podziale na poszczególne miejscowości w szkołach na terenie gminy Czarne.

	Stan na 30.09.2021			Stan na 30.09.2022		
	miejscowość	Ilość dowożonych dzieci		miejscowość	Ilość dowożonych dzieci	
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	Sierpowo	17	27	Sierpowo	15	26
	Domisław	10		Domisław	11	
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	Nadziejewo	6	43	Nadziejewo	7	41
	Biernatka	6		Biernatka	4	
	Bińcze	14		Bińcze	15	
	Raciniewo	8		Raciniewo	7	
	Łoża	5		Łoża	5	
	Domisław	4		Domisław	3	
	Sokole	15		Sokole	10	

Szkoła Podstawowa w Czarnem	Kijno	7	27	Kijno	4	23
	Grabowiec	1		Wronkowo	2	
	Domisław	2		Sierpowo	3	
	Krzemieniewo	1		Krzemieniewo	1	
	Nadziejewo	3		Nadziejewo	3	
razem		97		razem		90

10.6. Objęcie kształceniem, wychowaniem i opieką dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy.

Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostało włączonych prawie 200 tys. dzieci i młodzieży. Uczniowie z Ukrainy w wieku 7-18 lat mają prawo do kontynuowania nauki na takich samych warunkach jak polscy uczniowie.

Uczniowie z Ukrainy w wieku obowiązku szkolnego są przyjmowani do szkół publicznych oraz obejmowani opieką, a także nauczaniem na warunkach dotyczących obywateli polskich. Przyjęcie do szkoły jest możliwe w ciągu całego roku szkolnego, a ustalenie klasy, w której kontynuowana jest nauka, odbywa się na podstawie sumy ukończonych lat nauki szkolnej za granicą. Przyjmowanie uczniów przybywających z zagranicy jest uregulowane na poziomie ustawowym. W procesie tym nie ma znaczenia prawna podstawa pobytu ucznia na terenie Polski.

Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole, mogą:

- uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego,
- realizować naukę w oddziale przygotowawczym, w którym proces nauczania jest dostosowany do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów,
- korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela,
- korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę.

Dodatkowo wprowadzono regulacje umożliwiające zwiększenie liczby dzieci w oddziale przedszkolnym do 28 oraz w oddziałach klas I-III szkoły podstawowej do 29 uczniów.

Do szkół i placówek oświatowych Gminy Czarne przyjętych zostało ogółem **27 uczniów z Ukrainy**. Poniższa tabela przedstawia ilość przyjętych dzieci w poszczególnych oddziałach.

Tabela 36. Dzieci z Ukrainy przyjęte do placówek oświatowych w poszczególnych oddziałach

Placówka oświatowa	Ilość dzieci/uczniów z Ukrainy w poszczególnych oddziałach								Razem
	"O"	I	II	III	IV	V	VI	VII	
<i>Szkoła Podstawowa w Czarnem</i>		2	4	2	5	1	3	2	19
<i>Szkoła Podstawowa w Wyczechach</i>		1							1
<i>Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie</i>	1	1							2
<i>Przedszkole Gminne w Czarnem</i>	5								5
<i>Ogółem</i>	6	4	4	2	5	1	3	2	27

W ramach dofinansowania dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy placówki oświatowe w gminie Czarne otrzymały środki finansowe w wysokości 261.169,- zł w podziale jak niżej:

Środki przekazane do placówek oświatowych

Tabela 37. Dofinansowanie dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w zł.

placówka	luty/ marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paździe rnik	listopad	grudzi eń	Ogółem
SP Czarne	8 674	33 845	33427	35942	24836	24836	16 137	19 256	17 460	19130	233 547
SP Wyczechy	228	1 465	775	1029	893	893					5283
SP Krzemienie wo	1205	1 278	1320	897	1321	1321					7343
Przedszkole Gminne	667	1 917	1715	1526	1584	1981	1648	1678	1580		14297
dowóz Gmina	65	250	250	132	0	0					697
Razem	10841	38756	37489	39526	28634	29031	17786	20935	19041	19130	261169

11. KULTURA

11.1. Czarneńskie Centrum Kultury

Upowszechnianiem kultury w gminie Czarne zajmuje się Czarneńskie Centrum Kultury, które działa na powierzchni 648 m². Posiada salę wielofunkcyjną oraz pomieszczenia: biurowe, kuchenne, salę zajęć dla zespołów. W wymienionych pomieszczeniach prowadzona była statutowa działalność. Ponadto do struktury CCK wchodzi biblioteka w Czarnem i filia biblioteki w Wyczechach, a także 9 świetlic wiejskich na terenie Gminy w miejscowościach: Sokole, Kijno, Sierpowo, Domisław, Krzemieniewo, Nadziejewo, Raciniewo, Biernatka i Bińcze.

W Czarneńskim Centrum Kultury w 2022 roku zatrudnionych było 14 w wymiarze 13,5 etatu: dyrektor, 2 instruktorów, konserwator, sprzątaczką, pracownik administracyjny, gł. księgowy, kierownik biblioteki, 2 bibliotekarzy, animator biblioteczny i 3 opiekunów świetlic w wymiarze 2,5 etatu. Uzupełnienie zatrudnienia: umowa zlecenie - 1 osoba, umowa o dzieło - 1 osoba, umowa o współpracy z podmiotem gospodarczym - 1 osoba.

Wynagrodzenia w CCK:

Dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc (w tym roczna premia regulaminowa, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe)

- kierownik jednostki – 7.664,26 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników CCK:

- pracownicy zarządzający – 5.667,12 zł,

- pracownicy merytoryczni – 4.074,82 zł,

- pracownicy obsługi i administracji - 4.018,11 zł.

Czarneńskie Centrum Kultury na prowadzenie statutowej działalności otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotację podmiotową w wysokości **896.954,46 złotych**. Poza dotacją uzyskało przychody z działalności kulturalnej i gospodarczej w wysokości **136.124,86 zł**. Z tytułu darowizn uzyskano **16.500,00 zł**.

Podstawowe zadania Czarneńskiego Centrum Kultury, to:

- rozbudzanie, upowszechnianie i zaspokajanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- kultywowanie tradycji oraz tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła artystycznego i ludowego,
- tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- koordynowanie, inspirowanie, organizowanie działalności kulturalno-wychowawczej,
- organizowanie różnego typu uroczystości, festynów, konkursów, spotkań, przeglądów i innych,
- rozwijanie zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnorodnych formach zajęć tj. kołach, klubach zainteresowań, kursach, warsztatach i zespołach,
- współpraca z władzami gminy, szkołami, placówkami kultury, organizacjami i innymi.

Prowadzone przez CCK w 2022 roku zespoły i koła skupiały ogółem 304 osób. Były to następujące formy:

- Studio piosenki (polega na indywidualnym kształceniu wokalistów przez instruktorów muzyki)- 16 osób
- Dziecięcy zespół taneczny „Gwiazdeczki”- 25 osób
- Dziecięcy zespół taneczny „Aparatki” – 20 osób
- Koło miłośników plastyki:
sekcja młodsza - 20 osób
- Warsztaty twórcze „Kobieta kreatywna” – 5 osób
- Zespół śpiewaczy „Serenada” - 9 osób
- Sekcja fitness 2 grupy – 40 osób
- Nauka gry na instrumentach – sekcja gitary – 18 osób
- Nauka gry na instrumentach – instrumenty klawiszowe – 5 osób
- Stowarzyszenie Mniejszości Ukraińskiej i Jej Sympatyków SMEREKA – ok 60 osób
- Stowarzyszenie Inspiracja – 42 osoby
- Klub Seniora Wyczechy, Bińcze, Krzemieniewo, Nadziejewo – 44 osoby

*Zespół śpiewaczy
SERENADA*

W 2022 roku zorganizowano następujące imprezy, akcje i działania edukacyjne:

- Imprezy o charakterze plenerowym ilość - 7,
- Imprezy o charakterze konkursowym, ilość - 4
- Koncerty, widowiska, spektakle, wystawy, spotkania i imprezy okolicznościowe ilość - 14,
- Imprezy środowiskowe - Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy, Dzień Kobiet, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka, Pikniki Rodzinne, Dożynki Sołeckie, Bal Jesienny, Andrzejki, Mikołajki ilość – 35

- Akcje, kursy i projekty edukacji kulturalnej organizowane cyklicznie przez CCK -4

Środki finansowe wydatkowane na działalność merytoryczną w roku to kwota **58.293,36 zł**
 Środki finansowe wydatkowane na organizację imprez to kwota **102.014,01 zł.**

Realizacja projektów

W 2022 roku CCK dokończyło realizację projektu rozpoczętego w roku poprzednim, pn. **"Cyfryzacja szansą rozwoju Czarneńskiego Centrum Kultury,"** sfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 III Osi Programu – **Zwiększenie stopnia oraz poprawa umiejętności korzystania z Internetu, w tym z e - usług publicznych** który w szczególności realizuje cel stworzenie trwałych mechanizmów

podnoszenia kompetencji cyfrowych na poziomie lokalnym. 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”. Całkowita wartość projektu 178.900 złotych. W ramach projektu doposażone zostały obiekty Czarneńskiego Centrum Kultury i biblioteki w Czarnem i Wyczechach, w nowoczesny sprzęt informatyczny i multimedialny. Przeprowadzono szkolenia dla pracowników, zwiększające kompetencje cyfrowe.

Dzięki realizacji projektu mogliśmy wdrożyć technologie cyfrowe do działalności CCK, zintensyfikować działania „w sieci” i poprawić dostępność oferty CCK dla osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnością.

Akcje kursy i projekty współorganizowane z innymi podmiotami

- Współpraca przy realizacji projektu przez Stowarzyszenie Inspiracja pn. **„Myśląc o rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica”** w zakresie organizacji czasu wolnego dla rodziców i dzieci z wykorzystaniem animacji środowiskowych, a także w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych rodziców, opiekunów dzieci;
- Współpraca przy realizacji projektu przez Stowarzyszenie Z otwartym Sercem pn: **”Myśląc o rodzinie w gminie Czarne i Rzeczenica”** w zakresie wsparcia seniorów i ich rodzin;
- Współpraca przy realizacji projektu przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka pn. **„Myśląc o rodzinie w gminie Czarne i Rzeczenica”** w zakresie poradnictwa specjalistycznego dla dzieci i rodziców;
- Współpraca w realizacji projektu przez KGW z programu Etnopolska pn. **” Biesiada dwóch kultur”**;
- Współpraca w realizacji projektu przez KGW Sokole z programu Równać szanse pn. **”Powrót do przeszłości kluczem do przyszłości”**;
- Współpraca w realizacji projektu przez KGW Sokole z programu Akumulator Społeczny pt: **„EkoSokole – warsztaty ekologiczne dla dzieci”**;
- Współpraca w realizacji projektu przez Ośrodek Pomocy Społecznej **„Klub Seniora +”**;
- Współpraca w realizacji projektu przez Gminę Czarne pn: **„Punkt selektywnej zbiórki odpadów to nie wysypisko śmieci”**;
- Współpraca w realizacji projektu pn: **”Senior zdrowy do działania gotowy”** z programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego Upowszechnianie i promowanie polityki senioralnej oraz działalności seniorów – działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym przez Stowarzyszenie Inspiracja;
- Współpraca w realizacji projektu pn: **”Mowa serca nie zna granic – ukraińskie serca w polskiej bibliotece”** z programu Działaj Lokalnie przez Stowarzyszenie Inspiracja i Grupę Literacką przy Bibliotece Publicznej w Czarnem.

11.2. Biblioteki

Biblioteka Publiczna w Czarnem ma siedzibę na terenie miasta oraz posiada jedną filię w Wyczechach. Stan Biblioteki Publicznej oraz jej struktura organizacyjna nie uległa zmianie - Biblioteka Publiczna znajduje się w strukturze Czarneńskiego Centrum Kultury.

Biblioteka w Czarnem funkcjonuje w siedzibie mieszczącej się w budynku Urzędu

Miasta i Gminy Czarne przy ulicy Moniuszki 12. Powierzchnia biblioteki liczy 152 m². W jej skład wchodzi czytelnia internetowa, czytelnia tradycyjna, wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych, pomieszczenie socjalne, magazynowe oraz toaleta. Cały obiekt dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (toalety, podjazd). Obiekt został wyposażony w meble i urządzenia dostosowane do różnych grup wiekowych oraz użytkowników specjalnych. Godziny otwarcia biblioteki są dopasowane do potrzeb odbiorców. Biblioteka Publiczna w Czarnem działa na rzecz środowiska lokalnego, współpracuje z wieloma instytucjami: Klubem Seniora, lokalnymi stowarzyszeniami, Domem Pomocy Społecznej w Czarnem, Warsztatami Terapii Zajęciowej w Czarnem, Przedszkolem Gminnym w Czarnem, Żłobkiem Gminnym, Szkołą Podstawową imienia Danuty Siedzikówny w Czarnem, Szkołą Podstawową w Wyczechach i Krzemieniewie, Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem, Kołami Gospodyń Wiejskich, sołectwami, Ochotniczą Strażą Pożarną w Czarnem oraz nawiązuje liczne lokalne i ponadlokalne partnerstwa służące promowaniu czytelnictwa i kultury w Gminie Czarne. W związku z obecną sytuacją wywołaną wojną w Ukrainie rok 2022 był czasem intensywnej pracy na rzecz emigrantów ukraińskich, którzy zamieszkiwali na terenie naszej gminy. Prowadzone były lekcje języka polskiego dla osób dorosłych oraz realizowany był projekt pn. **"Mowa serca nie zna granic-ukraińskie serca w polskiej bibliotece"** umożliwiający naukę języka polskiego dla dzieci z Ukrainy. Oferta biblioteki systematycznie wzbogacana jest o nowości wydawnicze.

Aby zapewnić stały dostęp do nowości czytelniczych oferta obu bibliotek systematycznie jest wzbogacana o zakupy książkowe oraz pozyskiwane dary. Kryterium wyboru do zakupu książek stanowią w głównej mierze sugestie czytelników, ich popularność, opinie i aktualność treści. W odpowiedzi na zmieniające się potrzeby i zainteresowania czytelników na bieżąco uzupełniana jest beletrystyka dla dorosłych oraz młodzieży, książki dla najmłodszych, biografie oraz literatura popularno naukowa, a także literatura piękna.

Biblioteka oferuje dostęp do cyfrowych wydań ogólnopolskiego dziennika oraz wydań czasopism lokalnych w tradycyjnej papierowej formie. Rozszerzyliśmy naszą ofertę o możliwość wypożyczenia "książki mówionej", darmowego dostępu do 163457 e-booków oraz 50000 audiobooków w serwisie Legimi oraz wypożyczalni Academica umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej zapewniającej dostęp do 3.524917 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Stała oferta biblioteki obejmuje zajęcia literackie, lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne, konkursy, spotkania autorskie, animacje biblioteczne, teatrzyki, zajęcia kreatywne oraz imprezy o charakterze literackim i promującym czytelnictwo. Sporym zainteresowaniem nieustannie cieszy się usługa czytelnicza w formie "książki na telefon". Aktywność oraz poszukiwanie nowych form pracy z czytelnikiem przyczyniły się do wzrostu wskaźników. Praca z grupami przedszkolnymi, szkolnymi, osobami niepełnosprawnymi oraz zwiedzanie biblioteki i prezentacja księgozbioru wpływały znacznie na wzrost statystyk bibliotecznych. Biblioteka współpracuje z Fundacją wg Ludwika Breilla, dzięki której co miesiąc otrzymujemy bezpłatne egzemplarze magazynu polskich niewidomych i słabowidzących "Sześciopunkt". Dzięki realizacji projektu pn. **„Cyfryzacja szansą rozwoju Czarneńskiego Centrum Kultury”** z programu Konwersja Cyfrowa Domów Kultury udało

się stworzyć stanowisko specjalistyczne dla osób niewidomych i słabowidzących wyposażone w urządzenia takie jak: skaner tekstu, syntezytor mowy, powiększalnik cyfrowy. Wzbogacono również ofertę dla dzieci z autyzmem dzięki zastosowaniu programu Autilius umożliwiającego pracę z osobami ze specjalnymi potrzebami.

Rok 2022 był okresem intensywnych działań w zakresie współpracy z instytucjami, partnerskimi, Stowarzyszeniami oraz grupami nieformalnymi. Dzięki nim możliwa była realizacja spotkania autorskiego. W ramach projektu „**Senior zdrowy do działania gotowy**”, przeprowadzenie kursu języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy, Ogromnym sukcesem było zajęcie 1 miejsca zgłoszonego filmiku do konkursu "**Opowiedz**" z Programu Działaj Lokalnie, który opowiadał o projekcie i był zrealizowany przy udziale przedstawicieli Grupy Literackiej przy Bibliotece Publicznej w Czarnej oraz bibliotekarzy.

Na statutową działalność biblioteki Czarneńskie Centrum Kultury otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotację podmiotową w wysokości **307.231,48 zł** oraz dotację z Biblioteki Narodowej w wysokości **9.642,00 zł**. Biblioteka wypracowała przychody własne w kwocie **10.289,85 zł**.

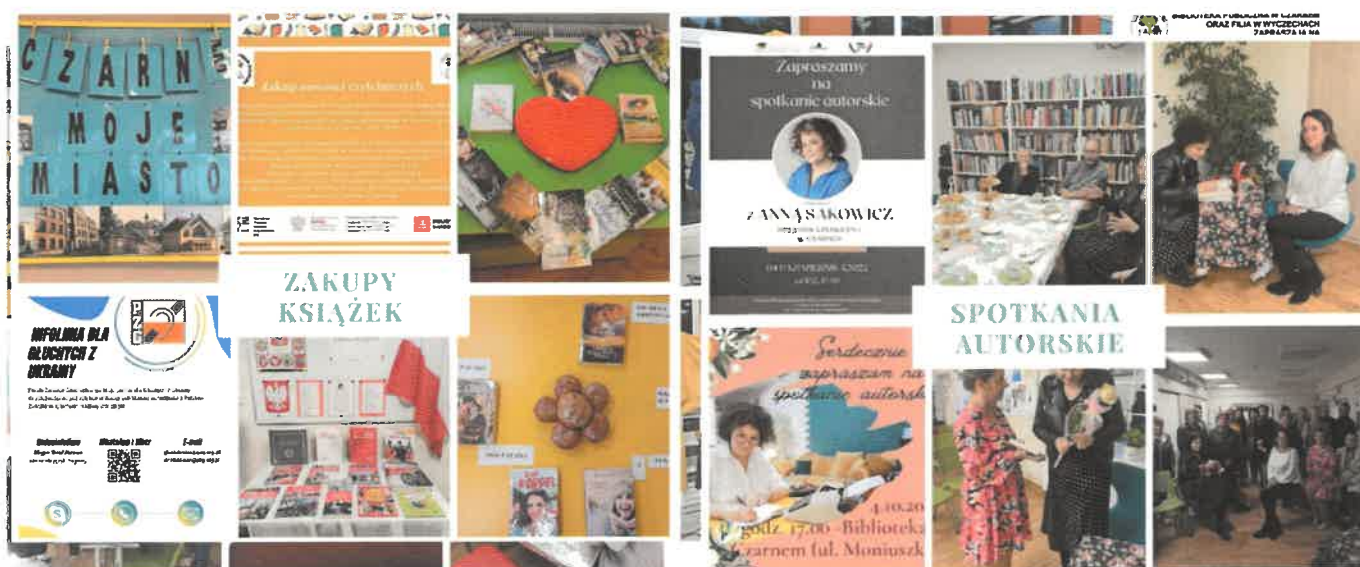
Filia Biblioteki w Wyczechach to obiekt przeznaczony na działalność biblioteczną, kulturalną, społeczną, edukacyjną, animacyjną, informatyczną, multimedialną i szkoleniową. Pomieszczenia wyposażono w ergonomiczne meble dostosowane do potrzeb różnych grup użytkowników. Stworzona przestrzeń dała możliwość organizowania szkoleń, spotkań literackich, projekcji, warsztatów, lekcji bibliotecznych i edukacyjnych, konferencji i innych wydarzeń. Wzbogacono ofertę o nowości wydawnicze dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Utrzymano standardy Certyfikatu Biblioteka+. Zawarte partnerstwa lokalne i ponadlokalne pozwoliły na realizację przedsięwzięć i projektów, służących mieszkańcom gminy Czarne. Filia Biblioteki jest przestrzenią promującą historię, tradycję, środowisko lokalne i jego działania. Stwarza funkcje miejsca przyjaznego wszystkim grupom użytkowników, chętnie odwiedzanego i wybieranego jako miejsce spędzania wolnego czasu.

Dane statystyczne:

1. Liczba woluminów biblioteki oraz filii – 17626
2. Liczba zakupionych woluminów -966
3. Kwota na zakup książek- 25642 zł, z czego:
 - dotacja Gminy – 16000 zł
 - dotacja z MKiDN–9642 zł
 - Abonament do platformy Legimi umożliwiający dostęp do 163457 e-booków oraz 50000 audiobooków
- 4) Odwiedziny w bibliotece w osobach -16370
- 5) Liczba wypożyczeń w woluminach – 21744
- 6) Liczba zapisanych użytkowników biblioteki oraz filii - 873
- 7) Szkolenia biblioteczne użytkowników – 79 h
- 8) Liczba przeszkolonych użytkowników- 745

- 9) Imprezy biblioteczne – 70 h
- 10) Liczba uczestników imprez - 1681
- 11) Pozostałe szkolenia i zajęcia edukacyjne – 148 h
- 12) Uczestnicy pozostałych szkoleń i zajęć edukacyjnych- 3664

11.3. Inwestycje i remonty w kulturze

W 2022 roku w obiekcie Czarneńskiego Centrum Kultury rozpoczęto inwestycję pn” **Remont dachu i sali do działalności kulturalnej**”, której rozliczenie i zakończenie jest zaplanowane w 2023 roku.

W ramach remontów w obiektach struktury organizacyjnej CCK usunięto awarie, wykonano naprawy i konserwacje wynikające z bieżącej eksploatacji w ramach działalności

statutowej w CCK w Czarnem, w świetlicach wiejskich w Bińczu, Krzemieniewie, Sierpowie, Sokolu i Kijnie, a także biblioteki w Czarnem i w Wyczachach.

Łącznie na wymienione wyżej prace i zakup materiałów wydatkowano kwotę **8.861,19 zł**.

12. OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk – między innymi w 2022 r. Strażacy OSP informowali mieszkańców o wirusie „Ptasiej Grypy” przez wywieszanie tablic informujących o obszarach zagrożonych.

Na terenie Gminy Czarne funkcjonują dwie Ochotnicze Straże Pożarne: w Czarnem (30 strażaków) i w Bińczu (35 strażaków) i obydwie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ilość zdarzeń, w których brały udział OSP z terenu Gminy Czarne przedstawia tabela.

Tabela 38. Statystyki wyjazdów do zdarzeń za rok 2021 z podziałem na miesiące

Miesiąc	Pożar		Miejscowe zagrożenie		Alarm fałszywy		Razem Gmina Czarne
	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	
Styczeń	4	2	19	14	1	0	40
Luty	1	1	15	15	0	1	33
Marzec	2	5	5	4	0	0	16
Kwiecień	6	3	0	0	3	0	12
Maj	1	0	3	2	0	0	6
Czerwiec	2	1	6	2	0	0	11
Lipiec	4	0	10	3	2	1	20
Sierpień	4	5	10	2	0	0	21
Wrzesień	7	1	3	2	0	0	13
Październik	2	4	3	1	1	1	12
Listopad	4	2	2	2	2	0	12
Grudzień	5	1	2	3	0	0	11
Razem	42	25	78	50	9	3	207

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej koszty funkcjonowania jednostek OSP pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego i w 2022 roku wyniosły ogółem **207 969,71** złotych. Na wydatki związane z wypłacaniem ekwiwalentu za udziały w szkoleniach i zdarzeniach losowych wydatkowano kwotę **44 809,36** złotych.

Ponadto Gmina Czarne w 2022 roku na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim w Gdańsku zakupiła umundurowanie na sumę **5.540,00 zł** (wkład własny **2.540,00 zł**).

Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy Czarnem otrzymała także dotację z budżetu Gminy na zakup sprzętu i ubrań na sumę **1.575,40 zł**. Do powyższych zakupów dotacji udzielili:

- Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy - **12.416,00 zł**

Gmina również ponosi koszty w kwocie około **110 tys. zł** na zatrudnienie na umowę o pracę dwóch kierowców – konserwatorów w OSP w Bińczu i OSP w Czarnem.

13. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

W gminie Czarne zadania własne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków realizuje Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Sp. z o.o. w Czarnem (w skrócie PW-K), którego udziałowcem w 100% jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarne jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników. Kapitał Spółki to 6.174.100,- zł, udział Gminy Czarne wynosi 100%. W roku 2022 nie dokonywano zmian w zapisach aktu notarialnego.

Przedmiot działalności i sposób realizacji.

Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Wodno – Kanalizacyjnego Spółka z o.o. w Czarnem jest:

1. ujmowanie, uzdatnianie oraz rozprowadzanie wody na terenie miasta i gminy Czarne,
2. rozbudowa i eksploatacja urządzeń infrastruktury wodno – kanalizacyjnej,
3. odbiór i oczyszczanie ścieków.

Zatrudnienie

Zatrudnienie stałe w Spółce w 2022 r. kształtowało się średnio na poziomie 26 osób.

Wynagrodzenia w PW-K Czarne:

Dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc (*w tym nagrody i inne świadczenia jednorazowe*)

- Prezes – 11.128,69 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników:

- kadra zarządzająca - 9.335,82 zł,

- pracownicy biurowi - 5.589,84 zł

- pracownicy techniczni - 5.116,59 zł

- przewodniczący Rady Nadzorczej – 1189,02 zł

- członek Rady Nadzorczej - 775,98 zł

Dane o zatrudnieniu: 26 osób - umowa o pracę, 4 osoby - umowa zlecenie.

13.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy Czarne woda ujmowana jest z 29 studni głębinowych i poprzez hydrofornie i stacje uzdatniania wody rozprowadzana do odbiorców końcowych. Długość sieci wodociągowej wynosi 82,0 km, przyłączonych do sieci jest około 90% gospodarstw domowych.

Na terenie gminy Czarne działają stacje uzdatniania wody i hydrofornie w miejscowościach:

- a) Czarne – SUW ul. Ogrodowa, zasilająca również Wronkowo i Grabowiec, ponadto osiedle WDM, osiedle Zatorze;
- b) Sokole;
- c) Sokole III;
- d) Sierpowo;
- e) Krzemieniewo, zasilające również Malinowo;
- f) Domisław Górny;
- g) Domisław Dolny;
- h) Wyczechy;
- i) Łoża;
- j) Biernatka, zasilająca dodatkowo Raciniewo;
- k) Bińcze;

Zgodnie z taryfą zatwierdzoną przez Regulatora Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie na okres 3 lat, tj. od miesiąca sierpnia 2021 r. do 20.08.2022 stawka opłaty za wodę wynosiła 5,01 zł/m³, a od dnia 20.08.2022 stawka wynosi 4,99 zł/m³ brutto. W 2022 roku produkcja wody wyniosła 431217 m³ (spadek o 3406 m³), natomiast sprzedaż wody w ilości 247018 m³ (spadek o 5599 m³). Straty w sieci wyniosły około 15 %. Na cele technologiczne tj. płukanie filtrów (w tym po wymianach złoż filtracyjnych w hydroforniach) oraz okresowe płukania sieci, w tym po awariach zużyto około 8% (około 34497,0 m³). Około 16% stanowiły ubytki, spowodowane głównie awariami (rozszerzenia sieci, awarie), ze względu na „wiekowe” sieci. W tym duży udział miały awarie sieci wodociągowej w tym np. w miejscowości Domisław Górny (stara sieć wodociągowa wymagająca wymiany ok. 1000 mb) Należy podkreślić, że pośrednią przyczyną uszkodzeń sieci jest brak lub niedokładności w istniejącej inwentaryzacji geodezyjnej. Dotyczy to przede wszystkim sieci wybudowanych przed rokiem 1980, których udział w ogólnej długości sieci wodociągowej jest nadal znaczny.

Przychody z tytułu dostarczania wody odbiorcom, za rok 2022, wyniosły **1.267.801,68 zł** i były niższe o kwotę 35.198,32,- zł w stosunku do planu (1.256.800,- zł). Niższy od zakładanego poziom wpływów za wodę wyniknął z mniejszej niż zakładano sprzedaży wody dla kontrahentów prywatnych i instytucjonalnych. Uwagę zwraca szczególnie systematyczny spadek ilości wody dostarczanej firmom od poziomu rzędu 115 tys. m³ w roku 2020 do ok. 107 tys. m³ w roku 2022. Wpływ na to miała prawdopodobnie budowa własnych ujęć wody przez część tych firm.

Rozbudowa i eksploatacja urządzeń infrastruktury wodno – kanalizacyjnej.

W roku 2022 dokonano niezbędnych dla prowadzenia w miarę bezawaryjnej eksploatacji inwestycji w sieć wod.-kan.. Przeprowadzano także bieżące remonty i wymiany odcinków sieci, które uległy uszkodzeniom mechanicznym lub w których wystąpiły nieszczelności związane z wiekiem sieci. Wykonano przede wszystkim bardzo istotną rozbudowę wodociągu w Czarnem dla zasilenia w wodę ul. Południowej i os. Zatorze. Pozwoliło to na poprawę jakości dostarczanej wody zwłaszcza na os. Zatorze obsługiwanym dotychczas z hydroforni na terenie dawnej SURT, której wydajność jest niewystarczająca na potrzeby mieszkańców. Dokonano

także m.in. wymiany pompy głębinowej PG2 przy SUW w Czarnem, wymiany lub remontu pomp w przepompowni w Wyczechach, Krzemieniewie i Domisławiu Górnym. Dokonywano również planowej wymiany wodomierzy, którym kończył się okres legalizacji.

Na terenie gminy Czarne istnieje obecnie konieczność wymiany jeszcze około 3000 m.b. sieci wodnej. Dotyczy to m.in.:

- a) Domisław Dolny – około 300 m.b. – od hydroforni do szosy Wyczechy – Krzemieniewo;
- b) Domisław Górny – 80 m.b. – sieć tłoczna między ujęciem a SUW oraz ok. 1000 m sieci wodociągowej;
- c) Nadziejewo – 170 m.b. sieć tłoczna między ujęciem, a SUW oraz 320 m.b. wymiana sieci w części wsi, gdzie wykonana jest jeszcze sieć z rur azbestowych;
- d) Bińcze – 600 m.b. wymiana sieci azbestowej i sieć tzw. Gliniana Góra;
- e) Wyczechy – około 300 m.b. sieci zlokalizowanej na terenie gospodarstwa rolno – przemysłowego oraz 230 m.b. sieci na starym osiedlu we wsi.

Ponadto Zarząd stwierdził szereg pilnych potrzeb remontowo-modernizacyjnych w zakresie Hydroforni:

- SUW Czarne – remont elewacji
- SURT – remont ogrodzenia i dachu;
- Łoża – remont elewacji i dachu;
- Biernatka - remont elewacji i dachu;
- Bińcze – remont dachu i elewacji;

Zaległości odbiorców z tytułu opłat za wodę i ścieki na koniec 2022 r. wyniosły 70.386,88,- zł (wzrost o ok. 0,25 % w stosunku do roku 2021, gdy wyniosły dla porównania 70.020,60,- zł) . Z tej kwoty należy przyjąć, że około 3-5% będzie nieściągalna z różnych powodów (zgon odbiorcy, brak dochodów, wyprowadzenie się w nieznanne miejsce). Prowadzimy systematyczne działania przymuszające - upomnienia, komornik, odcięcia, rozmowy - ze zmiennym rezultatem.

Jakość wody do spożycia jest zgodna z normami określonymi przez Ministra Zdrowia. Badania wody na bieżąco prowadzi Sanepid Człuchów. Natomiast wymagane badania rozszerzone wykonuje SGS Pszczyna.

13.2. Gospodarka ściekowa.

Ogółem gmina Czarne posiada 76,2 km sieci kanalizacyjnej, którą ścieki spływają do trzech oczyszczalni ścieków tj.:

- a) miejska oczyszczalnia ścieków w Czarnem ul. Południowa, która zbiera ścieki z całego miasta, łącznie z Zakładem Karnym;
- b) oczyszczalnia ścieków przy Jednostce Wojskowej w Czarnem – zbiera ścieki z całego terenu jednostek Wojskowych zlokalizowanych w Czarnem
- c) oczyszczalnia Wyczechy – zbiera ścieki z terenu tzw. „Aglomeracji Wyczechy”;

Ponadto ścieki z gospodarstw domowych, które nie mają kanalizacji zbiorczej, są odbierane przez PWK Sp. z o.o. w Czarnem ze zbiorników bezodpływowych, taborom asenizacyjnym pod postacią samochodów ciężarowych i ciągnika z beczką asenizacyjną. Ścieki te dowożone są głównie do oczyszczalni przy Jednostce Wojskowej w Czarnem. Dotyczy to głównie miejscowości:

- a) Krzemieniewo wybudowanie;
- b) Biernatka wybudowanie;
- c) Grabowiec;
- d) Łoża;
- e) Bińcze – wybudowania tzw. Wiśniowa Aleja i Gliniana Góra;
- f) Wierzbnik

PW-K Sp. z o.o. w Czarnem jest jedyną firmą, która opróżnia zbiorniki bezodpływowe na terenie gminy Czarne. Posiadamy odpowiedni tabor do wywozu nieczystości płynnych, w postaci 2 samochodów ciężarowych (odpowiednio o pojemności 8 i 10 m³) oraz ciągnik z beczkowszem o pojemności 6 m³.

Rozwiązaniem dużej części problemu wywozu ścieków było wybudowanie przez Gminę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Kijno, Sokole i Sierpowo. Spółka uzyskała na realizację tej inwestycji pożyczkę od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku w wys. ok. 6,6 mln zł. Inwestycja została zrealizowana praktycznie w całości do końca 2021 r., systematyczne podłączanie abonentów do sieci kan. sanitarnej odbywało się do końca marca 2022 r.

Aktualny stan potrzeb remontowo-modernizacyjnych dotyczących przede wszystkim oczyszczalni i przepompowni ścieków:

- oczyszczalnia Wyczechy

Przedsiębiorstwo Wodno – Kanalizacyjne Spółka z o.o. w Czarnem eksploatowało od 2011 roku oczyszczalnię ścieków w Wyczechach przekazaną w użytkowanie przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Nadzieja” w przestarzałym i wyeksploatowanym stanie. Jest to oczyszczalnia tzw. typoszeregu „A” małych oczyszczalni ścieków oznaczonych symbolem WS 400 typu „BIOBLOK” o przepustowości nominalnej 400 m³/dobę.

Warto podkreślić, że obiekt ten, wybudowany w 1972 r. w początkowych latach eksploatacji oczyszczał ścieki pochodzące tylko z m. Wyczechy, natomiast od 11-u lat kierowane są do niego także ścieki z sąsiednich wsi należących do aglomeracji Wyczechy. Wyniki badań przeprowadzanych w czasie w/w okresu eksploatacji tej oczyszczalni przez Chemiczne Laboratorium Analizy Ścieków i Wody Kotłowej J.K.K. Podgórcy s.c. w Szczecinku wskazywały na spełnianie przez oczyszczalnię Wyczechy norm redukcji zanieczyszczeń do poziomu określonego pozwoleniem wodnoprawnym.

Podczas kontroli przeprowadzonej przez PWIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku jeszcze w okresie listopad-grudzień 2020 r. a następnie w m-cu czerwcu 2021 okazało się, że stwierdzono bardzo wysokie przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń.

W kolejnych miesiącach tego roku oraz w roku 2022 przeprowadzono szereg prac remontowych mających na celu poprawę tej sytuacji (montaż nowych sond tlenowych, oczyszczenie i wzmocnienie komór napowietrzania ścieków, remont rusztów napowietrzających oraz dmuchawy, zmiany retencji przepompowni lokalnych w celu zmniejszenia zagniwania ścieków dopływających na oczyszczalnię i wiele innych).

Wszystkie te działania jednakże okazały się niewystarczające dla uzyskania zdecydowanej poprawy pracy oczyszczalni. Pomimo wyznaczenia przez PWIOŚ Delegaturę w Słupsku terminu usunięcia naruszenia do dnia 31.05.2023, do końca października 2022 r nie było możliwe uzyskanie na oczyszczalni w Wyczechach odpowiednich parametrów redukcji zanieczyszczeń określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Ponieważ pozwolenie wodnoprawne obowiązywało do dnia 01.11.2022 r., a z uwagi na powyższe, niemożliwe było jego przedłużenie ani uzyskanie nowego pozwolenia, Zarząd Spółki był zmuszony do podjęcia decyzji o zamknięciu eksploatacji tej oczyszczalni z dniem 01.11.2022 i zorganizowaniu wywozu ścieków z całej aglomeracji Wyczechy na miejską oczyszczalnię ścieków w Czarnem. W przeciwnym wypadku groziłoby to bardzo wysokimi karami za wprowadzanie do wód ścieków oczyszczonych w niewystarczającym stopniu i bez pozwolenia wodnoprawnego. Trzeba tu podkreślić, że była to sytuacja bardzo obciążająca nie tylko dla finansów Spółki ale i zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miejskiej oczyszczalni ścieków w Czarnem, która osiągała co prawda wzorcowe wyniki redukcji zanieczyszczeń, ale nie była przystosowana do tak dużego zwiększenia jej obciążenia. Początkowy okres przyjmowania ścieków z aglomeracji Wyczechy na tę oczyszczalnię potwierdził zresztą obawy Zarządu w tym względzie, ponieważ nastąpiło znaczne pogorszenie stopnia redukcji zanieczyszczeń z częściowym przekroczeniem norm pozwolenia wodnoprawnego.

Jednocześnie Zarząd Spółki we współpracy z Burmistrzem Gminy Czarne przez cały rok 2022 czynił starania o uzyskanie środków na budowę nowej, wysokosprawnej oczyszczalni ścieków w m. Wyczechy oraz doprowadzenie do jak najszybszego rozpoczęcia przygotowań do jej budowy. W związku z tym m.in. w dn. 02.02.2022 Zarząd wystosował wniosek o pozyskanie środków finansowych na budowę oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Wyczechy skierowany do P. Burmistrza oraz Radnych Gminy Czarne.

Ponadto w kolejnym etapie Gmina Czarne w ścisłej współpracy z naszą firmą podpisała i zrealizowała do końca lipca 2022 r. umowę na wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dot. budowy mechaniczno –biologicznej oczyszczalni ścieków w m. Wyczechy firmą WCI TECHNOLOGIE Sp. z o.o.

W następnym etapie na podstawie wspomnianego wyżej Programu Funkcjonalno-Użytkowego Gmina Czarne ogłosiła dnia 05.09.2022. przetarg na wyłonienie wykonawcy oczyszczalni w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.

Gmina Czarne otrzymała na ten cel kwotę 5 mln zł z tzw. Polskiego Ładu. Mieliśmy także zapewnienie ze strony WFOŚiGW w Gdańsku, z którym jesteśmy w stałym kontakcie, o możliwym dofinansowaniu tej inwestycji w wys. 1,5 mln zł. Niestety zarówno ten, jak i kolejne przetargi musiały zostać unieważnione z powodu uzyskania w ich trakcie ceny przekraczającej ponad 2-krotnie kosztorys inwestorski na budowę tej oczyszczalni.

W związku z tym wypracowano inną koncepcję rozwiązania problemu gospodarki ściekowej w całej gminie Czarne poprzez docelowe skierowanie ścieków z aglomeracji Wyczechy do miejskiej oczyszczalni ścieków w Czarnem połączoną z rozbudową i modernizacją tej oczyszczalni. Takie rozwiązanie przyczyniłoby się do długofalowego zabezpieczenia gospodarki ściekowej w Gminie na okres nawet najbliższych 20-30 lat.

- oczyszczalnia wojskowa

Z uwagi na wieloletnie, chroniczne niedociążenie tej oczyszczalni zbyt małą ilością ścieków (przepustowość nominalna 1200 m³/dobę przy średniej ilości ścieków dopływających z terenów jednostki wojskowej w roku 2022 rzędu 28 m³/dobę), co powodowało poważne trudności w uzyskaniu odpowiedniego stopnia redukcji zanieczyszczeń oraz z powodu wysokich kosztów jej utrzymania i obsługi Zarząd w porozumieniu z Burmistrzem zdecydował o zamknięciu tej oczyszczalni z dniem 01.11.2022 r. W tym dniu wygasało też pozwolenie wodnoprawne na eksploatację tej oczyszczalni a uzyskanie nowego pozwolenia wiązałoby się z kolejnymi, wysokimi kosztami przygotowania nowego operatu wodnoprawnego, nieproporcjonalnymi do ilości dopływających ścieków, a w związku z tym wpływów za ich oczyszczanie. Decyzja ta była uwarunkowana trudną sytuacją finansową naszej firmy i poszukiwaniem oszczędności w kosztach eksploatacji i obsługi urządzeń będących w naszej administracji.

Zgodnie z taryfą zatwierdzoną przez Regulatora Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie na okres 3 lat, tj. do miesiąca sierpnia 2022 r. stawka opłaty za ścieki wynosiła 7,94 zł brutto/m³, potem od dnia 20.08.2022 r. stawka ta wynosi 8,22 zł brutto/ m³

Ilość oczyszczonych ścieków łącznie wyniosła 408.966,66 m³ (spadek o 9.662,44 m³ w stosunku do roku 2021). Główną przyczyną zmniejszenia ilości odbioru ścieków było ograniczenie zużycia wody własnej produkcji przez Zakład Karny w Czarnem, który w roku 2020 oraz 2021 przeprowadził szereg inwestycji pozwalających na ograniczenie rozbioru wody, a co za tym idzie, dość znaczne zmniejszenie ilości dostarczanych ścieków.

Z tytułu odbioru ścieków łącznie uzyskano 3.115.505,96,- zł. W stosunku do planu (3.097.500,- zł) jest to więcej o kwotę 18.005,96,- zł.

Spółka starała się podnosić swoje przychody, przyjmując zlecenia na usługi obce. Łącznie na usługach zewnętrznych uzyskaliśmy 65.787,15,- zł przychodu.

13.3 Realizacja wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych PWK Sp. z o.o. w Czarnem. Wykonanie zadań przypisanych na rok 2022:

I. W zakresie zadań organizacyjnych i ogólnogospodarczych:

1. przygotowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego oraz w dalszej kolejności projektu budowy nowej oczyszczalni ścieków dla m. Wyczechy oraz pozyskanie wraz z UMiG Czarne środków finansowych na jej budowę - wykonano za wyjątkiem pozyskania środków finansowych na całość inwestycji;
2. rozliczenie pożyczki z WFOŚ w Gdańsku na zrealizowanie inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Kijno, Sokole i Sierpowo wraz z przepompowniami ścieków i przewodem tłocznym” pod kątem uzyskania efektów rzeczowych oraz tzw. efektu ekologicznego - wykonano w całości;
3. kontynuacja działań, których celem jest zagospodarowanie osadów ściekowych z miejskiej oczyszczalni ścieków w Czarnem tzn. aktualizacja kosztorysu inwestorskiego. Dokumentacja techniczna rozbudowy węzła osadowego jest gotowa, problemem jest znalezienie środków finansowych na budowę - wykonano w całości w zakresie aktualizacji kosztorysu inwestorskiego;
4. uzgodnienie z PKP dokumentacji projektowej dot. priorytetowego doprowadzenia wody z ul. Strzeleckiej na ul. Południową oraz z ul. Kościuszki na os. Zatorze z przejściami pod torowiskiem - wykonano w całości;
5. przygotowanie założeń do zmiany taryfy za wodę i ścieki wobec przewidywanego znacznego wzrostu kosztów i inflacji w roku 2022 - wykonano w całości włącznie ze złożeniem nowego wniosku taryfowego.

II. W zakresie ujmowania i rozprowadzania wody:

1. wymiana pompy głębinowej ujęcia wody PG2 (pompa głębinowa) i PG1 (rurociąg) - wykonano w całości
2. remont dachu hydroforni SURT – nie wykonano ze względu na brak środków;
3. priorytetowa rozbudowa wodociągu w Czarnem wraz z przewiertami sterowanymi pod torowiskiem uzgodnionymi z PKP – zasilenie w wodę ul. Południowej i os. Zatorze - wykonano w całości;
4. wymiana wodomierzy, które utraciły cechę legalizacyjną – wykonano;
5. monitorowanie jakości wody do spożycia w podległych instalacjach – praca ciągła;

III. W zakresie odbioru ścieków:

1. rozruch i eksploatacja nowo wybudowanej kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków w m. Kijno, Sokole i Sierpowo - wykonano w całości;
2. wymiana pomp w przepompowniach ścieków przy ul. Szosowej w Czarnem, Wyczechach, Krzemieniewie + remont Domisław Dolny - wykonano za wyjątkiem wymiany pomp przy ul. Szosowej (brak środków i ostatecznie zmiana koncepcji);
3. systematyczne opróżnianie zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Czarne - wykonywane na bieżąco;

4. ciągła praca nad prawidłowym działaniem poszczególnych oczyszczalni ścieków w tym zwłaszcza w miarę posiadanych możliwości poprawa stopnia redukcji zanieczyszczeń na OŚ Wyczechy - wykonywane na bieżąco, z uwagi na stopień wyeksploatowania OŚ Wyczechy nie udało się uzyskać na niej stopnia redukcji zanieczyszczeń wymaganego pozwoleniem wodnoprawnym;
5. naprawa studzienek kanalizacyjnych w obsługiwanym przez nas terenie - wykonywane na bieżąco;
6. systematyczne monitorowanie pracy przepompowni ścieków głównych oraz przydomowych, w tym unieszkodliwianie odorów - wykonywane na bieżąco.

IV. W zakresie eksploatacji kanalizacji burzowej:

- a) uaktualnienie wykazu powierzchni utwardzonych na terenie gminy Czarne – w trakcie;
- b) opróżnianie studzienek oraz krat burzowych z nagromadzonego piasku - wykonywane na bieżąco;
- c) udrażnianie ciągów kanalizacji burzowej – wykonywane na bieżąco;
- d) czyszczenie piaskowników z osadów - wykonywane na bieżąco;

Wykonanie planu finansowego

Plan na rok 2022 przewidywał przychody na poziomie 4.738.870,00,- zł. Wykonanie na poziomie 4.699.880,11,- zł (99,5 %) czyli niższe od planu o kwotę 38.989,89,- zł (dla porównania w roku 2021 były niższe o 55.236,72,- zł.)

Wynik finansowy za rok 2022 zamknął się stratą w wysokości (–) **916.873,57,- zł.**

Strata wynika w niewielkiej części z ograniczenia zakupu wody i ilości dostarczanych ścieków zwłaszcza przez firmy. Najbardziej bilansowy wynik finansowy obciążają koszty amortyzacji nowej inwestycji kanalizacyjnej (Kijno, Sokole, Sierpowo) wraz z obsługą pożyczki uzyskanej na ten cel, jak również wspomniane uprzednio koszty związane z niekontrolowanymi podwyżkami cen paliw, energii i materiałów w naszym kraju oraz wywozem ścieków z terenu aglomeracji Wyczechy. Ponadto straty wynikają też w pewnym stopniu z nierentownego dotychczas wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych.

13.3. Gospodarka mieszkaniowa

Zadania własne w zakresie zarządzania i administrowania gminnym zasobem mieszkaniowym zostały powierzone Przedsiębiorstwu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o. z siedzibą w Czarnem przy ul. Kościuszki 42, którego udziałowcem w 100% jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarnego jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników. Kapitał Spółki 285.000,- zł, udział Gminy Czarne wynosi 100%.

Wynagrodzenia w PGM:

Dochód brutto za 2022 rok w przeliczeniu na miesiąc *(w tym nagrody i inne świadczenia jednorazowe)*

- Prezes – 11.155,91 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników:

- pracownicy działu księgowości (z gł. księgowym) - 5.815,94 zł,
- pracownicy działu technicznego - 4.161,30 zł,
- pracownicy interwencyjny na czas określony - 3.010,00 zł.
- wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej: 748,64 zł brutto za miesiąc
- Przewodniczący Rady Nadzorczej 1.144,98 zł brutto/miesiąc.

Ilość osób zatrudnionych w PGM na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła: 13 osób.

Tabela 39. Zasób mieszkaniowy w 2022 roku

	stan na 01.01.2022	stan na 31.12.2022
Mieszkań komunalnych	313	304
<i>w tym najem socjalny</i>	19	23
Mieszkań chronionych	5	5
RAZEM	318	309

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej spółka z o.o. w Czarnem zarządzała 94 budynkami, w tym;

- 20 budynkami stanowiącymi w 100% własność Gminy Czarne,
- 74 budynkami wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale mieszkalne gminne.

Ponadto Przedsiębiorstwo administrowało 19 lokalami, które znajdowały się poza zarządem PGM. Łącznie na koniec 2022 roku w zarządzaniu PGM Czarne znajdowało się 309 lokali komunalnych, o łącznej powierzchni użytkowej 14.152,79 m². W tym 281 to lokale komunalne, 5 lokale chronione, z 23 najemcami zawarto umowę o najem socjalny.

W roku 2022 zasób mieszkaniowy mieszkań komunalnych został zmniejszony o dziewięć lokali mieszkalnych, w związku ze sprzedażą na rzecz dotychczasowych najemców.

W ciągu roku przydział otrzymało 14 najemców, w tym z 6 najemcami podpisano umowę o najem socjalny na czas określony.

Natomiast rozwiązano umowy najmu z 12 najemcami:

- w związku z wypowiedzeniem na wniosek najemcy (za porozumieniem stron): 3 lokale,
- w związku z wypowiedzeniem z uwagi na zadłużenie lokalu: 3 lokale,
- w związku z wygaśnięciem umowy najmu na skutek zgonu najemcy: 5 lokali,
- najemca porzucił lokal: 1 lokal.

Oddanie w najem lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czarne odbywało się na zasadach określonych w Uchwale Nr 0007.53.2020 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 30.11.2020 r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład

mieszkaniowego zasobu gminy Czarne (Dz. Urz. Woj. Pom. z dn. 14.12.2020 poz. 5363). W 2022 r. zawarto 14 nowych umów najmu lokali należących do mieszkaniowego zasobu gminy. Na koniec 2022 roku na najem lokalu mieszkaniowego oczekiwało 21 rodzin.

Tabela 40. Ilość przydzielonych lokali mieszkalnych w roku 2022 z zasobu komunalnego

Lp.	Podstawa prawna przydziału lokalu	Ilość gosp., którym przydzielono lokale mieszkalne w roku 2022
1	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2022/2023, oraz z list dodatkowych	7
2	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokalu socjalnego na rok 2022/23, oraz z list dodatkowych	7
3	W wyniku przekwaterowania osoby zamieszkującej bez tytułu prawnego do lokalu socjalnego	0
4	W związku z Prawomocnym Wyrokiem Sądu dającego uprawnienia do otrzymania najmu socjalnego	0
5	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych na zamianę lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego, zamiana z Urzędu na rok 2022/2023, oraz z list dodatkowych, na wniosek najemcy	3
6	Zamiany lokali między stronami	3
7	Wstąpienie w stosunek najmu po zgonie, małżonka, matka, ojca zgodnie z art. 680 ¹ , art. 691 § 1 i 2 kodeksu cywilnego	5
8	Przepisanie uprawnień do lokalu mieszkalnego opuszczonego przez najemcę lub po śmierci najemcy dla osób, które nie wstąpiły w stosunek najmu po śmierci najemcy, zgodnie z Uchwałą Nr 0007.53.2020 Rady Miejskiej w Czarnej z dnia 30 listopada 2020 r., w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Czarne	2
9	Wyrażenie zgody na przedłużenie umowy najmu socjalnego w związku z trudną sytuacją materialną (bezrobocie, uzależnienie, niepełnosprawność, przekwaterowanie za zadłużenia).	4

Stawka czynszu mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2022 kształtowała się na poziomie od 2,66 zł/m² (minimalna) do 6,26 zł/m² (maksymalna), natomiast za lokal socjalny stawka wynosiła 1,34 zł/m².

Tabela 41. Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych

Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych	Razem kwota	Ilość lokali/ - remonty kapitalne	Ilość lokali/budynków - remonty bieżące
Wykonane z własnych zasobów	21.177,64 zł	0	89 lokali
Koszt napraw eksploatacyjnych w lokalach komunalnych	9.153,42 zł	0	11 lokali
Wykonane przez firmy zewnętrzne, którym zlecono remont	15.778,48 zł	0	9 lokali
Wykonane remonty w budynkach gminnych - części wspólne (100% udział gminy)	244,94 zł	0	6 budynków
Wykonane remonty w budynkach wspólnot - Udział Gminy Czarne	87.245,76 zł	0	35 budynków
Wpłata na fundusz remontowy (po sprzedaży lokalu ul. Kościuszki 8/3, ul. Kościuszki 35/1, ul. Wojska Polskiego 12/8)	9.060,85 zł	0	3 lokale
Wpłaty na fundusz remontowy - kredyt bankowy	30.433,02 zł	0	5 budynków
Wpłaty na fundusz remontowy, remonty - Udział gminy we wspólnotach mieszkaniowych poza zarządem PGM	9.341,44 zł	0	4 budynki

Zaległości czynszowe ciążące na mieszkaniach komunalnych

Zadłużenie wraz z naliczonymi odsetkami i kosztami upomnień na dzień 1 stycznia 2022 roku wynosiło 135.469,94 zł, a na dzień 31 grudnia 2022 roku 59.608,47 zł.

Zaległości z tytułu opłaty czynszu często spowodowane są okolicznościami obiektywnymi, kiedy sytuacja życiowa najemcy staje się tak trudna, że mimo chęci nie jest w stanie płacić czynszu. Kiedy indziej jest to działanie świadome, gdy mimo posiadanych środków najemca uparczywie nie reguluje należności z tytułu najmu.

W roku 2022 zadłużenie sądowe wraz naliczonymi odsetkami i kosztami upomnień na dzień 1 stycznia 2022 roku wynosiło 108.794,21 zł, a na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiło 120.368,21 zł. W roku 2022 skierowano do Sądu sześć spraw o zapłatę na łączną kwotę: 24.985,38 zł.

Na przestrzeni roku 2022 (w oparciu o Sądowe Nakazy Zapłaty z 2022 roku oraz z lat wcześniejszych) poprzez działanie Komornika Sądowego w drodze egzekucji odzyskano częściowo zaległości sądowe w wysokości 9.133,49 zł. Ponadto w ramach działań windykacyjnych (rozmowy telefoniczne, wezwania dłużników do spotkań i rozmów

w siedzibie PGM), od dłużników (z pominięciem komornika sądowego) wpłynęła kwota 3.218,16 zł zaległości sądowej.

W roku 2022 do najemców lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego zostało wysłanych:

- 55 szt. wezwań do zapłaty,
- 187 wiadomości sms,
- 11 szt. pism z propozycją zawarcia ugody,
- 29 pism odnośnie wyjaśnień co do powstałych zaległości,
- 104 szt. upomnień,
- 39 szt. przedsądowych wezwań do zapłaty,
- 29 szt. ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty,
- 21 szt. powiadomień o zamiarze wypowiedzenia umowy najmu,
- 6 szt. pozwów o zapłatę,
- 8 szt. zamiarów o wytoczenie powództwa sądowego z podglądem pozwu,
- 46 szt. pism informujących o możliwości odrobienia długu na rzecz Gminy Czarne,
- 6 szt. wezwań do wstawienia się w siedzibie PGM i omówienia sposobu i możliwości uregulowania zaległości,
- wykonano 42 monitów telefonicznych.

W Gminie Czarne jest opracowany program odpracowywania długu. W ramach tego programu na rzecz miasta i gminy Czarne w PGM przepracowano 439 godzin, czyli odpracowano zadłużenie czynszowe za najem lokali mieszkalnych w wysokości 3.951,00 zł.

Tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali mieszkalnych

Załatwienie sprawy najmu lokalu mieszkalnego rozpoczyna się od złożenia kompletnego wniosku o najem lokalu mieszkalnego do Burmistrza Czarne, którego wzór został określony w Uchwale Nr 0007.53.2020 Rady Miejskiej w Czarne z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czarne.

Sposób przyjmowania i rozpatrywania wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego jest jawny. Jawność postępowania ma na celu realizację kontroli społecznej. Kontrola społeczna wykonywana jest przy pomocy Społecznej Komisji Mieszkaniowej powoływanej przez Burmistrza, który określa jej skład, zadania i tryb pracy. Ustalenia osób spełniających kryteria zawarte w Uchwale, następuje w formie rocznych wykazów osób zakwalifikowanych do przydziału lokali.

Lista rodzin oczekujących na przydział mieszkania z zasobu komunalnego na koniec 2022 roku kształtowała się następująco:

Tabela 42. Wykaz rodzin zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2022/2023

Lp	Roczny wykaz osób zakwalifikowanych na rok 2022/2023	Ilość rodzin
1	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2022/2023	16
2	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokali socjalnych na rok 2022/2023	5
3	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych na zamianę obecnie zajmowanych lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego na rok 2022/23	6

Dodatki mieszkaniowe.

Dodatki mieszkaniowe są zadaniem własnym gminy, wypłacane ze środków budżetu gminy w 100%. Podstawowym aktem prawnym w oparciu o który realizowane są działania w zakresie dodatków mieszkaniowych jest ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z późn. zm.). Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2022 roku wynosiła 260.846,53 złotych. Ilość wystawionych decyzji 188, w tym odmownych 4.

Zryczałtowany dodatek energetyczny.

Dodatki energetyczne są zadaniem z zakresu administracji rządowej, które wypłacane są przez gminę, na które Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa w 100%. W 2022 roku wypłacono dodatek energetyczny na kwotę 3.145,13 złotych. W związku z wejściem ustawy o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1) wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone w okresie od 04.01.2022 roku do 31.12.2022 roku pozostawały bez rozpatrzenia w związku z powyższym w 2022 roku nie wystawiano decyzji na dodatek energetyczny.

13.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 r.

Tabela 43. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 rok

Opis mienia według grup rodzajowych	2022	
	gmina	miasto
I. Grunty komunalne w ha:	353	266
1. Grunty orne	46	43
2. Drogi	148	33
3. Lasy	22	6
4. Place i tereny zielone	0	0
6. Tereny rekreacyjne	9	8
7. Działki budowlane	1	9
8. Działki przemysłowo – handlowe	0	4
10. Inne	127	163
II. Obiekty komunalne ogółem:		
1. Budynki mieszkalne	94	

2. Budynki niemieszkalne, budowle	158
3. Obiekty szkolne	4
4. Obiekty przedszkolne	1
5. Ośrodki kultury i świetlice	8
6. Obiekty sportu i rekreacji	51
7. Żłobek	1
Majątek komunalny	
2022	
Lokale użytkowe powierzchnia m ²	0
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych	0
Koszt utrzymania mieszkań komunalnych ogółem	963.220,72 zł
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań komunalnych	832.434,36 zł
Remonty mieszkania komunalne	46.109,54 zł
Sprzedaż mieszkań komunalnych szt.	7
Sprzedaż gruntów komunalnych szt.	14
Sprzedaż gruntów komunalnych w ha	4.1805 ha
Środki uzyskane ze sprzedaży gruntów komunalnych i nieruchomości	670.088,20 zł

14. MONITORING MIEJSKI

Miejski monitoring wizyjny jest coraz powszechniej stosowanym przez miasta narzędziem dodatkowego zabezpieczenia przestrzeni publicznej. Sprawnie działający system zwiększa poczucie bezpieczeństwa obywateli, działa prewencyjnie, przeciwdziała aktom wandalizmu, zapobiega przestępstwom, wykroczeniom i wypadkom, umożliwia przypisanie winy i odpowiedzialności za popełnione czyny.

Monitoring wizyjny miasta Czarne w 2022 roku wykorzystywał 32 kamery zainstalowane w różnych miejscach miasta. System monitoringu wizyjnego rejestruje obraz z kamer całodobowo, a dane przekazywane są na bieżąco do Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Czarnem. Obserwacja terenów objętych zasięgiem kamer ma na celu poprawę bezpieczeństwa w mieście, wykrywanie i rejestrowanie wykroczeń lub przestępstw. W 2022 r. przekazanych zostało do policji 80 zgłoszeń o wykroczeniach lub przestępstwach zarejestrowanych przez monitoring. Obraz wykorzystywany jest do natychmiastowych interwencji oraz jako dowód w sprawie przez funkcjonariuszy policji w postępowaniu sądowym.

15. SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA WĘGLA DLA MIESZKAŃCÓW

W związku kryzysem paliwowym związanym z wojną na Ukrainie, w 2022 r. Gmina Czarne przystąpiła do rządowego programu dystrybucji węgla kamiennego dla mieszkańców gminy. Węgiel był dystrybuowany przez lokalny skład węgla, z którym Gmina podpisała umowę. Gmina ustaliła cenę węgla dla mieszkańca na kwotę 1932 zł za tonę z bezpłatnym dowozem do domu. Zgodnie z wprowadzonymi obostrzeniami uprawniony mieszkaniec (t. j. taka osoba który zgodnie z przepisami nabyła uprawnienia do otrzymania dodatku węglowego) mógł nabyć maksymalnie 3 tony węgla w tym programie: t.j. 1,5 tony w 2022 roku i 1,5 w 2023 r.

Gmina Czarne informuje,
że posiada w sprzedaży węgiel kamienny orzech.

Cena węgla wynosi 1938 zł za tonę.

**Koszt transportu węgla z miejsca składowania
do miejsca zamieszkania odbiorcy jest bezpłatny
na terenie całej gminy i miasta Czarne pod warunkiem,
że dostawa będzie nie mniejsza niż 1 tona.**

Dystrybucję węgla w imieniu Gminy Czarne prowadzi firma KAPOST.
Więcej informacji pod numerem telefonu : 531 686 247

KAPOST **Piotr Zabrocki**
Burmistrz Miasta i Gminy Czarne

Ogłoszenie o sprzedaży węgla.

W 2022 roku Gmina Czarne sprowadziła i sprzedała następujące ilości węgla

Tabela 44. Sprzedaż węgla w 2022 r.

węgiel zestawienie na 31.12.2022 r., w tonach	
zakupiony węgiel razem	178,840
w tym zakupiony orzech	102,700
sprzedano: orzech	91
w tym zakupiony groszek	76,14
sprzedano: groszek	66,5
razem sprzedano	157,5
Liczba osób, które węgiel nabyły	105
orzech pozostało na placu	11,700
groszek: pozostało na placu	9,640
razem zostało na placu	21,340

Sprzedaż węgla przez Gminę Czarne prowadzona była także w 2023 r.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba mieszkańców i przyrost naturalny w gminie Czarne 2022 r.	8
Tabela 2. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy w 2022 r.	8
Tabela 3. Informacja o bezrobociu w gminie Czarne na przestrzeni lat 2021-2022.	9
Tabela 4. Informacja o bezrobociu w sołectwach i mieście Czarne.	9
Tabela 5. Osoby bezrobotne zatrudnione przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem w 2022 r.	10
Tabela 6. Wnioski złożone do CEIDG w okresie 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w gminie Czarne.	11
Tabela 7. Przyznane dotacje dla organizacji pozarządowych w 2022 roku z zakresu edukacji.	13
Tabela 8. Przyznane dotacje dla organizacji pozarządowych w 2022 r. z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.	14
Tabela 9. Stan zaległości podatków i opłat w 2022 roku.	27
Tabela 10. Ilość wydanych przypomnień, upomnień i wystawionych tytułów wykonawczych.	28
Tabela 11. Wykonanie wydatków w ramach Funduszu Sołectkiego w Gminie Czarne.	29
Tabela 12. Zestawienie wydatków inwestycyjnych z podziałem na działy oraz udział środków zewnętrznych w wydatkach majątkowych ogółem.	50
Tabela 13. Rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" realizowany w 2022 roku - na podstawie decyzji administracyjnych.	76
Tabela 14. Ilość żywności pozyskanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.	79
Tabela 15. Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości oraz nieruchomości mieszanych w 2022 roku, bez PSZOK-u.	85
Tabela 16. Ilość odpadów komunalnych zebranych od właścicieli nieruchomości w 2022 roku w PSZOK-u.	86
Tabela 17. Wydatki związane z gospodarką odpadami w 2022 roku.	86
Tabela 18. Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2022 roku.	90
Tabela 19. Wypłaty świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2022 roku.	91
Tabela 20. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	92
Tabela 21. Udzielone dodatki w 2022 roku.	92
Tabela 22. Pomoc udzielona obywatelom Ukrainy w 2022 roku.	94
Tabela 23. Miesięczny czas pracy przypadający na specjalistę.	101
Tabela 24. Liczba dzieci, oddziałów i nauczycieli w poszczególnych jednostkach.	101
Tabela 25. Liczba zatrudnionych nauczycieli w poszczególnych placówkach oświatowych.	102
Tabela 26. Średnie wynagrodzenia brutto nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego w Gminie Czarne.	102
Tabela 27. Średnia płaca brutto pracowników administracji i obsługi.	103
Tabela 28. Wydatki poniesione na zadania oświatowe w 2022 roku.	110
Tabela 29. Wydatki przedszkola, oddziały przedszkolne i żłobek.	112
Tabela 30. Koszt utrzymania ucznia/dziecka w poszczególnych placówkach oświatowych z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych w 2022.	112
Tabela 31. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w podziale na poszczególne szkoły - gmina Czarne.	114
Tabela 32. Wyniki egzaminu w podziale na poszczególne gminy powiatu człuchowskiego.	115
Tabela 33. Liczba przyznanych stypendiów szkolnych.	115
Tabela 34. Wykaz wniosków pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów.	116
Tabela 35. Dowożone dzieci w roku szkolnym 2022/2023 oraz 2022/2023 w podziale na poszczególne miejscowości w szkołach na terenie gminy Czarne.	116
Tabela 36. Dzieci z Ukrainy przyjęte do placówek oświatowych w poszczególnych oddziałach.	118

Tabela 37. Dofinansowanie dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w zł.....	119
Tabela 38. Statystyki wyjazdów do zdarzeń za rok 2021 z podziałem na miesiące.....	127
Tabela 39. Zasób mieszkaniowy w 2022 roku	136
Tabela 40. Ilość przydzielonych lokali mieszkalnych w roku 2022 z zasobu komunalnego.....	137
Tabela 41. Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych	138
Tabela 42. Wykaz rodzin zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2022/2023.....	140
Tabela 43. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 rok.....	140
Tabela 44. Sprzedaż węgla w 2022 r.....	142

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Czarne w województwie pomorskim.....	3
Rysunek 2. Gmina Czarne mapa topograficzna	4
Rysunek 3. Podział gminy Czarne na sołectwa	7
Rysunek 4. Granice opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarne	81
Rysunek 5. Granice opracowania miasta Czarne i część obrębu Nadziejewo objętych miejscowym planem zagospodarowania i jego zmian.....	84

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura własności gruntów w gminie Czarne	5
Wykres 2. Statystyka przedsiębiorstw według kodu PKD.....	11
Wykres 3. Dochody Gminy Czarne w latach 2015 – 2022	15
Wykres 4. Struktura dochodów Gminy Czarne.....	17
Wykres 5. Wydatki budżetu Gminy Czarne w latach 2015 -2022.....	18
Wykres 6. Procentowa liczba uczestników projektu Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica	100
Wykres 7. Koszty funkcjonowania szkół	111
Wykres 8. Koszty funkcjonowania szkół - subwencja i dopłata gminy do subwencji w 2022 r.....	111
Wykres 9. Koszty utrzymania ucznia/dziecka w 2022 roku w placówkach oświatowych i opiekuńczych Gminy Czarne.....	112
Wykres 10. Wydatki na zadania oświatowe w Gminie Czarne.....	113

Spis treści

WSTĘP	3
1. INFORMACJA OGÓLNA	3
1.1. Położenie i powierzchnia	3
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	5
1.3. Jednostki pomocnicze Gminy	6
1.4. Ludność i dynamika zmian	7
1.5. Podmioty gospodarcze.....	11
1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Czarne	12
2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE	15
2.1. Wykonanie budżetu Gminy Czarne za 2022 rok	15
2.2. Przychody i rozchody	19
2.3. Poziom zadłużenia	19
2.4. Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2022 roku.	20
2.5. Zaległości z tytułu podatków i opłat.....	27
2.6 Fundusz Sołecki	28
3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI	33
4. PROMOCJA GMINY CZARNE W 2022 ROKU	51
5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	67
6. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	72
6.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022.....	72
6.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023	73
6.3. Opieka nad zabytkami	74
6.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2021-2025.....	74
6.5. Program „Opieka 75 +”	75
6.6. Program „Posilek w szkole i w domu”	75
6.7. Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022.....	76
6.8. Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022-2025	77
6.9. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie...77	
6.10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne	77
6.11. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	78
6.12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	79
7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	79
7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	79
7.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	81
8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	84

8.1. Gospodarowanie odpadami	84
8.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	87
9. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	88
9.1. Pomoc Społeczna.....	88
9.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem	96
10. EDUKACJA	101
10.1. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli.	101
10.2. Struktura zatrudnienia w szkołach.	101
10.3. Udział jednostek oświatowych w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach, pozyskane środki finansowe.	103
10.4. Finanse oświaty	110
10.5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty.....	114
10.6. Objęcie kształceniem, wychowaniem i opieką dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy.	117
11. KULTURA	119
11.1. Czarnieńskie Centrum Kultury	119
11.2. Biblioteki.....	123
11.3. Inwestycje i remonty w kulturze	126
12. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	127
13. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.....	128
13.1. Zaopatrzenie w wodę	128
13.2. Gospodarka ściekowa.....	130
13.3. Gospodarka mieszkaniowa	135
13.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2022 r.	140
14. MONITORING MIEJSKI.....	141
15. SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA WĘGLA DLA MIESZKAŃCÓW	142
SPIS TABEL	143
SPIS WYKRESÓW	144

